Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. spalio 26 d.*

„Konkurencija – Koncentracija – Sprendimas, kuriuo paskirta bauda už koncentracijos įgyvendinimą prieš pranešant apie ją ir prieš gaunant leidimą dėl jos – Reglamento (EB) Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalis, 7 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 14 straipsnis – Aplaidumas – Principas *non bis in idem* – Pažeidimo sunkumas – Baudos dydis“

Byloje T-704/14

Marine Harvest ASA, įsteigta Bergene (Norvegija), atstovaujama QC R. Subiotto,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą M. Farley, C. Giolito ir F. Jimeno Fernández,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo, kuriuo pirmiausia prašoma panaikinti 2014 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimą C(2014) 5089 *final*, kuriuo paskirta bauda už koncentracijos įgyvendinimą pažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį (byla COMP/M.7184 – *Marine Harvest / Morpol*), ir subsidiariai – panaikinti arba sumažinti ieškovei paskirtą baudą,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas A. Dittrich (pranešėjas), teisėjai J. Schwarcz ir V. Tomljenović,

posėdžio sekretorė C. Heeren, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. rugsėjo 15 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

I. Ginčo aplinkybės

1 Ieškovė *Marine Harvest ASA* yra Norvegijos teisės reglamentuojama bendrovė, kurios akcijos kotiruojamos Oslo vertybinių popierių biržoje (Norvegija) ir Niujorko (JAV) vertybinių popierių biržoje ir kuri verčiasi lašišų auginimu ir pirminiu perdirbimu Kanadoje, Čilėje, Škotijoje, Farerų salose, Airijoje ir Norvegijoje ir baltųjų paltusų auginimu ir pirminiu perdirbimu Norvegijoje. Ieškovė taip pat verčiasi antrinio perdirbimo veikla Belgijoje, Čilėje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Prancūzijoje, Airijoje, Japonijoje, Norvegijoje, Nyderlanduose, Lenkijoje ir Čekijos Respublikoje.

A. Ieškovės įvykdytas Morpol įsigijimas

2 2012 m. gruodžio 14 d. ieškovė sudarė akcijų pirkimo sandorį („Share Purchase Agreement“, toliau – SPA) su *Friendmall Ltd* ir *Bazmonta Holding Ltd* dėl šioms bendrovėms priklausiusių *Morpol ASA* akcijų perleidimo.

3 *Morpol* yra Norvegijoje įsikūrusi lašišų augintoja ir perdirbėja. Ji augina lašišas ir siūlo didelį pridėtinę vertę turinčių lašišos produktų asortimentą. Ji verčiasi lašišų auginimu ir pirminiu perdirbimu Škotijoje ir Norvegijoje. Be to, ji vykdo antrinio perdirbimo veiklą Lenkijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Vietname. Prieš ieškovei įsigyjant *Morpol*, ši įmonė buvo registruota Oslo vertybinių popierių biržoje.

4 *Friendmall* ir *Bazmonta Holding* buvo ribotos atsakomybės privačios bendrovės, įsteigtos ir registruotos Kipre. Abi bendroves kontroliavo tas pats asmuo M., kuris anksčiau buvo *Morpol* steigėjas ir generalinis direktorius.

5 Pagal SPA ieškovė įsigijo dalį *Morpol* akcijų, kurios sudarė maždaug 48,5 % *Morpol* akcinio kapitalo. Šis įsigijimas (toliau – 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas) buvo užbaigtas 2012 m. gruodžio 18 d.

6 2012 m. gruodžio 17 d. ieškovė vertybinių popierių biržai skirtame pranešime paskelbė, kad ruošiasi pateikti viešą siūlymą pirkti likusias *Morpol* akcijas. 2013 m. sausio 15 d. ieškovė pagal Norvegijos įstatymą dėl derybų dėl vertybinių popierių pateikė privalomą viešą siūlymą pirkti likusias *Morpol* akcijas, kurios sudarė 51,5 % šios bendrovės akcijų. Pagal Norvegijos įstatymo nuostatas, jei asmuo įsigyja daugiau kaip trečdalį vertybinių popierių biržoje kotiruojamos bendrovės akcijų, jis privalo pateikti viešą siūlymą pirkti likusias šios bendrovės akcijas.

7 2013 m. sausio 23 d. *Morpol* valdyba paskyrė naują generalinį direktorių vietoj M., kuris nuo 2013 m. kovo 1 d. atsistatydino dėl tokio įsipareigojimo, įtraukto į SPA.

8 2013 m. kovo 12 d. suderinus ir įvykdžius viešą siūlymą pirkti akcijas, ieškovei iš viso priklausė 87,1 % *Morpol* akcijų. Taigi dėl viešo siūlymo pirkti akcijas ieškovė įsigijo maždaug 38,6 % *Morpol* akcijų, be 48,5 % *Morpol* akcijų, kurias ji jau buvo nusipirkusi 2012 m. gruodžio mėn.

9 Likusios *Morpol* akcijos buvo nupirktos 2013 m. lapkričio 12 d. 2013 m. lapkričio 15 d. neeilinis visuotinis susirinkimas nusprendė prašyti išregistruoti akcijas iš Oslo vertybinių popierių biržos, sumažinti valdybos narių skaičių ir panaikinti paskyrimų komitetą. 2013 m. lapkričio 28 d. *Morpol* jau nebebuvo kotiruojama Oslo vertybinių popierių biržoje.

B. Etapas iki pranešimo pateikimo

10 2012 m. gruodžio 21 d. ieškovė išsiuntė Europos Komisijai prašymą sudaryti darbuotojų grupę, kuri būtų atsakinga už jos bylos, susijusios su išimtinės *Morpol* kontrolės įgijimu, nagrinėjimą. Šiame prašyme ieškovė Komisijai nurodė, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas jau baigtas ir kad ji nesinaudos savo balsavimo teisėmis iki Komisijos sprendimo priėmimo.

11 Komisija paprašė surengti telekonferenciją su ieškove; ji įvyko 2013 m. sausio 25 d. Per telekonferenciją Komisija paprašė pateikti informaciją apie sandorio struktūrą ir paaiškinti, ar 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas jau galėjo suteikti ieškovei *Morpol* kontrolę.

12 2013 m. vasario 12 d. Komisija išsiuntė ieškovei prašymą pateikti informaciją apie galimą *Morpol* faktinės kontrolės įgijimą po 2012 m. gruodžio mėn. sandorio. Ji taip pat paprašė pateikti jai trejų pastarųjų metų *Morpol* visuotinių susirinkimų ir valdybos posėdžių darbotvarkes ir protokolus. 2013 m. vasario 19 d. ieškovė iš dalies atsakė į šį prašymą ir 2013 m. vasario 25 d. pateikė išsamų atsakymą į jį.

13 2013 m. kovo 5 d. ieškovė pateikė pirmąjį 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 802/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 133, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 88), I priede pateiktos pranešimo formos projektą (toliau – pirmasis CO formos projektas). Pirmasis CO formos projektas iš esmės buvo susijęs su bendra rinka, apimančia bet kurios kilmės lašišų auginimą, pirminį ir antrinį perdirbimą.

14 2013 m. kovo 14 d. Komisija išsiuntė ieškovei prašymą pateikti papildomą informaciją, susijusią su pirmuoju CO formos projektu. 2013 m. balandžio 16 d. ieškovė atsakė į šį prašymą pateikti informaciją. Komisija nusprendė, kad šis atsakymas yra neišsamus, ir 2013 m. gegužės 3 d., birželio 14 d. ir liepos 10 d. išsiuntė kitus prašymus pateikti informaciją. Ieškovė atitinkamai 2013 m. birželio 6 d., liepos 3 ir 26 d. atsakė į šiuos prašymus.

C. Pranešimas ir sprendimas leisti koncentraciją su sąlyga, kad bus laikomasi tam tikrų įsipareigojimų

15 2013 m. rugpjūčio 9 d. apie sandorį buvo oficialiai pranešta Komisijai.

16 2013 m. rugsėjo 3 d. posėdyje Komisija pranešė ieškovei ir *Morpol*, kad rimtai abejoja, ar sandoris yra suderinamas su vidaus rinka, kiek tai susiję su potencialia škotiškų lašišų rinka.

17 Siekdama išsklaidyti Komisijos išreikštas dideles abejones, ieškovė 2013 m. rugsėjo 9 d. pasiūlė įsipareigojimus pagal 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40) 6 straipsnio 2 dalį. Dėl šių įsipareigojimų Komisija surengė pirminę rinkos konsultaciją. Po tam tikrų pakeitimų 2013 m. rugsėjo 25 d. buvo pateikti galutiniai įsipareigojimai. Ieškovė įsipareigojo perleisti apie tris ketvirtadalius škotiškų lašišų auginimo pajėgumų, kurie tarp koncentracijos šalių sutapo, taip išsklaidydama Komisijos iškeltas dideles abejones.

18 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisija priėmė sprendimą C(2013) 6449 (byla COMP/M.6850 – *Marine Harvest / Morpol*) (toliau – sprendimas dėl leidimo) pagal Reglamento Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies b punktą ir 2 dalį, kuriuo leido koncentraciją, tačiau nustatė sąlygą, kad būtų laikomasi visų pasiūlytų įsipareigojimų.

19 Sprendime dėl leidimo Komisija konstatavo, kad 2012 m. gruodžio mėn. įvykęs įsigijimas jau suteikė ieškovei išimtinę faktinę *Morpol* kontrolę. Ji nurodė, kad negalima atmesti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalyje numatyto *status quo* įpareigojimo ir šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatyto pranešimo įpareigojimo pažeidimo. Ji taip pat pažymėjo, kad per atskirą procedūrą galėjo išnagrinėti, ar reikėtų skirti sankciją pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalį.

D. Ginčijamas sprendimas ir jo priėmimo procedūra

20 2014 m. sausio 30 d. laiške Komisija pranešė ieškovei, kad vyksta tyrimas dėl galimų Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies ir 4 straipsnio 1 dalies pažeidimų.

21 2014 m. kovo 31 d. Komisija pateikė ieškovei pranešimą apie kaltinimus pagal Reglamento Nr. 139/2004 18 straipsnį (toliau – pranešimas apie kaltinimus). Pranešime apie kaltinimus Komisija padarė preliminarią išvadą, kad ieškovė tyčia arba bent jau dėl aplaidumo pažeidė Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį.

22 2014 m. balandžio 30 d. ieškovė pateikė atsakymą į pranešimą apie kaltinimus. 2014 m. gegužės 6 d. ieškovė pristatė jos atsakyme pateiktus argumentus per posėdį. 2014 m. liepos 7 d. įvyko konsultacinio komiteto dėl koncentracijų tarp įmonių posėdis.

23 2014 m. liepos 23 d. Komisija priėmė sprendimą C(2014) 5089 *final*, kuriuo paskirta bauda už koncentracijos įgyvendinimą pažeidžiant Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį (byla COMP/M.7184 – *Marine Harvest / Morpol*) (toliau – ginčijamas sprendimas).

24 Pirmi trys ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies straipsniai suformuluoti taip:

„*1 straipsnis*

Įgyvendindama Bendrijos masto koncentraciją per laikotarpį nuo 2012 m. gruodžio 18 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d., prieš pranešant apie ją ir paskelbiant suderinama su vidaus rinka, [ieškovė] pažeidė Reglamento (EB) Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

[Ieškovei] už 1 straipsnyje nurodytą Reglamento (EB) Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimą skiriama 10 000 000 EUR bauda.

3 straipsnis

[Ieškovei] už 1 straipsnyje nurodytą Reglamento (EB) Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą skiriama 10 000 000 EUR bauda.“

25 Ginčijamame sprendime Komisija pirmiausia laikėsi nuomonės, kad ieškovė įgijo išimtinę faktinę *Morpol* kontrolę po to, kai 2012 m. gruodžio mėn. buvo baigtas įsigijimas, nes ieškovė buvo beveik tikra, kad gaus balsų daugumą visuotiniuose susirinkimuose, atsižvelgiant į jos turimą akcijų dalį (48,5 %) ir kitų akcininkų dalyvavimą visuotiniuose susirinkimuose ankstesniais metais.

26 Tada Komisija nusprendė, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimui netaikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis. Šiuo klausimu ji pažymėjo, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis taikoma tik viešiems siūlymams pirkti akcijas arba sandoriams, kuriais kontrolė, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnį, įgyjama „iš įvairių pardavėjų“,

sudarant seriją sandorių dėl vertybinių popierių. Kaip nurodo Komisija, šioje byloje kontrolinis paketas buvo įgytas iš vienintelio pardavėjo, t. y. M. per *Friendmall* ir *Bazmonta Holding*, dėl 2012 m. gruodžio mėn. įvykusio įsigijimo.

27 Kaip nurodė Komisija, Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis neskirta taikyti situacijoms, kai didelis akcijų skaičius įsigyjamas iš vieno pardavėjo ir kai remiantis per ankstesnius įprastus ir neeilinius visuotinius susirinkimus gautais balsais nesuku nustatyti, kad šis akcijų skaičius suteikia išimtinę faktinę tikslinės bendrovės kontrolę.

28 Komisija taip pat pažymėjo, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas, kuris buvo užbaigtas 2012 m. gruodžio 18 d., nebuvo viešo siūlymo pirkti akcijas pateikimo dalis, nes šis siūlymas buvo pateiktas per laikotarpį nuo 2013 m. sausio 15 d. iki vasario 26 d. Jos nuomone, tai, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas galėjo lemti ieškovės įsipareigojimą pateikti viešą siūlymą pirkti likusias *Morpol* akcijas, neturi reikšmės, nes faktinė kontrolė jau buvo įgyta per vieną pardavėją.

29 Komisija taip pat konstatavo, kad ieškovės nuorodos į teisės šaltinius, pagal kuriuos „keli pavieniai etapai“ laikomi sudarančiais vieną koncentraciją, jeigu jiems teisiškai arba faktiškai būtinas sąlyginis ryšys, atrodo netinkamos. Ji pažymėjo, kad ieškovė įgijo *Morpol* kontrolę nusipirkusi 48,5 % *Morpol* akcijų vienintelį kartą, o ne per kelis dalinius sandorius, susijusius su aktyvų elementais, kurie galiausiai sudaro vieną ekonominį subjektą.

30 Komisija pažymėjo, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 3 dalį siekiant nustatyti baudos dydį reikia atsižvelgti į pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę.

31 Jos nuomone, bet koks Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas dėl savo pobūdžio yra sunkus pažeidimas.

32 Vertindama pažeidimo sunkumą, Komisija atsižvelgė į tai, kad, kaip ji teigia, ieškovės pažeidimas padarytas dėl aplaidumo, kad kilo didelių abejonių, ar nagrinėjama koncentracija yra suderinama su vidaus rinka, ir į tai, kad anksčiau yra buvę bylų dėl procedūrinių pažeidimų, susijusių su ieškove ir kitomis bendrovėmis.

33 Dėl pažeidimo trukmės Komisija pažymėjo, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas buvo vienkartinis pažeidimas ir kad šioje byloje jis buvo padarytas 2012 m. gruodžio 18 d., t. y. koncentracijos įvykdymo dieną. Ji taip pat laikėsi nuomonės, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra tęstinis pažeidimas ir kad šioje byloje jis truko nuo 2012 m. gruodžio 18 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d., t. y. nuo 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo įvykdymo datos iki jo leidimo datos. Komisijos teigimu, šis devynių mėnesių ir dvylikos dienų laikotarpis buvo labai ilgas.

34 Komisija kaip į lengvinančią aplinkybę atsižvelgė į tai, kad ieškovė neįgyvendino savo balsavimo teisių *Morpol* ir per koncentracijos kontrolės procedūrą išlaikė ją kaip atskirą nuo ieškovės subjektą.

35 Ji kaip į lengvinančią aplinkybę taip pat atsižvelgė į tai, kad ieškovė pateikė prašymą sudaryti darbuotojų grupę praėjus kelioms dienoms nuo 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo užbaigimo.

36 Tačiau Komisija nenustatė sunkinančių aplinkybių.

37 Komisija nusprendė, kad ieškovės dydžio įmonei bauda turi būti didelė, kad turėtų atgrasomąjį poveikį. Juo labiau taip yra tuo atveju, kai nagrinėjamo koncentracijos sandorio suderinamumas su vidaus rinka kėlė didelių abejonių.

II. Procesas ir šalių reikalavimai

38 2014 m. spalio 3 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje užregistruotu pareiškimu ieškovė pareiškė šį ieškinį.

39 Atskiru dokumentu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo tą pačią dieną) ieškovė, remdamasi 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 76a straipsniu, pateikė prašymą nagrinėti ieškinį pagreitinta tvarka. 2014 m. spalio 17 d. laiške Komisija pateikė pastabas dėl šio prašymo. 2014 m. spalio 23 d. sprendimu Bendrasis Teismas atmetė prašymą taikyti pagreitintą procedūrą.

40 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu Bendrasis Teismas nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Taikydamas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 89 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, Bendrasis Teismas pateikė šalims rašytinius klausimus ir paprašė Komisijos pateikti tam tikrus dokumentus. Šalys atsakė į raštu pateiktus klausimus, o Komisija pateikė prašomus dokumentus.

41 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– nepatenkinus šio reikalavimo, panaikinti ieškovei ginčijamu sprendimu paskirtas baudas,

– nepatenkinus ir šio reikalavimo – gerokai sumažinti ieškovei ginčijamu sprendimu paskirtas baudas,

– bet kuriuo atveju priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas,

– imtis visų kitų priemonių, kurių, Bendrojo Teismo manymu, reikia imtis.

42 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti visą ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

43 Grįsdama ieškinį ieškovė nurodo penkis ieškinio pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, nes ginčijamu sprendimu atmestas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumas. Antrasis pagrindas susijęs su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, nes ginčijamame sprendime padaryta išvada, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai. Trečiasis pagrindas susijęs su bendrojo principo *non bis in idem* pažeidimu. Ketvirtasis ieškinio pagrindas susijęs su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, padaryta skiriant baudas ieškovei. Galiausiai penktasis pagrindas susijęs su akivaizdžia teisės ir fakto klaida ir baudų dydžio nustatymo nemotyvavimu.

A. Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, kiek ginčijamu sprendimu atmestas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumas

44 Pirmasis pagrindas padalytas į keturias dalis. Pirma jo dalis susijusi su tuo, kad ginčijamame sprendime padaryta teisės ir fakto klaida, kiek juo, aiškinant Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį, atmesta vienos koncentracijos sąvoka. Antra dalis susijusi su klaidingu faktiniu ir teisiniu Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotės aiškinimu. Trečia dalis susijusi su klaidingu Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginio pagrindo aiškinimu. Galiausiai ketvirta dalis susijusi su tuo, kad ieškovė laikėsi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies reikalavimų.

45 Šioje byloje reikia išnagrinėti visas tris pirmojo pagrindo dalis, kurios visos susijusios su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimu.

1. Dėl pirmojo pagrindo pirmų trijų dalių

a) Pirminės pastabos

46 Pirmiausia reikia priminti, kad Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose numatyta:

„Komisija gali savo sprendimu skirti baudas, neviršijančias 10 % bendros konkrečios įmonės apyvartos, kaip apibrėžta 5 straipsnyje, 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytiems asmenims arba konkrečioms įmonėms, kai tyčia arba dėl neatsargumo jie (jos):

a) nepraneša apie koncentraciją 4 straipsnyje arba 22 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka iki jos vykdymo pradžios, išskyrus jei jie (jos) aiškiai neįgaliojami (-os) tai padaryti pagal 7 straipsnio 2 dalį arba pagal 7 straipsnio 3 dalį priimtu sprendimu;

b) vykdo koncentraciją pažeisdami (-os) 7 straipsnį.“

47 Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta: „Apie šiame reglamente apibrėžtą Bendrijos mastu veikiančią koncentraciją pranešama Komisijai prieš jai pradedant veikti po susitarimo sudarymo, viešo konkurso paskelbimo arba kontrolinės akcijų dalies įsigijimo.“

48 To paties reglamento 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „Bendrijos mastu veikianti koncentracija <…> neturi būti vykdoma iki pranešimo apie ją arba iki paskelbimo, kad ji suderinama su [vidaus] rinka, remiantis sprendimu pagal 6 straipsnio 1 dalies b punktą, 8 straipsnio 1 dalį arba 8 straipsnio 2 dalį, arba remiantis prielaida pagal 10 straipsnio 6 dalį.“

49 Be to, Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnio 1 dalis išdėstyta taip:

„1. Laikoma, kad koncentracija vykdoma, kai atsiranda ilgalaikių kontrolės pokyčių dėl:

<…>

b) įsigijimo, kai įmonę įsigijo vienas arba daugiau asmenų, kurie jau kontroliuoja bent vieną įmonę, arba kai įmonę įsigijo viena ar daugiau įmonių pirkdamos vertybinius popierius arba turtą, sudarius sutartį arba kitomis priemonėmis, kurios leidžia tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti visą arba dalį vienos arba daugiau kitų įmonių.“

50 Galiausiai Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „kontrolė susideda iš teisių, sutarčių arba kitų priemonių, kurios kiekviena atskirai arba visos kartu atsižvelgiant į teisės ar fakto aplinkybes, suteikia galimybę daryti didelę įtaką įmonei“.

51 Šioje byloje pirmiausia reikia konstatuoti, kad dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo ieškovė įgijo apie 48,5 % *Morpol* akcinio kapitalo.

52 Taigi, kaip Komisija konstatavo ginčijamo sprendimo 55 punkte, ir ieškovė šiuo klausimu jai neprieštaravo, tuo metu, kai vyko 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas, *Morpol* buvo Norvegijos akcinė bendrovė ir todėl balsavimo teisės buvo suteikiamos pagal principą „viena akcija suteikia vieną balsą“. Taigi paprastos visuotiniame susirinkime dalyvaujančių ir balsuojančių akcininkų daugumos pakako pasiūlymui priimti, išskyrus kai kuriuos sandorius, kuriems reikalaujama kvalifikuotos dviejų trečdalių balsų daugumos.

53 Be to, ginčijamo sprendimo 57 punkte Komisija teisingai pažymėjo, kad kontrolinio akcijų paketo neturintis akcininkas gali būti laikomas turinčiu išimtinę faktinę kontrolę, be kita ko, jeigu yra beveik tikras, kad gaus balsų daugumą visuotiniuose susirinkimuose, atsižvelgiant į jam priklausančių akcijų skaičių ir kitų akcininkų dalyvavimą visuotiniuose susirinkimuose ankstesniais metais (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 45–48 punktus).

54 Be to, Komisija pažymėjo, kad M. (per *Friendmall* ir *Bazmonta Holding*) visada turėjo didelę balsų daugumą per visuotinius susirinkimus ir kad likęs *Morpol* kapitalas buvo labai išskaidytas, o tai reiškė, kad likę akcininkai nebūtų galėję sudaryti blokuojančiosios mažumos, kuri galėtų nusverti M. galimybę priimti sprendimus, be kita ko, todėl, kad nedaug jų dalyvavo visuotiniuose susirinkimuose.

55 Todėl Komisija konstatavo, ir šiuo klausimu ieškovė jai neprieštaravo, kad iki 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo M. vykdė išimtinę faktinę *Morpol* kontrolę, nes turėjo *Friendmall* ir *Bazmonta Holding* akcijų.

56 Galiausiai Komisija padarė teisingą išvadą, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas suteikė ieškovei tas pačias teises ir galimybes daryti lemiamą įtaką *Morpol* kaip ir teisės ir galimybės, kurias M. anksčiau turėjo tarpininkaujant *Friendmall* ir *Bazmonta Holding*.

57 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad Komisija ginčijamo sprendimo 68 punkte teisingai konstatavo, kad ieškovė įgijo *Morpol* kontrolę po to, kai buvo užbaigtas 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas.

58 Ieškovė keletą kartų pabrėžė (nors ir kitomis aplinkybėmis), kad nesinaudojo savo teise balsuoti iki Komisijos leidimo dėl koncentracijos. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnio 2 dalį kontrolę lemia, be kita ko, teisės, kurios suteikia „galimybę“ daryti lemiamą įtaką įmonės veiklai. Taigi lemiama aplinkybė yra ta, kad ši kontrolė įgyjama formaliai, o ne įgyvendinama faktiškai (pagal analogiją žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 189 punktą). To, kad balsavimo teisių turėjimas suteikė ieškovei faktinę *Morpol* kontrolę, nepaneigia aplinkybė, kad ieškovė nepasinaudojo balsavimo teisėmis prieš koncentracijos leidimą.

59 Taigi, kaip Komisija pažymėjo ginčijamo sprendimo 72 ir 73 punktuose, atrodo, jog iš kai kurių SPA straipsnių galima spręsti, kad ieškovė įgyvendins teisę balsuoti *Morpol* tik gavusi konkurencijos institucijų leidimą. Tačiau SPA nėra jokios nuostatos, kuri neleistų ieškovei įgyvendinti savo teisę balsuoti, kol leidimas dar negautas. Todėl ieškovė galėjo laisvai naudotis savo teise balsuoti *Morpol* bet kada po 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo.

60 Be to, atsakydama į Bendrojo Teismo per posėdį pateiktą klausimą, ieškovė patvirtino neginčijanti, kad *Morpol* 48,5 % akcijų įsigijimas suteikė jai *Morpol* kontrolę, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 139/2004.

61 Kaip ginčijamo sprendimo 8, 13 ir 66 punktuose pažymėjo Komisija, 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas buvo baigtas 2012 m. gruodžio 18 d. Ieškinio 13 punkte ieškovė sutinka, kad 2012 m. gruodžio 18 d. SPA buvo užbaigtas ir M. turėtos *Morpol* akcijos buvo perduotos ieškovei.

62 Ieškovė neginčija, kad nagrinėjama koncentracija buvo Bendrijos masto koncentracija.

63 Kadangi ieškovė įgijo *Morpol* kontrolę dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo, ji pagal Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ir 7 straipsnio 1 dalį iš principo turėjo pranešti apie šią koncentraciją Komisijai prieš jos įgyvendinimą ir neįgyvendinti jos, kol Komisija nėra pripažinusi jos suderinama su vidaus rinka.

64 Iš pirmiau konstatuotų aplinkybių aišku, kad reikšmingas klausimas nagrinėjant pirmojo pagrindo pirmas tris dalis yra tas, ar šioje byloje taikytina Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis.

b) Dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo

65 Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„1 dalyje neužkertamas kelias skelbti viešą konkursą arba sudaryti vertybinių popierių sandorių serijas, įskaitant tuos vertybinius popierius, kuriuos galima paversti kitais vertybiniais popieriais, kuriais galima prekiauti rinkoje, pavyzdžiui, vertybinių popierių biržoje, ir kai šiais vertybiniais popieriais iš įvairių pardavėjų įgyjama kontrolė, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, jeigu:

a) apie koncentraciją nedelsiant pranešama Komisijai remiantis 4 straipsniu; ir

b) vertybinių popierių įgijėjas nesinaudoja konkrečių vertybinių popierių teikiamomis balsavimo teisėmis arba jomis naudojasi tik siekdamas išlaikyti visą savo investicijų vertę remdamasis Komisijos numatyta nukrypti leidžiančia nuostata pagal 3 dalį.“

66 Taigi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyti du atvejai: vienas susijęs su viešu siūlymu pirkti akcijas (pirmasis atvejis), o antras – su sandorių dėl vertybinių popierių serija (antras atvejis).

67 Atsakydama į šiuo tikslu per posėdį pateiktą klausimą, ieškovė patikslino, kad savo argumentus grindžia Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytu pirmuoju atveju, ir tai buvo užfiksuota posėdžio protokole.

1) Dėl to, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotė neapima nagrinėjamos koncentracijos

68 Reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytą pirmą atvejį „1 dalyje neužkertamas kelias skelbti viešą konkursą“, jeigu apie koncentraciją nedelsiant pranešama ir jeigu įgijėjas nepasinaudoja savo balsavimo teise dar negavęs koncentracijos leidimo.

69 Šioje byloje pažymėtina, jog Komisija nekonstatavo, kad ieškovė pažeidė Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalį, paskelbdama viešą siūlymą pirkti akcijas. Ji konstatavo, kad dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo ieškovė pažeidė Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 1 dalį. Primintina, kad viešas siūlymas pirkti akcijas buvo pateiktas tik 2013 m. sausio 15 d., t. y. užbaigus 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą.

70 Todėl tai, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį to paties straipsnio 1 dalis nedraudžia pateikti viešo siūlymo pirkti akcijas, šioje byloje iš esmės neturi reikšmės.

71 Tam tikromis aplinkybėmis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytas pirmas atvejis leidžia pateikti viešą siūlymą prieš pranešimą ir leidimą, net jei tai yra Bendrijos masto koncentracija. Tačiau pagal šios nuostatos formuluotę joje neleidžiamas privatus įsigijimas.

72 Todėl reikia konstatuoti, kad pagal jo formuluotę Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytas pirmas atvejis šioje byloje netaikomas.

73 Nors per posėdį ieškovė nurodė, kad remiasi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytu pirmu atveju, reikia pažymėti, kad nagrinėjamos koncentracijos neapima ir Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyto antrojo atvejo formuluotė.

74 Kaip nurodyta Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies antruoju atveju, „1 dalyje neužkertamas kelias <…> sudaryti <…> sandorių serijas, įskaitant tuos vertybinius popierius, kuriuos galima paversti kitais vertybiniais popieriais, kuriais galima prekiauti rinkoje, pavyzdžiui, vertybinių popierių biržoje, ir kai šiais vertybiniais popieriais iš įvairių pardavėjų įgyjama kontrolė, kaip apibrėžta 3 straipsnyje“, jeigu yra įvykdomos tam tikros sąlygos.

75 Reikia konstatuoti, kad šioje byloje ieškovė įgijo *Morpol* kontrolę per vieną pardavėją, sudariusi vieną sandorį dėl vertybinių popierių, t. y. 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo sandorį kaip Komisija pažymėjo ginčijamo sprendimo 101 punkte.

76 Iš tiesų, kadangi tuo metu M. kontroliavo *Friendmall* ir *Bazmonta Holding*, M. buvo vienintelis *Morpol* akcijų pardavėjas.

77 Šiuo klausimu ieškovė per posėdį nurodė, kad 2007 m. vasario 26 d. sprendime (byla *LGI / Telenet* – COMP/M.4521) (toliau – Sprendimas *LGI / Telenet*) Komisija nekėlė klausimo, kas iš tikrųjų kontroliavo subjektus, pardavusius bendrovės *Telenet* akcijas. Kaip nurodo ieškovė, šiuos subjektus, t. y. „intercommunales“ (vietos valdžios institucijų asociacijos), iš tikrųjų kontroliavo Flandrijos regionas. Ieškovė pažymėjo, kad šioje byloje Komisija rėmėsi tuo, kad ir *Friendmall*, ir *Bazmonta Holding* kontroliavo M., todėl ieškovė, kaip teigia Komisija, neįgijo kontrolės pasitelkdama kelis pardavėjus, ir kad Komisija nekėlė to paties klausimo byloje, kurioje priimtas Sprendimas *LGI / Telenet*.

78 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Bendrajam Teismui nėra privaloma Komisijos sprendimų praktika. Antra, iš ginčijamo sprendimo 59 punkte pateiktos lentelės, susijusios su dalyvavimu visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, matyti, kad visuose šiuose susirinkimuose vienintelei *Friendmall* priklausė labai aiški balsų dauguma. Taigi ieškovė įgijo išimtinę faktinę *Morpol* kontrolę netgi įsigydama tik *Friendmall* priklausiusias akcijas. Be to, kaip Komisija konstatavo ginčijamo sprendimo 63 punkte, ieškovė, atsakydama į 2013 m. vasario 12 d. Komisijos prašymą pateikti informaciją, pripažino, kad *Morpol* buvo išimtinai kontroliuojama *Friendmall*, atsižvelgiant į akcijas, kurios buvo reprezentuojamos visuotiniuose metiniuose ir neeiliniuose susirinkimuose. Todėl šiomis aplinkybėmis nebūtina detaliai analizuoti, koks buvo Sprendimo *LGI / Telenet* pagrindas (žr. šio sprendimo 77 punktą).

79 Kaip ginčijamo sprendimo 66 punkte konstatavo Komisija, 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas buvo užbaigtas 2012 m. gruodžio 18 d.

80 Viešas siūlymas pirkti akcijas buvo pateiktas tik 2013 m. sausio 15 d., t. y. tą dieną, kai ieškovė jau išimtinai faktiškai kontroliavo *Morpol*.

81 Nors ieškovė visiškai perpirko *Morpol* keliais etapais ir per kelis pardavėjus, kontrolinis įsigijimas įvyko sudarius vieną sandorį ir iš vieno pardavėjo. Taigi kontrolė buvo įgyta ne per kelis pardavėjus ir ne sudarius eilę sandorių.

82 Iš to darytina išvada, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytas antras atvejis, remiantis jo formuluote, taip pat netaikytinas.

83 Todėl reikia konstatuoti, kad, remiantis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluote, ši nuostata neapėmė 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo.

84 Ieškovės argumentai grindžiami vienos koncentracijos buvimu, t. y. kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir paskesnis viešas siūlymas pirkti akcijas sudarė vieną visumą. Todėl reikia išnagrinėti šių argumentų pagrįstumą.

2) Dėl ieškovės argumentų, susijusių su tariamu vienos koncentracijos buvimu

i) Pirminės pastabos

85 Ieškovė teigia, kad ginčijamame sprendime nepaisoma esminio teisinio ryšio ir sąsajos tarp 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo ir viešo siūlymo ir kad jame pateikiami motyvai prieštarauja Reglamentui Nr. 139/2004, Bendrojo Teismo jurisprudencijai, Suvestiniam pranešimui dėl Komisijos jurisdikcijos pagal Reglamentą Nr. 139/2004 (OL C 95, 2008, p. 1, toliau – Suvestinis pranešimas dėl jurisdikcijos), Komisijos sprendimų praktikai ir valstybių narių praktikai.

86 Kaip nurodo ieškovė, Komisija turėjo konstatuoti, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir paskesnis viešas siūlymas pirkti akcijas yra vienos koncentracijos etapai.

87 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, jog ieškovė per posėdį patikslino, kad savo argumentus grindė Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytu pirmu atveju. Iš to darytina išvada, jog ieškovė iš esmės teigia, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas, nors jis įvyko anksčiau, nei pateiktas viešas siūlymas pirkti akcijas, buvo šio siūlymo dalis, todėl Komisija, kaip teigia ieškovė, iš esmės konstatavo pažeidimą, pasireiškusį viešo siūlymo pirkti akcijas įgyvendinimu, nors iš Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyto pirmo atvejo buvo aišku, kad šio reglamento 7 straipsnio 1 dalis neužkirto kelio šiam įgyvendinimui.

88 Reikia išnagrinėti, ar 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir viešas siūlymas pirkti akcijas gali būti laikomi viena koncentracija.

89 Pirmiausia reikia patikslinti, kad sąvokos „viena koncentracija“ nebuvo 1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 4064/89 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 395, 1989, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 31), kuris galiojo prieš priimant Reglamentą Nr. 139/2004.

90 Komisija keliuose sprendimuose rėmėsi sąvoka „viena koncentracija“, o Bendrasis Teismas ją patvirtino, be kita ko, 2006 m. vasario 23 d. Sprendime *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64).

91 Kalbant apie Reglamentą Nr. 139/2004, reikia konstatuoti, kad sąvoka „viena koncentracija“ pavartota tik šio reglamento 20 konstatuojamojoje dalyje, bet ne jo straipsniuose.

92 Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamosios dalies trečias sakinys suformuluotas taip:

„Be to, vienos koncentracijos sandoriais reikia laikyti tuos sandorius, kurie glaudžiai siejasi dėl sąlygų arba dėl to, kad jie vyksta kaip per palyginti trumpą laikotarpį sudarytų vertybinių popierių sandorių serija.“

93 Praktiškai Komisija rėmėsi vienos koncentracijos sąvoka dviem atvejais.

94 Šiuo klausimu Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 44 punkte nurodyta:

„Apibūdintas principas, kad kelis sandorius galima laikyti viena koncentracija, jei atitinka minėtos sąlygos, galioja tik tuomet, jei dėl jų tas pats asmuo (-enys) ar įmonė (-ės) įsigyja vienos ar kelių įmonių kontrolę. Pirma, taip gali būti, jei vienas verslas ar įmonė įsigyjami per kelis teisinius sandorius. Antra, jei įsigyjamos kelios įmonės (šie sandoriai taip pat galėtų būti atskiros koncentracijos) ir šie įsigijimai gali būti taip susiję, kad juos būtų galima laikyti viena koncentracija.“

95 Taigi yra du atvejai, t. y. pirma, veiklos arba individualios įmonės įsigijimas per kelis teisinius sandorius ir, antra, kelių įmonių kontrolė, kurią pačią galima prilyginti atskiroms koncentracijoms.

96 Be to, Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamosios dalies trečiame sakinyje paminėtos dvi galimybės siekiant nustatyti vienos koncentracijos buvimą. Sandoriai turi būti glaudžiai susiję, nes juos sieja sąlyginis ryšys arba tai yra per pagrįstai trumpą laiką sudaromų sandorių dėl vertybinių popierių serija.

97 Atsakydama į per posėdį šiuo tikslu pateiktą klausimą, ieškovė patvirtino, kad rėmėsi Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamosios dalies trečiame sakinyje paminėta pirma galimybe, susijusia su sandoriais, kuriuos sieja sąlyginis ryšys, ir tai buvo užfiksuota posėdžio protokole.

98 Todėl reikia išnagrinėti, ar šioje byloje vienos koncentracijos buvimas gali būti įrodytas remiantis Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamosios dalies trečiame sakinyje nurodyta pirma galimybe.

99 Šioje byloje nagrinėjama koncentracija aiškiai nepatenka į šio sprendimo 95 punkte apibrėžtą antrą atvejį, t. y. kelių įmonių kontrolės atvejį.

100 Todėl reikia išsiaiškinti, ar nagrinėjama koncentracija priskiriama pirmajam atvejui, kuris apibrėžtas šio sprendimo 95 punkte, t. y. atskiros įmonės įsigijimo per kelis teisinius sandorius atvejui.

101 Ieškovės nuomone, keli sandoriai sudaro vieną koncentraciją, jeigu šie sandoriai yra priklausomi vienas nuo kito, t. y. vienas be kito nebūtų sudaryti. Jos nuomone, iš esmės vien to, kad kelis sandorius sieja sąlyginis ryšys, pakanka padaryti išvadai, kad jie yra vienos koncentracijos dalis. Taigi ji pažymi, jog Komisija turėjo nuspręsti, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir viešas siūlymas buvo „vientiso pobūdžio“ ir teisiškai, ir faktiškai, todėl juos reikėjo nagrinėti ir vertinti kartu, kaip vienos koncentracijos elementus.

102 Tačiau Komisija ginčijamos sprendimo 105 punkte pažymėjo maniusi, kad „tai, jog ieškovė galbūt galėjo suvokti 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą ir paskesnius *Morpol* perėmimo etapus kaip ekonomiškai sudarančius to paties sandorio dalį“, yra nereikšminga aplinkybė. Be to, ginčijamo sprendimo 113 punkte Komisija pažymėjo, kad „ieškovės nuorodos į teisės šaltinius, pagal kuriuos „keli vientisi etapai“ laikomi sudarančiais vieną koncentraciją, jeigu teisiškai arba faktiškai juos sieja sąlyginis ryšys, atrodo pateiktos ne vietoje“, ir ji išsamiau tai paaiškino ginčijamo sprendimo 114–117 punktuose. Ginčijamame sprendime Komisija nenurodė, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą ir paskesnį viešą siūlymą pirkti akcijas siejo koks nors teisinis ar faktinis sąlygiškumas.

103 Todėl reikia išnagrinėti, ar pirmuoju atveju, t. y. kai atskira įmonė įsigyjama per kelis teisinius sandorius, vien teisinio ar faktinio sąlygiškumo pakanka vienos koncentracijos buvimui konstatuoti, net jeigu tikslinės įmonės kontrolė įgyjama prieš tai, kai paskelbiamas viešas siūlymas pirkti akcijas, sudarant vieną privatų sandorį.

104 Šiomis aplinkybėmis pirmiausia reikia išnagrinėti ieškovės argumentus, pagal kuriuos Komisijos pozicija prieštarauja Suvestiniam pranešimui dėl jurisdikcijos, antra, ieškovės argumentus, kad Komisijos pozicija prieštarauja Bendrojo Teismo jurisprudencijai ir Komisijos sprendimų praktikai, trečia, ieškovės argumentus, kad Komisijos pozicija prieštarauja Reglamento
Nr. 139/2004 20 konstatuojamajai daliai, ketvirta, ieškovės argumentus, kad Komisijos pozicija prieštarauja valstybių narių praktikai, ir, penkta, ieškovės argumentus, kad Komisija klaidingai aiškino Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginį pagrindą.

ii) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisijos pozicija prieštarauja Suvestiniam pranešimui dėl jurisdikcijos

105 Ieškovės nuomone, Komisijos pozicija ginčijamame sprendime prieštarauja Suvestiniam pranešimui dėl jurisdikcijos. Ieškovė teigia, jog suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 43 punkte nurodyta, kad „du ar daugiau sandorių <…> yra viena koncentracija <…> [ir juos sieja] *de jure* sandorių ryšys, *t. y.* patys susitarimai yra tarpusavyje susiję *dėl abipusių sąlygų* arba susiję *de facto* <…>“.

106 Tačiau šis ieškovės argumentas grindžiamas klaidingu Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 43 punkto aiškinimu. Jis suformuluotas taip:

„Būtinas sąlygiškumas – kad nei vienas iš sandorių negalėtų įvykti be kitų ir todėl jie sudarytų vieną operaciją. Šį sąlygiškumą paprastai įrodo *de jure* sandorių ryšys, t. y. patys susitarimai yra tarpusavyje susiję dėl abipusių sąlygų. Jei galima įtikinamai įrodyti *de facto* sąlygiškumą, to gali užtekti tam, kad sandorį būtų galima laikyti viena koncentracija. Tuo tikslu reikia atlikti ekonominį vertinimą, ar kiekvienas sandoris būtinai priklauso nuo kitų sandorių sudarymo. Kelių sandorių tarpusavio priklausomybę taip pat gali įrodyti pačių šalių pareiškimai arba atitinkamų susitarimų sudarymas tuo pačiu metu. Bus sunku įrodyti kelių sandorių *de facto* tarpusavio priklausomybę, jei jie nevykdomi vienu metu. Jei sandorių sąlygos teisiškai nustatytos ne tuo pačiu metu, taip pat gali būti suabejota, ar jos tikrai priklauso viena nuo kitos.“

107 Kalbant apie sąvoką „viena koncentracija“, šiame punkte konstatuota tik tai, kad faktinio sąlygiškumo taip pat „gali“ pakakti, kad sandorius būtų galima laikyti viena koncentracija. Iš šios formuluotės negalima daryti išvados, jog sąlygiškumo visada pakanka, kad kelis sandorius būtų galima prilyginti vienai koncentracijai.

108 Reikia pažymėti, kad Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 45 punkto pirmas sakinys suformuluotas taip:

„*Jei* tas pats pirkėjas (-ai) *įsigyja* atskiro verslo, t. y. atskiro ūkio subjekto, *kontrolę per kelis teisinius sandorius*, tai gali būti laikoma viena koncentracija, jei šie sandoriai yra tarpusavyje susiję dėl sąlygų.“

109 Šis punktas, kaip rodo jo pavadinimas, susijęs su „vienos įmonės įsigijimu“ (t. y. šio sprendimo 95 punkte apibrėžtas pirmas atvejis). Pagal Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 45 punktą, kad pirmuoju atveju galėtų egzistuoti viena koncentracija, kontrolė turi būti įgyjama per kelis teisinius sandorius. Tačiau šioje byloje kontrolė buvo įgyta vien dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo, kuris buvo užbaigtas prieš paskelbiant viešą siūlymą pirkti likusias *Morpol* akcijas.

110 Ieškovė taip pat remiasi Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 40 punktu, kurio pirmame sakinyje nurodyta, kad „pagal [Reglamentą Nr. 139/2004] sandoriai, susiję dėl šalių siekiamų ekonominių tikslų taip pat turėtų būti nagrinėjami vienos procedūros metu.“ Vis dėlto reikia pažymėti, jog Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 40 punkto antrame sakinyje patikslinta, kad „rinkos struktūros pokytį sukelia bendrai visi šie sandoriai“. Taigi Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 40 punktas susijęs su situacijomis, kai rinkos struktūros pokyčius paskatina sandorių visuma, o ne situacijomis, kai rinkos struktūros pokytis, t. y. atskiros tikslinės įmonės kontrolė, įgyjama per vieną sandorį.

111 Kaip nurodyta Suvestiniame pranešime dėl jurisdikcijos, jeigu vienos įmonės kontrolė įgyjama sudarant kelis sandorius, tam tikromis sąlygomis šiuos sandorius įmanoma laikyti viena koncentracija. Taigi, pagal Suvestinį pranešimą dėl jurisdikcijos kontrolės įgijimas sudarant kelis sandorius yra sąlyga, kad būtų galima taikyti vienos koncentracijos sąvoką pirmuoju atveju, kuris apibrėžtas šio sprendimo 95 punkte, t. y. kai keliais teisiniais sandoriais įsigyjama veikla arba atskira įmonė.

112 Ieškovė iš esmės teigia, jog dėl to, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir paskesnis viešas siūlymas pirkti akcijas susiję sąlyginiu ryšiu, tai yra viena koncentracija, ir ji daro išvadą, kad *Morpol* kontrolę įgijo keliais sandoriais.

113 Tačiau atskiros įmonės kontrolės įgijimas sudarant kelis sandorius, kaip nurodyta Suvestiniame pranešime dėl jurisdikcijos, yra sąlyga, kuriai esant kelis sandorius galima laikyti viena koncentracija, o ne pasekmė to, kad šie sandoriai yra viena koncentracija.

114 Šioje byloje ši sąlyga nėra įvykdyta, nes *Morpol* kontrolė nebuvo įgyta sudarant kelis sandorius.

115 Per posėdį ieškovė taip pat rėmėsi Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 38 punktu. Ji pabrėžė, jog iš šio punkto aišku, kad lemiamas klausimas vertinant, ar keli sandoriai yra viena koncentracija, buvo, ar „galutinis rezultatas“ lemia vieną koncentraciją. Kaip teigia ieškovė, „galutiniu rezultatu“ reikia laikyti 100 % *Morpol* akcijų įsigijimą, kurį ieškovė buvo numačiusi nuo pat pradžių.

116 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 38 punkte iš esmės pateikta 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 104–109 punktų, į kuriuos daroma nuoroda šio pranešimo 43 išnašoje, santrauka. Kaip matyti iš šio sprendimo 128 punkto, iš minėto sprendimo 104 punkto darytina išvada, kad reikšmingas klausimas yra ne tas, kada buvo įsigytos visos tikslinės įmonės akcijos, o tas, kada buvo įgyta kontrolė. Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 38 punkte nėra jokios informacijos, kuri leistų teigti, kad jeigu įmonė nuo pat pradžių ketino įsigyti visas tikslinės įmonėms akcijas, „galutinis rezultatas“ turi būti apibrėžiamas atsižvelgiant į visų akcijų įsigijimą, o ne į kontrolės įgijimą.

117 Priešingai, Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 38 punkto pirmame sakinyje, visai kaip 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 104 punkte, aiškiai nurodyta Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnio 1 dalyje pateikta koncentracijos sąvokos apibrėžtis, o rezultatas yra vienos ar kelių įmonių „kontrolės įgijimas“. Be to, kaip nurodyta Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 38 punkto trečiame sakinyje, „reikėtų nustatyti, ar dėl jų vienai arba kelioms įmonėms tiesiogiai ar netiesiogiai perduodama ekonominė kitos ar kitų įmonių kontrolė“. Šis sakinys patvirtina, kad „rezultatas“ turi būti apibrėžiamas atsižvelgiant į tikslinės įmonės kontrolės įgijimą.

118 Šioje byloje šis rezultatas, t. y. kontrolės įgijimas, buvo gautas atliekant vieną 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą.

119 Priešingai, nei teigia ieškovė, ginčijamas sprendimas vis dėlto atitinka Suvestinį pranešimą dėl jurisdikcijos.

iii) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisijos pozicija prieštarauja Bendrojo Teismo jurisprudencijai ir Komisijos sprendimų praktikai

120 Ieškovė taip pat tvirtina, kad Komisijos motyvai ginčijamame sprendime prieštarauja Bendrojo Teismo jurisprudencijai ir Komisijos sprendimų praktikai.

121 Šiuo klausimu reikėtų pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

122 Pirmiausia ieškovė remiasi 2006 m. vasario 23 d. Sprendimu *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64).

123 Byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, kilo klausimas, ar kelios sandorių grupės yra kelios atskiros koncentracijos, ar viena koncentracija (2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija*, T-282/02, EU:T:2006:64, 8, 45 ir 91 punktai). Taigi toji byla susijusi su antruoju atveju, kuris aprašytas šio sprendimo 95 punkte, t. y. kelių įmonių kontrolės įgijimu, kurį patį galima prilyginti atskiroms koncentracijoms. Šiuo klausimu reikia priminti, kad ši byla nepriskiriama antrajam iš šių atvejų (žr. šio sprendimo 99 punktą).

124 Bendrasis Teismas konstatavo, kad Komisija turi įvertinti, ar keli sandoriai „yra vienodo pobūdžio ir todėl galėtų sudaryti vieną koncentraciją pagal Reglamento Nr. 4064/89 3 straipsnį“ (2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija*, T-282/02, EU:T:2006:64, 105 punktas). Jis taip pat pažymėjo, kad, „siekiant nustatyti nagrinėjamų sandorių vienumą, kiekvienu atveju reikia

įvertinti, ar šie sandoriai yra tarpusavyje susiję taip, kad vienas be kito jie nebūtų sudaryti“ (2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija*, T-282/02, EU:T:2006:64, 107 punktas).

125 Ieškovė remiasi 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 107 punktu ir teigia, jog juo remiantis darytina išvada, kad keli teisiškai atskiri sandoriai sudaro vienetą ir todėl yra viena koncentracija pagal Reglamentą Nr. 139/2004, jei „šie sandoriai yra tarpusavyje susiję taip, kad vienas be kito jie nebūtų sudaryti“.

126 Tačiau iš 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) negalima daryti išvados, kad kiekvieną kartą, kai keli sandoriai yra susiję tarpusavyje, jie neabejotinai reiškia vieną koncentraciją.

127 Pažymėtina, kad 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 104 punkte Bendrasis Teismas konstatavo:

„Šis bendras ir galutinis koncentracijos apibrėžimas – kai įgyjama vienos ar daugiau įmonių kontrolė – reiškia, kad nesvarbu, ar tiesioginė arba netiesioginė *kontrolė* buvo *įgyta* vienu, dviem ar daugiau etapų sudarant vieną, du ar daugiau sandorių, jei to išdava yra viena koncentracija.“ (kursyvu išskirta papildomai)

128 Per posėdį ieškovės pateiktą argumentą, kad iš 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 104 punkto matyti, kad reikšmingas klausimas yra tas, ar kontrolė įgyjama sudarius kelis sandorius, nesvarbu, kada ši kontrolė įgyjama, reikia atmesti. Šiuo klausimu pažymėtina, jog šio sprendimo 104 punkte minimas ne tikslinės įmonės įsigijimas, kuris gali būti įvykdytas vienu ar keliais etapais, o kontrolės įgijimas, kuris gali įvykti vienu ar keliais etapais. Todėl reikšmingas klausimas yra ne tas, kada įvyko visų tikslinės įmonės akcijų įsigijimas, o tas, kada buvo įgyta kontrolė. Reikėtų pažymėti, kad jeigu, kaip šioje byloje, vienos tikslinės įmonės išimtinė kontrolė buvo įgyta sudarant tik pirmąjį sandorį, paskesni sandoriai, kuriais įgijėjas įgyja papildomų šios įmonės akcijų, nebeturi reikšmės kontrolės įgijimui, taigi koncentracijos įgyvendinimui.

129 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 108 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad veiksmais, kurias siekiama įvertinti, ar sandoriai yra susiję tarpusavyje, buvo siekiama, be kita ko, „suteikti įmonėms, kurios praneša apie koncentraciją, teisinį saugumą dėl visų sandorių, kuriais ši koncentracija vykdoma“.

130 Šioje byloje nėra visumos sandorių, „kuriais <…> koncentracija vykdoma“, nes koncentracija buvo įvykdyta atliekant vienintelį 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą.

131 Galiausiai Bendrasis Teismas 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 109 punkte pažymėjo, kad koncentracija „gali būti įvykdyta net esant keletui formaliai atskirų teisinių sandorių, jei šie sandoriai yra tiek vienas nuo kito priklausomi, kad jie nebūtų sudaromi vieni be kitų, *ir jei jų tikslas yra perduoti vienai ar daugiau įmonių* vienos ar kelių kitų įmonių veiklos tiesioginę ar netiesioginę ekonominę kontrolę“ (kursyvu išskirta papildomai).

132 Šis 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) punktas patvirtina, kad „keleto formaliai atskirų teisinių sandorių“ rezultatas turi būti toks, kad suteiktų ekonominę vienos ar kelių įmonių veiklos kontrolę. Šioje byloje kontrolė buvo įgyta dėl vieno sandorio, t. y. 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo, o ne dėl kelių sandorių.

133 Remiantis tuo, kas nurodyta pirmiau, konstatuotina, jog iš 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) negalima daryti išvados, kad tokiu atveju, kai vienos tikslinės įmonės kontrolė įgyjama sudarant vieną sandorį, šį sandorį būtina laikyti vienos koncentracijos dalimi, jeigu akcijų perpirkimas, dėl kurio įgyta kontrolė, ir paskesnis privalomas viešas siūlymas pirkti akcijas yra susiję tarpusavyje.

134 Antra, ieškovė remiasi 2010 m. liepos 6 d. Sprendimu *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281) ir Komisijos sprendimu, kuris buvo nagrinėjamas byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas. Ji pažymi, kad toje byloje *Ryanair Holdings plc* (toliau – *Ryanair*) įsigijo apie 19 % *Aer Lingus Group plc* ir *Aer Lingus Ltd* (toliau kartu – *Aer Lingus*) akcijų ir paskui paskelbė viešą siūlymą ir kad Komisija, kuriai šiuo klausimu pritarė Bendrasis Teismas, abu sandorius pripažino viena koncentracija. Kaip nurodo ieškovė, iš to darytina išvada, kad akcijų įsigijimas prieš viešą siūlymą ir pats viešas siūlymas turi būti laikomi viena koncentracija.

135 Pažymėtina, jog iš 2010 m. liepos 6 d. Sprendimo *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281) 16 punkto matyti, kad Komisija sprendime, kuriuo numatoma koncentracija pripažinta nesuderinama su vidaus rinka, pripažino:

„Kadangi pirmuosius 19 % bendrovės *Aer Lingus* akcijų *Ryanair* įsigijo likus mažiau nei 10 dienų iki viešo pasiūlymo paskelbimo, o dar 6 % – netrukus po to, bei atsižvelgiant į *Ryanair* paaiškinimus dėl sudarant šiuos sandorius siektų ekonominių tikslų, visa operacija, kurią sudaro akcijų įsigijimas prieš ir per viešo pasiūlymo pirkti akcijas laikotarpį bei pats viešas pasiūlymas, yra laikytina viena koncentracija, kaip tai suprantama pagal Koncentracijų reglamento 3 straipsnį.“

136 Toje byloje *Ryanair* įgijo *Aer Lingus* kontrolę sudarius ne vieną sandorį prieš tai, kai paskelbtas viešas siūlymas pirkti akcijas. Kaip pažymėjo Komisija, būtent pirmųjų 19 % *Aer Lingus* akcijų įsigijimas kartu su akcijų, kurias *Ryanair* tikėjosi įsigyti per viešą siūlymą pirkti akcijas, įsigijimu suteikė *Ryanair* bendrovės *Aer Lingus* kontrolę. Galiausiai *Ryanair* niekada neįgijo *Aer Lingus* kontrolės, nes viešas siūlymas neteko galios po Komisijos sprendimo pradėti Reglamento Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies c punkte numatytą procedūrą.

137 Todėl iš šio Komisijos sprendimo negalima daryti išvados, jog ji nusprendė, kad įmonės akcijų dalies įsigijimas sudarant privatų sandorį ir viešas siūlymas pirkti likusias akcijas visada turi būti laikomi viena koncentracija, net jei dalies akcijų įsigijimas sudarant privatų sandorį suteikė pirkėjui išimtinę tikslinės įmonės kontrolę prieš paskelbiant viešą siūlymą pirkti akcijas.

138 2010 m. liepos 6 d. Sprendime *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281) Bendrasis Teismas taip pat nepriėmė sprendimo dėl to, ar išimtinės kontrolės įgijimas sudarant vieną privatų sandorį ir paskesnis viešas privalomas siūlymas turi būti laikomi viena koncentracija.

139 Ieškovės nuomone, jei Komisija būtų vadovavusis motyvais, kuriuos ji nurodė ginčijamo sprendimo 101 punkte, byloje, kurioje buvo priimtas 2010 m. liepos 6 d. Sprendimas *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281), ji nebūtų atsižvelgusi į *Ryanair* akcijų įsigijimą pagal privatų sandorį prieš paskelbiant viešą siūlymą, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad dėl tokio privataus įsigijimo nebuvo įgyta tikslinės įmonės kontrolė.

140 Šis argumentas neįtikina. Iš tiesų būtent dėl to, kad byloje, kurioje priimtas 2010 m. liepos 6 d. Sprendimas *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281), privatus įsigijimas nelėmė tikslinės įmonės kontrolės įgijimo, kontrolė, jei ji būtų įgyta, būtų buvusi įgyta sudarant kelis sandorius.

141 Trečia, ieškovė remiasi Sprendimu *LGI / Telenet*.

142 Tačiau ši byla nebuvo susijusi su pirmuoju sandoriu, kuriuo pirkėjas jau buvo įgijęs tikslinės įmonės kontrolę, po kurio buvo sudarytas antrasis sandoris, kuriuo tas pats pirkėjas įgijo papildomų tos pačios tikslinės įmonės akcijų.

143 Byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *LGI / Telenet*, pirmasis sandoris buvo „Telenet sandoris“; juo *Telenet* įsigijo *UPC Belgium*. Apie šį pirmąjį sandorį nereikėjo pranešti, nes juo nebuvo pasiektos ribos (žr. Sprendimo *LGI / Telenet* 6 punktą). Antrasis sandoris buvo „LGE sandoris“; juo LGE įgijo išimtinę *Telenet* kontrolę, įskaitant *UPC Belgium* kontrolę (žr. Sprendimo *LGI / Telenet* 7 punktą). Komisija padarė išvadą, kad šie sandoriai, kuriuos siejo faktinis sąlyginis ryšys, sudarė vieną koncentraciją.

144 Taigi bylos, kurioje buvo priimtas Sprendimas *LGI / Telenet*, faktinės aplinkybės visiškai skyrėsi nuo šios bylos faktinių aplinkybių. Todėl ieškovė negali pagrįstai remtis tuo, kad byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *LGI / Telenet*, Komisija konstatavo vienos koncentracijos buvimą, ir tuo remdamasi daryti išvadų šioje byloje.

145 Ketvirta, ieškovė remiasi 2011 m. spalio 20 d. Komisijos sprendimu (byla COMP/M.6263, *Aelia / Aéroports de Paris / JV*). Ieškovė pabrėžia, kad toje byloje Komisija viena koncentracija laikė du pirmus sandorio etapus.

146 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad ši byla nebuvo susijusi su situacija, kai pirmojo iš sandorių pakako, kad pasikeistų tikslinės įmonės kontrolė, ir kad paskesni sandoriai buvo skirti tik papildomoms tos pačios tikslinės įmonės akcijoms įsigyti. Todėl tai, kad Komisija toje byloje nusprendė, kad du pirmi sandoriai yra viena koncentracija, nereiškia, jog ji nusprendė, kad, pirma, tikslinės įmonės išimtinės kontrolės įgijimas iš vieno pardavėjo sudarant vieną akcijų įsigijimo sandorį ir, antra, paskesni papildomų tikslinės įmonės akcijų pirkimo sandoriai galėjo reikšti vieną koncentraciją.

147 Reikia pažymėti, kad ieškovė nenurodo jokio pavyzdžio iš Komisijos sprendimų praktikos arba Europos Sąjungos teismų jurisprudencijos, kuriuo būtų konstatuota, kad, pirma, privatus įsigijimo sandoris iš vieno pardavėjo, kuris pats suteikia išimtinę tikslinės įmonės kontrolę, ir paskesnis viešas siūlymas pirkti likusias šios tikslinės įmonės akcijas yra viena koncentracija. Apskritai ji nepateikė jokio pavyzdžio, kai keli pirkimo sandoriai, susiję su vienos tikslinės įmonės akcijomis, būtų buvę laikomi viena koncentracija, jeigu išimtinė tikslinės įmonės kontrolė buvo įgyta sudarant pirmąjį pirkimo sandorį.

iv) Dėl ieškovės argumentų, pagal kuriuos Komisijos pozicija prieštarauja Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamajai daliai

148 Ieškovė taip pat teigia, kad motyvai, kuriais Komisija vadovavosi ginčijamame sprendime, prieštarauja Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamajai daliai. Ji pabrėžia, jog šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „Be to, vienos koncentracijos sandoriais reikia laikyti tuos sandorius, kurie *glaudžiai siejasi dėl sąlygų* arba dėl to, kad jie vyksta kaip per palyginti trumpą laikotarpį sudarytų vertybinių popierių sandorių serija.“ Kaip nurodo ieškovė, šioje konstatuojamojoje dalyje patvirtinamas teisės aktų leidėjo ketinimas, kad Komisija atsižvelgtų į esminį įvairių sandorį sudarančių etapų tarpusavio ryšį, o ne į formalią jo struktūrą.

149 Reikėtų priminti, kad ieškovė remiasi Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamosios dalies trečiame sakinyje paminėta pirma galimybe, susijusia su sandoriais, kuriuos sieja sąlyginis ryšys (žr. šio sprendimo 97 punktą).

150 Reikia konstatuoti, kad šio sprendimo 148 punkte pacituotas vienintelis labai trumpas sakinys išsamiai neapibrėžia sąlygų, kuriomis du sandoriai sudaro vieną koncentraciją. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nors reglamento konstatuojamoji dalis leidžia suprasti, kaip aiškinti teisės normą, tai savaime nėra

teisės norma (žr. 2009 m. birželio 11 d. Sprendimo *X*, C-429/07, EU:C:2009:359, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Sąjungos akto preambulė neturi privalomosios teisinės galios (žr. 2014 m. birželio 19 d. Sprendimo *Karen Millen Fashions*, C-345/13, EU:C:2014:2013, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

151 Be to, jeigu šio sprendimo 148 punkte nurodytas sakinys būtų laikomas išsamia sąlygų, kuriomis du sandoriai sudaro vieną koncentraciją, apibrėžtimi, tada visi sandoriai, kuriuos sieja sąlyginis ryšys arba kurie sudaro per gana trumpą laiką sudaromų sandorių dėl vertybinių popierių seriją, turėtų būti laikomi viena koncentracija, net jeigu šių sandorių, vertinamų kartu, nepakaktų tikslinės įmonės kontrolei perduoti, o tai neturėtų jokios prasmės.

152 Iš Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamosios dalies matyti, kad teisės aktų leidėjas ketino patvirtinti vienos koncentracijos sąvoką. Vis dėlto remiantis šia konstatuojamąja dalimi negalima teigti, kad teisės aktų leidėjas norėjo šią sąvoką išplėsti.

153 Todėl ieškovės argumentus, kad Komisijos pozicija prieštarauja Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamajai daliai, reikia atmesti.

v) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisijos pozicija prieštarauja valstybių narių praktikai

154 Ieškovės nuomone, motyvai, kuriais Komisija vadovavosi ginčijamame sprendime, prieštarauja „valstybių narių praktikai“. Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad „nacionalinėje teisėje taip pat atspindėtas principas, pagal kurį kontrolinio akcijų paketo įsigijimas sudarant privatų sandorį ir paskesnis viešo siūlymo pirkti likusias akcijas paskelbimas turi būti laikomas viena koncentracija“.

155 Tačiau vienintelė nacionalinė teisė, kurią konkrečiai nurodo ieškovė, yra Prancūzijos teisė. Ji pažymi, kad, remiantis 2002 m. lapkričio 18 d. Prancūzijos *ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie* (Ekonomikos, finansų ir pramonės ministras) laišku bendrovės *Atria Capital Partenaires* valdybai, susijusiu su koncentracija namų kirpyklų sektoriuje (byla C2002-39), „vadinamojo kontrolinio akcijų paketo įsigijimas ne biržos sandoriu ir įpareigojimas [pateikti viešą siūlymą pirkti] likusias akcijas“ yra du tos pačios koncentracijos etapai.

156 Komisija šiuo klausimu pabrėžia, kad Prancūzijos valdžios institucijos komentavo 2002 m. balandžio 30 d. Dekreto Nr. 2002-689, kuriuo nustatomos Prekybos kodekso IV knygos, susijusios su kainų ir konkurencijos laisve, taikymo sąlygos (JORF, 2002 m. gegužės 3 d., p. 8055) (toliau – dekretas), 6 straipsnio taikymo sritį, kuri iš esmės yra platesnė nei Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sritis. Taigi tai, kad Prancūzijos valdžios institucijos laikėsi nuomonės, jog dekreto 6 straipsnis taikomas akcijų įsigijimui reglamentuojamoje rinkoje pagal privatų susitarimą, kuriuo remiantis paskelbtas viešas siūlymas, neturėjo poveikio Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimui.

157 Ieškovė atsako, kad 2002 m. lapkričio 18 d. Prancūzijos *ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie* savo laiške pirmiausia nustatė, kad pirminis įsigijimas ir vėliau paskelbtas privalomas viešas siūlymas yra viena koncentracija, ir kad tik paskui buvo išanalizuotas dekreto 6 straipsnis.

158 Be to, ji teigia, kad pagal jurisprudenciją, visų pirma, 2013 m. lapkričio 7 d. Sprendimą *Romeo* (C-313/12, EU:C:2013:718, 22 punktas), „iš Sąjungos teisės perimtos nuostatos ar sąvokos [turi būti] aiškinamos vienodai, kai reglamentuojant į atitinkamo Sąjungos teisės akto taikymo sritį nepatenkančias situacijas nacionalinės teisės aktų leidėjas priima tokius pačius sprendimus kaip ir priimti pagal minėtą teisės aktą“, ir kad tai pagrindžia siekis „užtikrinti vienodą vidaus ir Sąjungos teisės reglamentuojamų situacijų vertinimą, *nesvarbu, kokiomis aplinkybėmis iš Sąjungos teisės perimtos nuostatos ar sąvokos turi būti taikomos*“.

159 Šiuo klausimu pažymėtina, kad 2013 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *Romeo* (C-313/12, EU:C:2013:718) 22 punktas turi būti aiškinamas atsižvelgiant į to paties sprendimo 23 punktą, pagal kurį „taip yra, kai nagrinėjamos Sąjungos teisės nuostatos pagal nacionalinę teisę yra tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos tokioms situacijoms“.

160 Ieškovė nenurodo jokios aplinkybės, kuri leistų manyti, kad taip yra šioje byloje. Dubliko 19 punkte ji nurodo tik tam tikras Prancūzijos teisės aktų leidėjo ir Prancūzijos konkurencijos valdžios institucijų pastangas tam tikras Prancūzijos prekybos kodekse vartojamas sąvokas, susijusias su koncentracijų kontrole, suderinti su Reglamente Nr. 139/2004 ir įvairiuose Komisijos paskelbtuose komunikatuose vartojamomis sąvokomis. Šios derinimo pastangos nereiškia, kad Sąjungos teisės nuostatos tampa taikytinos tiesiogiai ir besąlygiškai.

161 Bet kuriuo atveju nacionalinė teisė ar valstybės narės sprendimų praktika negali būti privaloma Komisijai ar Sąjungos teismams. Pagal jurisprudenciją Sąjungos teisės sistemoje iš esmės nesiekiama jos sąvokų apibrėžti atsižvelgiant į vieną ar kelias nacionalinės teisės sistemas, nebent tai aiškiai nurodoma (žr. 2003 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-103/01, EU:C:2003:301, 33 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

162 Be to, reikia pažymėti, kad šioje byloje Prancūzijoje egzistuojanti teisės sistema skiriasi nuo Sąjungos teisės sistemos.

163 Iš tiesų dekreto 6 straipsnis suformuluotas taip:

„Jeigu koncentracija įvykdoma perkant arba išmainant vertybinius popierius reguliuojamoje rinkoje, ji faktiškai įgyvendinama, kaip tai suprantama pagal Prekybos kodekso L. 430-4 straipsnį, kai įgyvendinamos su vertybiniais popieriais susijusios teisės. Ministro sprendimo nebuvimas nekliudo perduoti šiuos vertybinius popierius.“

164 Taigi Prancūzijos teisė šiuo aspektu reikšmingai skiriasi nuo Sąjungos teisės. Iš tiesų pagal Sąjungos teisę vertybinių popierių perdavimo pakanka koncentracijai įvykdyti (žr. šio sprendimo 58 punktą), o pagal Prancūzijos teisę koncentracija įvykdoma tik tada, kai įgyvendinamos teisės, susijusios su vertybiniais popieriais.

165 Todėl 2002 m. lapkričio 18 d. Prancūzijos *ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie* laiške išreikšta pozicija nereiškia, kad, taikant vienos koncentracijos sąvoką, ūkio subjektui leidžiama be išankstinio leidimo įgyti tikslinės įmonės kontrolę. Iš tiesų iš šio laiško visiškai aišku, kad „sandorio faktinio įgyvendinimo sustabdymas, kaip tai suprantama pagal 6 straipsnį <…>, taikomas įgyvendinant teises, susijusias su ne rinkoje įsigytais vertybiniais popieriais, ir teises, susijusias su vertybiniais popieriais, kurie yra siūlomi viešai“.

166 Tačiau šioje byloje ieškovė remiasi „vienos koncentracijos“ sąvoka būtent siekdama teigti, kad ji turėjo teisę įgyvendinti 2012 m. įsigijimą iš anksto nepranešusi ir be išankstinio leidimo.

167 Todėl ieškovė negali remtis Prancūzijoje taikoma praktika.

vi) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisija klaidingai aiškino Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginį pagrindą

168 Ieškovės teigimu, Komisija ginčijamo sprendimo 103 punkte klaidingai nusprendė, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis neskirta taikyti tokiose situacijose, kuriose buvo paprasta įrodyti faktinę kontrolę.

169 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 103 punktas yra suformuluotas taip:

„Tačiau [Reglamento Nr. 139/2004] 7 straipsnio 2 dalis neskirta taikyti situacijose, kai didelis akcijų kiekis įsigyjamas iš vieno pardavėjo ir jeigu remiantis per ankstesnius eilinius ir neeilinius visuotinius susirinkimus atiduotais balsais yra nesunku įrodyti, kad šis akcijų kiekis suteikia išimtinę faktinę tikslinės bendrovės kontrolę.“

170 Todėl Komisija neteigė, jog vien tai, kad nėra sunku įrodyti kontrolės įgijimo, apskritai padaro Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymą negalimą. Ginčijamo sprendimo 103 punkte Komisija taip pat rėmėsi tuo, kad didelis akcijų kiekis, suteikiantis išimtinę faktinę tikslinės bendrovės kontrolę, buvo įsigytas iš vieno pardavėjo.

171 Be to, reikia konstatuoti, jog ginčijamo sprendimo 102 punkte Komisija pažymėjo, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis skirta „apimti situacijoms, kai sunku nustatyti, kokios akcijos ar koks konkretus akcijų skaičius, įsigyjami iš kelių buvusių akcininkų, sukuria tokią situaciją, kai jų pirkėjas ima faktiškai kontroliuoti tikslinę bendrovę“, ir kad ja buvo siekiama „užtikrinti pakankamą teisinio saugumo laipsnį viešų siūlymų pirkti arba mainyti akcijas arba ilgai trunkančių perėmimų atveju, taip išlaikant vertybinių popierių rinkų likvidumą ir apsaugant pasiūlymų teikėjus nuo netyčinių ir nenumatytų *statu quo* įpareigojimo pažeidimų“.

172 Tačiau reikia manyti, kad taip Komisija neteigė, jog Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymas turėjo apsiriboti situacijomis, kai kyla konkrečių sunkumų įrodyti, kokios akcijos, įsigyjamos iš kelių ankstesnių akcininkų, nulemia situaciją, kai pirkėjas ima faktiškai kontroliuoti tikslinę bendrovę. Ginčijamame sprendime Komisija rėmėsi ne vien tuo, kad buvo nesunku įrodyti, jog 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas suteikė ieškovei išimtinę faktinę *Morpol* kontrolę, kad padarytų išvadą, jog Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis netaikoma.

173 Ieškovė pateikia keletą pavyzdžių siekdama įrodyti, kad net ir tais atvejais, kai taikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, gali būti nesunku įrodyti kontrolės įgijimą. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad Komisija ginčijamame sprendime neteigė, kad vien tai, jog yra nesunku įrodyti kontrolės įgijimą, reiškia, kad netaikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, ieškovės šiuo klausimu pateikiami argumentai negali įrodyti, kad ginčijamame sprendime Komisija padarė klaidą.

174 Be to, ieškovė teigia, kad tikrasis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginis pagrindas atitinka tai, ką pati Komisija aiškiai suformulavo savo pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės [COM(2002) 711 *final*] (OL C 20, 2003, p. 4) (toliau – reglamento pasiūlymas) aiškinamojo memorandumo 66 punkte. Jame nurodyta:

„Atsižvelgiant į tai, kas buvo siūloma žaliojoje knygoje, siūloma išplėsti 7 straipsnio 2 dalyje (buvusi 7 straipsnio 3 dalis) numatytos savaiminės leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo sritį ir taikyti ją ne tik viešiems siūlymams pirkti akcijas, bet ir visiems įsigijimo iš įvairių pardavėjų per biržą sandoriams, t. y. vadinamiesiems „ilgai trunkantiems perėmimams“, ir taip pašalinti bet kokį 7 straipsnio 1 dalies sukeliamą teisinį nesaugumą, susijusį su šiais įsigijimais.“

175 Iš šio pasiūlymo matyti, kad Komisija siūlė išplėsti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, kad ji apimtų ir „ilgai trunkančius perėmimus“. Tačiau šioje byloje ieškovės įvykdytas *Morpol* perėmimas nebuvo „ilgai trunkantis“. Iš tiesų *Morpol* kontrolė nebuvo įgyta keliais etapais. Priešingai, kontrolė buvo įgyta per vieną privataus pirkimo iš vieno pardavėjo sandorį, kuris buvo užbaigtas prieš paskelbiant viešą siūlymą pirkti likusias *Morpol* akcijas.

176 Taip pat reikia priminti, jog ieškovė patikslino, kad savo motyvus grindė Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytu pirmuoju atveju, t. y. susijusiu su viešu siūlymu pirkti ar mainyti akcijas (žr. šio sprendimo 66 ir 67 punktus). Tačiau iš reglamento pasiūlymo aiškinamojo memorandumo 66 punkto aišku, kad Komisija siūlė įtraukti antrąjį atvejį, kuris nuo šiol yra numatytas

Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje, susijusį su sandorių dėl vertybinių popierių serija, kad būtų pašalintas bet koks teisinis nesaugumas. Kadangi, ieškovės teigimu, nagrinėjama koncentracija patenka į Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyto pirmojo atvejo taikymo sritį, neaišku, ką ieškovė nori pasakyti remdamasi tuo, kad Komisija pasiūlė įtraukti antrąjį atvejį siekdama pašalinti bet kokį teisinį nesaugumą.

177 Ieškovė taip pat remiasi Žaliosios knygos dėl Reglamento Nr. 4064/89 peržiūros (COM/2001/0745 *final*) (toliau – Žalioji knyga) 134 punktu, kuris suformuluotas taip:

„Ilgai trunkantys“ perėmimai per biržą yra kitas sandorių daugetu pasireiškiančių koncentracijų pavyzdys. Toks sandoris gali būti įgyvendinamas įvairiais būdais, nuo daugiau ar mažiau sudėtingų iki pakankamai paprastų tiesioginio akcijų pirkimo sandorių iš kelių ankstesnių akcininkų ir sandorių struktūrų, kuriose dalyvauja bet kiek finansų tarpininkų, naudojančių įvairiais finansines priemones <…> Tokiais atvejais paprastai nepraktiška ir dirbtina teigti, kad koncentracija įvyksta įsigyjant konkrečią akciją ar akcijų paketą, kuris suteikia jo įgijėjui (faktinę) tikslinės įmonės kontrolę. Priešingai, visoms dalyvaujančioms šalims akivaizdu, kad tam tikras teisiškai atskirtų teisių įsigijimų skaičius sudaro vieną visumą ir kad ketinama įgyti tikslinės bendrovės kontrolę <…>“

178 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad toks dokumentas kaip Žalioji knyga skirtas tik diskusijai konkrečia tema Europos lygmeniu paskatinti.

179 Be to, reikia pažymėti, kad iš Žaliosios knygos 134 punkto pirmo sakinio matyti, kad šis punktas susijęs su „ilgai trunkančiais“ perėmimais, kurie yra „sandorių daugetu pasireiškiančios koncentracijos pavyzdys“. Tačiau reikia priminti, kad šioje byloje koncentracija nebuvo „ilgai trunkanti“ ir kad *Morpol* kontrolė buvo įgyta sudarant vieną, o ne kelis sandorius.

180 Be to, Žaliosios knygos 134 punkte minimas „ketinimas perimti tikslinės bendrovės kontrolę“ „kelių teisiškai atskirų teisių įsigijimų atžvilgiu“. Šioje byloje tik 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas buvo įvykdytas siekiant perimti *Morpol* kontrolę. Žinoma, ieškovė visiškai perpirko *Morpol*, o tam reikėjo sudaryti keletą pirkimo sandorių, t. y. 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo ir pirkimo iš įvairių *Morpol* akcininkų pagal viešą siūlymą pirkti akcijas sandorius. Tačiau kadangi ieškovė išimtinai kontroliavo *Morpol* nuo 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo, paskesniais pirkimo sandoriais nebuvo siekiama įgyti tikslinės bendrovės kontrolės.

181 Taip pat reikia konstatuoti, jog Žaliojoje knygoje teisingai pažymėta, kad „tokiais atvejais paprastai nepraktiška ir dirbtina teigti, kad koncentracija įvyksta įsigyjant konkrečią akciją ar akcijų paketą, kuris suteikia jo įgijėjui (faktinę) tikslinės įmonės kontrolę“. Tačiau šis teiginys susijęs tik su „ilgai trunkančio“ perėmimo atveju. Iš tikrųjų, jeigu siekiant įgyti tikslinės įmonės kontrolę akcijas ar jų paketus reikia įsigyti keletą kartų, būtų dirbtina „lemiamos“ akcijos ar jų paketo pirkimą atskirai laikyti koncentracija.

182 Vis dėlto tokiu atveju kaip šioje byloje, kai išimtinė tik tikslinės įmonės kontrolė buvo įgyta iš vieno pardavėjo sudarant vienintelį pirmą sandorį, tikrai nėra dirbtina šį sandorį savaime laikyti koncentracija.

183 Ieškovė taip pat pabrėžia, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos leidžiančios nukrypti nuostatos išplėtimo tikslas buvo pašalinti bet kokį teisinį nesaugumą (žr. šio sprendimo 174 punktą). Jos teigimu, iš Žaliosios knygos 134 punkto matyti, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis turi būti taikoma net ir paprastai sandorio struktūrai, siekiant supaprastinti viešus siūlymus ir ilgai trunkančius perėmimus.

184 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis tikrai gali būti taikoma net ir paprastos sandorio struktūros atveju. Tačiau šioje byloje Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis netaikoma ne dėl paties sandorio paprastumo, o dėl to, kad kontrolė jau buvo įgyta per vieną pardavėją sudarius pirmą sandorį.

185 Taip pat reikėtų pabrėžti, kad pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų (OL L 142, 2004, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 20) 5 straipsnį valstybės narės turi užtikrinti, kad asmuo, kuris įgyja bendrovės kontrolę įsigydamas vertybinius popierius, privalo pateikti pasiūlymą siekdamas apsaugoti smulkiuosius šios bendrovės akcininkus. Šis siūlymas turi būti skirtas visiems šių vertybinių popierių turėtojams ir susijęs su visomis jų akcijomis. Vadinasi, įmonės, įsigijusios vertybinius popierius, dėl privataus sandorio suteikiančius jai tikslinės įmonės kontrolę, pareiga pateikti viešą siūlymą dėl likusių tikslinės įmonės akcijų, yra susijusi su visomis Sąjungos valstybėmis narėmis.

186 Jei būtų vadovaujamasi ieškovės argumentais, kad kontrolės įgijimas vienu privačiu sandoriu ir paskesnis privalomo viešo siūlymo pateikimas yra viena koncentracija, tai reikštų, kad per koncentracijas, kuriose dalyvauja valstybėse narėse esančios biržoje kotiruojamos bendrovės, privačiam kontrolę suteikiančių vertybinių popierių įsigijimui visada būtų taikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis. Iš tiesų visada egzistuoja pareiga pateikti viešą siūlymą pirkti akcijas, kuris, kaip teigia ieškovė, yra dalis vienos koncentracijos, apimančios kontrolę suteikiantį pirkimą ir viešą siūlymą. Todėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo sritis būtų pernelyg išplėsta.

187 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginis pagrindas yra siekis supaprastinti viešus siūlymus ir ilgai trunkančius perėmimus, pirma, reikia priminti, kad Komisija skyrė jai baudą ne dėl viešo siūlymo pirkti akcijas, o dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo įgyvendinimo. Antra, reikia priminti, kad, kaip konstatuota šio sprendimo 175 punkte, perėmimas šiuo atveju nebuvo „ilgai trunkantis“.

188 Komisijos pozicija ginčijamame sprendime neprieštarauja teisinio saugumo principui. Primintina, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotė neapima šioje byloje nagrinėjamos situacijos (žr. šio sprendimo 68–83 punktus). Tai, kad Komisija neišplėtė sąvokos „viena koncentracija“ taikymo srities, siekdama apimti situacijas, kai vienos tikslinės įmonės kontrolė įgyjama sudarant pirmą sandorį, neprieštarauja teisinio saugumo principui.

189 Net jei, kaip siūlo ieškovė, siekiant nustatyti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginį pagrindą būtų remiamasi Žaliąja knyga, ji neprieštarauja šios nuostatos loginiam pagrindui – siekiui neįtraukti į jos taikymo sritį situacijos, kai įmonė įgyja išimtinę vienos tikslinės įmonės kontrolę sudarant pirmąjį privatų akcijų pirkimo iš vieno pardavėjo sandorį, net jei vėliau ir pateikiamas privalomas viešas siūlymas pirkti akcijas.

190 Be to, ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 102 ir 103 punktuose Komisijos pateiktas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginio pagrindo aiškinimas yra nesuderinamas su Bendrojo Teismo aiškinimu, pateiktu 2010 m. liepos 6 d. Sprendime *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281, 83 punktas). Ieškovė pažymi, kad tame sprendime Bendrasis Teismas „patvirtino Komisijos požiūrį, kad Reglamento [Nr. 139/2004] 7 straipsnio 2 dalis turi būti taikoma ne kontrolinio 19 % *Aer Lingus* akcijų paketo įsigijimui prieš paskelbiant viešą siūlymą pirkti akcijas, kurį jis laikė viena visuma ir viena koncentracija, nors turbūt neabejotinai buvo paprasta padaryti išvadą, kad toks nedidelis akcijų skaičius *nesuteikė* kontrolės“.

191 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad 2010 m. liepos 6 d. Sprendime *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281, 83 punktas) Bendrasis Teismas pažymėjo, kad „akcijų įsigijimas, kuris pats savaime nesuteikia kontrolės, kaip tai suprantama pagal [Reglamento Nr. 139/2004] 3 straipsnį, gali patekti į šio reglamento 7 straipsnio taikymo sritį“. Vien iš šio sprendimo aišku, jog gali būti, kad

nedidelio akcijų kiekio, kuris nesuteikia tikslinės įmonės kontrolės, įsigijimas ir vėliau viešo siūlymo pirkti akcijas paskelbimas gali būti vienos koncentracijos, patenkančios į Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, dalis. Tačiau Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo dėl situacijos, kai tikslinės įmonės kontrolė suteikiama jau sudarant pirmą sandorį (žr. šio sprendimo 138 punktą).

192 Reikia konstatuoti, kad jeigu įgyjamas nedidelis akcijų kiekis, nesuteikiantis tikslinės įmonės kontrolės, ir tada pateikiamas viešas siūlymas pirkti akcijas, abu sandoriai gali būti įgyvendinti siekiant įgyti tikslinės įmonės kontrolę. Tačiau kadangi šioje byloje pirmasis sandoris jau suteikė ieškovei išimtinę faktinę *Morpol* kontrolę, negali būti, kad viešas siūlymas pirkti akcijas buvo paskelbtas siekiant įgyti *Morpol* kontrolę (žr. šio sprendimo 180 punktą).

193 Todėl reikia atmesti ieškovės argumentus, grindžiamus 2010 m. liepos 6 d. Sprendimu *Aer Lingus Group / Komisija* (T-411/07, EU:T:2010:281).

194 Be to, ieškovė teigia, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama jos naudai dėl baudžiamojo baudos pobūdžio, kaip tai suprantama pagal 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnį. Anot jos, ginčijamu sprendimu pažeidžiamas principas, pagal kurį baudžiamoji teisė neturi būti taikoma plačiai, kaltinamojo nenaudai. Toks Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimas, koks pateiktas ginčijamame sprendime, reiškia, jog vartojamos tokios plačios sąvokos ir tokie neapibrėžti kriterijai, kad nagrinėjamai baudžiamosios teisės nuostatai nebūdingas EŽTK reikalaujamas aiškumas ir pasekmių nuspėjamumas.

195 Komisija pažymi, kad remiantis Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 4 dalimi, pagal šį straipsnį skiriamos baudos nėra baudžiamojo pobūdžio.

196 Pažymėtina, kad, net darant prielaidą, kad Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalyje numatytos sankcijos yra baudžiamojo pobūdžio, ieškovės argumentus reikia atmesti.

197 Pirma, kalbant apie ieškovės argumentą, kad nagrinėjamai nuostatai nėra būdingas EŽTK reikalaujamas aiškumas ir pasekmių nuspėjamumas, pažymėtina, kad jis iš esmės susijęs su tariamu nusikaltimų ir bausmių teisėtumo principo (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) pažeidimu, kuriuo ieškovė remiasi šio sprendimo 376–394 punktuose nagrinėjamo ketvirtojo pagrindo pirmoje dalyje.

198 Antra, kalbant apie ieškovės argumentą, kad ginčijamu sprendimu pažeidžiamas principas, pagal kurį baudžiamoji teisė negali būti taikoma plačiai, kaltinamojo nenaudai, reikėtų pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

199 Kaip teisingai pažymi Komisija, bauda buvo paskirta ieškovei ne už Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies pažeidimą. Bauda jai buvo paskirta pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktus už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą.

200 Be to, reikia priminti, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies išimtis.

201 Kaip teisingai pažymėjo Komisija, pagal suformuotą jurisprudenciją išimtys turi būti aiškinamos siaurai (šiuo klausimu žr. 2010 m. birželio 17 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, C-492/08, EU:C:2010:348, 35 punktą ir 2014 m. spalio 23 d. Sprendimo *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, 27 punktą). Konkrečiai dėl konkurencijos teisės, būtent dėl reglamentų dėl tam tikros kategorijos išimčių nuostatų aiškinimo, Bendrasis Teismas 1996 m. spalio 8 d. Sprendimo *Compagnie maritime belge transports ir kt. / Komisija* (T-24/93–T-26/93 ir T-28/93, EU:T:1996:139) 48 punkte patvirtino, kad, atsižvelgiant į bendrąjį antikonkurencinių kartelių draudimo principą, reglamente dėl išimčių

esančios nukrypti leidžiančios nuostatos dėl savo pobūdžio turi būti aiškinamos siaurai. Vien tai, kad Komisija gali skirti griežtas sankcijas už konkurencijos teisei priskiriamos nuostatos pažeidimą, neleidžia suabejoti tuo, kad nukrypti leidžiančios nuostatos turi būti aiškinamos siaurai. Be to, 1984 m. kovo 22 d. Sprendimo *Paterson ir kt.* (90/83, EU:C:1984:123), kuris buvo susijęs su prejudiciniais klausimais, pateiktais vykdant baudžiamąjį persekiojimą (žr. to sprendimo 2 punktą), 16 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad straipsnis, kiek jame numatytos nuo reglamento bendrųjų normų leidžiančios nukrypti nuostatos, negali būti aiškinamas taip, kad jo pasekmės būtų išplėstos ir apimtų daugiau, nei būtina interesų, kuriuos juo siekiama užtikrinti, apsaugai. Šiuo sprendimu patvirtinta, kad principas, pagal kurį išimtys turi būti aiškinamos siaurai, taikomas ir baudžiamojoje srityje.

202 Bet kuriuo atveju pažymėtina, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotę ši nuostata netaikytina tokioms situacijoms, kokia nagrinėjama šioje byloje (žr. šio sprendimo 68–83 punktus).

203 Ieškovė iš esmės siekia išplėsti sąvokos „viena koncentracija“ taikymo sritį tam, kad būtų išplėsta Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo sritis.

204 Net darant prielaidą, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnį skiriamos baudos yra baudžiamojo pobūdžio, šioje byloje negalima teigti, kad Komisija taikė baudžiamąją teisę plačiai, kaltinamojo nenaudai. Iš tiesų Komisija tik atsisakė išplėsti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo sritį taip, kad ši peržengtų jos formuluotės ribas, ir taikyti sąvoką „viena koncentracija“ situacijai, kai išimtinė vienos tikslinės įmonės kontrolė įgyjama per vieną privatų pirkimo iš vieno pirkėjo sandorį, prieš paskelbiant privalomą viešą siūlymą pirkti akcijas.

205 Todėl ieškovės argumentą reikia atmesti.

206 Be to, ieškovė tvirtina, kad ginčijamas sprendimas nesuderinamas su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies tikslu „palengvinti įsigijimus ir užtikrinti vertybinių popierių rinkų likvidumą“. Ginčijamas sprendimas turi neigiamą poveikį tik toms bendrovėms, kurių verslo valdymo modelį paprastai naudoja žemyninėje Europoje ir Skandinavijoje įsteigtos bendrovės, ir dėl to faktiškai atsiranda šiuose regionuose įsteigtų bendrovių diskriminacija, palyginti su Jungtinėje Karalystėje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose įsteigtomis bendrovėmis, o taip apsunkinamos investicijos ir kliudoma investuoti į žemyninėje Europoje ir Skandinavijoje įsteigtas bendroves ir daromas žalingas poveikis kapitalo rinkoms ir šiuose regionuose įsteigtoms bendrovėms. Priežastis ta, kad žemyninėje Europoje ir Skandinavijoje įsteigtos bendrovės paprastai turi didelius ir koncentruotus akcininkus, priešingai nei Jungtinėje Karalystėje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose įsteigtos bendrovės, kurių akcininkų struktūra paprastai yra išsklaidyta. Atsisakymas ginčijamame sprendime taikyti viešo siūlymo išimtį pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį pradiniam kontrolinio akcijų paketo įsigijimui ir iš to išplaukiančiam privalomam viešam siūlymui yra reikšmingas tik toms bendrovėms, kurių akcininkai yra „koncentruoti“.

207 Pažymėtina, kad, nurodydama žemyninėje Europoje ir Skandinavijoje įsteigtų bendrovių diskriminaciją, palyginti su Jungtinėje Karalystėje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose įsteigtomis bendrovėmis, ieškovė iš esmės remiasi vienodo požiūrio principu. Pagal suformuotą jurisprudenciją bendrasis vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, nebent tai yra objektyviai pateisinama (žr. 2007 m. liepos 11 d. Sprendimo *Centeno Mediavilla ir kt. / Komisija*, T-58/05, EU:T:2007:218, 75 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

208 Šioje byloje reikia pažymėti, kad abi situacijos, t. y. pirma, vienos tikslinės įmonės kontrolės įgijimas sudarant vieną akcijų įsigijimo iš vieno pardavėjo sandorį ir paskesnis privalomo viešo siūlymo pirkti akcijas paskelbimas ir, antra, kontrolės įgijimas paskelbiant viešą siūlymą pirkti akcijas arba per kelis pardavėjus, sudarant sandorių seriją, nėra panašios, todėl niekas nedraudžia taikyti skirtingo vertinimo. Iš tiesų tokiu atveju, kai vienos tikslinės įmonės išimtinė kontrolė įgyjama sudarant vien pirmą sandorį,

visai nėra dirbtina vien patį šį sandorį laikyti koncentracija (žr. šio sprendimo 182 punktą). Vien tai, jog gali būti, kad žemyninėje Europoje ir Skandinavijoje pirmoji situacija pasitaiko dažniau nei Jungtinėje Karalystėje ar Jungtinėse Amerikos Valstijose, nereiškia, kad šias situacijas reikia vertinti vienodai.

209 Be to, vien tai, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalimi siekiama supaprastinti įsigijimus ir užtikrinti vertybinių popierių rinkų likvidumą, kaip teigia ieškovė, nereiškia, kad šios nuostatos taikymo sritį reikia išplėsti taip, kad būtų peržengtos jos formuluotės ribos, siekiant dar labiau palengvinti įsigijimus.

210 Ginčijamame sprendime ir atsiliepime į ieškinį Komisija nurodė kelis būdus, kuriuos ieškovė galėjo taikyti, siekdama įgyvendinti nagrinėjamą koncentraciją nepažeisdama Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies. Taigi ginčijamo sprendimo 106 punkte ji pažymi, kad ieškovė galėjo paskelbti viešą siūlymą pirkti akcijas prieš tai neįsigijusi M. akcijų (pirmoji galimybė) ir kad ieškovė galėjo pasirašyti susitarimą su M. dėl akcijų pirkimo prieš paskelbdama viešą siūlymą pirkti akcijas, vis dėlto taip atidėdama užbaigimą, kol gaus konkurencijos institucijų leidimą (antroji galimybė).

211 Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad šios galimybės galėjo pakenkti tikslinės bendrovės smulkiesiems akcininkams, palengvinti piktnaudžiavimą rinkoje ir pažeisti Direktyvos 2004/25 tikslus. Dėl pirmosios galimybės ji pabrėžia, kad Komisijos politika – aktyviai neleisti, kad įgijėjas pakeistų privalomo siūlymo struktūrą savanorišku siūlymu, nes taip siūlantiesiems būtų leidžiama išvengti pareigos skelbti privalomą siūlymą sąžininga kaina. Be to, *Morpol* atveju savanoriško siūlymo paskelbimas nebūtų praktiškai įmanomas, nes *Morpol* įsigijimas buvo komerciškai susijęs su M. kontroliuojamų pagalbinių bendrovių įsigijimu, o šie juridiniai asmenys negalėjo būti perduoti paskelbus savanorišką siūlymą. Kalbėdama apie antrąją galimybę, ieškovė teigia, kad taip būtų nustatyta minimali kaina, kuria būtų galima manipuliuoti ir kurią būtų galima dirbtinai didinti, o tai prieštarautų Direktyvos 2004/25 tikslui užkirsti kelią piktnaudžiavimo rinkoje rizikai.

212 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovė turi taip struktūruoti koncentraciją, kad tai labiausiai atitiktų jos poreikius, kartu laikydamasi Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje ir 7 straipsnio 1 dalyje numatytų įpareigojimų. Kaip pažymi Komisija, ji nerekomenduoja ir nenurodo jokio konkretaus būdo, kaip ieškovė turėtų struktūruoti savo sandorį.

213 Be to, kalbant apie šio sprendimo 210 punkte apibūdintą antrąją galimybę, dėl ieškovės argumento, susijusio su manipuliavimo akcijų kainomis rizikos buvimu, pažymėtina tai, kas nurodyta toliau.

214 Ginčijamame sprendime pateikiamas požiūris nekelia jokių problemų, susijusių su smulkiųjų akcininkų teisių apsauga. Iš tiesų, kaip pažymi ieškovė, pagal Norvegijos taisykles, reglamentuojančias įsigijimus, oferentas turi už likusias akcijas sumokėti kainą, kuri yra didžiausia iš toliau nurodytų dviejų kainų: kainos, kurią oferentas sumokėjo ar dėl kurios susitarė per šešių mėnesių laikotarpį prieš pateikiant privalomą siūlymą (t. y. SPA suderėta kaina), arba rinkos kainos tuo metu, kai atsiranda pareiga pateikti privalomą siūlymą. Todėl aišku, kad smulkieji akcininkai gali gauti sąžiningą kainą už savo akcijas.

215 Vis dėlto ieškovė teigia, kad jei Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis nebūtų taikytina, oferentas turėtų atidėti viešą siūlymą, kol gaus Komisijos leidimą dėl koncentracijos, o iki tol minimali kaina gali padidėti rinkoje kotiruojamai kainai viršijus SPA suderėtą kainą. Todėl minimalia kaina gali būti manipuliuojama ir ji gali išaugti, taigi oferentui gali tekti įsigyti likusias akcijas didesne kaina nei suderėtoji SPA, t. y. sąžininga kaina.

216 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad manipuliavimo akcijų kainomis jas padidinant rizika gali būti. Tačiau jeigu ieškovė šioje byloje būtų maniusi, kad ši rizika yra, ji būtų galėjusi paprašyti Komisijos leisti nukrypti nuo reikalavimų pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį. Pagal šią nuostatą Komisija paprašyta gali leisti nukrypti nuo Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų įpareigojimų.

217 Šiuo klausimu Komisija pabrėžia, kad anksčiau jau yra leidusi nukrypti nuo įpareigojimų pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį būtent tokiais atvejais, kai dėl vėlavimo pateikti viešą siūlymą galėjo būti manipuliuojama rinkoje. Kaip pavyzdį ji pateikia savo 2005 m. sausio 20 d. sprendimą (byla *Orkla / Elkem* – COMP/M.3709) (toliau – Sprendimas *Orkla / Elkem*), priimtą pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį. Byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, *Orkla*, kuriai jau priklausė 39,85 % *Elkem* akcijų, sudarė atskirus susitarimus su trimis kitais *Elkem* akcininkais. Pagal šiuos susitarimus *Orkla* turėjo įgyti išimtinę *Elkem* kontrolę. Sandorio įgyvendinimas įpareigojo *Orkla* paskelbti privalomą viešą siūlymą įsigyti likusias *Elkem* akcijas pagal Norvegijos teisę.

218 Prieš įvykdydama kiekvieną iš susitarimų, *Orkla* paprašė Komisijos taikyti išimtį pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį. Ji pabrėžė, kad dėl laisvai prieinamo mažo *Elkem* akcijų skaičiaus šių akcijų kaina būtų nesunku manipuliuoti ją padidinant. Praėjus šešioms dienoms nuo *Orkla* prašymo gavimo Komisija pritaikė išimtį, pažymėdama, kad „sandorio sustabdymas galėjo turėti tokį poveikį *Orkla*, kad, jei ji būtų laikiusis taikytinų Norvegijos teisės aktų dėl vertybinių popierių, kiltų didelė rizika, kad jai teks pateikti pasiūlymą pirkti likusias *Elkem* akcijas gerokai didesne kaina sandorį paskelbus suderinamu su [vidaus] rinka“. Komisija įvertino interesus ir pažymėjo, kad pareiga sustabdyti sandorį galėtų rimtai paveikti *Orkla* finansinius interesus, kad neatrodo, jog sandoris keltų problemų konkurencijai, ir kad išimtis nepaveiktų teisėtų trečiųjų šalių teisių.

219 Taigi byla, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Orkla / Elkem*, rodo, kad galimybė prašyti taikyti išimtis pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį yra veiksminga priemonė reaguoti į situacijas, kai kyla rizika manipuliuoti akcijų kaina.

220 Ieškovė iš esmės teigia, kad dėl (teorinės) rizikos manipuliuoti akcijų kaina jas padidinant Komisija privalo aiškinti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį plačiai. Tačiau tokį argumentą reikia atmesti, nes Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalis leidžia tinkamai reaguoti į situaciją, kai ši rizika egzistuoja.

221 Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalyje Komisijai numatyta galimybė nukrypti nuo pareigos sustabdyti vykdymą konkrečiu atveju, įvertinus nagrinėjamus interesus. Toks nukrypimas konkrečiu atveju yra tinkamesnė priemonė reaguoti į galimą manipuliavimo riziką nei platus Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimas, kuris reikštų automatinį išimties taikymą, nesant galimybės įvertinti interesų.

222 Per posėdį ieškovė teigė, jog Sprendime *Orkla / Elkem* Komisija pripažino, kad panašiomis aplinkybėmis kaip šioje byloje egzistuoja skubos ir būtinumo išvengti manipuliacijų rinkoje reikalavimas.

223 Tačiau tai, kad toje byloje Komisija atsižvelgė į skubos ir būtinybės išvengti manipuliacijų rinkoje reikalavimą, kad pritaikytų išimtį pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį, nereiškia, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti plačiai.

224 Galiausiai ieškovė per posėdį teigė, kad pagal Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 3 dalį, kuri galiojo prieš priimant Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį, pranešti apie viešą siūlymą pirkti arba mainyti akcijas buvo privaloma per Reglamento Nr. 4064/89 4 straipsnio 1 dalyje numatytą terminą,

t. y. per savaitę, ir kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį apie koncentraciją Komisijai būtina pranešti tik „nedelsiant“. Kaip teigia ieškovė, šis pokytis rodo teisės aktų leidėjo norą suteikti pirmenybę viešo įsigijimo procesui, o ne koncentracijų kontrolės procedūrai.

225 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje, siekiant pranešti apie koncentracijas, nebenumatytas savaitės terminas nuo susitarimo sudarymo ar viešo siūlymo pirkti akcijas paskelbimo, kuris buvo numatytas Reglamento Nr. 4064/89 4 straipsnio 1 dalyje.

226 Šio termino panaikinimo priežastys matyti iš pasiūlymo dėl reglamento motyvų 61–64 punktų. Juose Komisija, be kita ko, pažymėjo, kad „pastarųjų dvylikos metų praktika rodo, kad griežtas savaitės termino taikymas pranešimams pateikti <…> nėra nei realistiškas, nei būtinas“ ir kad „atsižvelgiant į 7 straipsnio 1 dalies stabdomąjį poveikį pačios įmonės yra komerciškai suinteresuotos kuo greičiau gauti Komisijos reguliavimo leidimą, kad galėtų įgyvendinti savo koncentraciją“.

227 Priešingai, nei teigia ieškovė, šio termino panaikinimo priežastis lėmė ne teisės aktų leidėjo noras suteikti pirmenybę viešo įsigijimo procesui koncentracijų kontrolės procedūros atžvilgiu.

228 Todėl ieškovės argumentus, kuriais ji siekia įrodyti, kad Komisijos pateiktas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimas prieštarauja šios nuostatos loginiam pagrindui, reikia atmesti.

229 Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta pirmiau, reikia atmesti ieškovės argumentą, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir viešas siūlymas pirkti akcijas yra viena koncentracija. Iš tiesų vienos koncentracijos sąvoka nėra skirta taikyti tokiu atveju, kai išimtinė faktinė vienos tikslinės bendrovės kontrolė įgyjama iš vieno pardavėjo sudarant vienintelį pirmą privatų sandorį, net jei paskui paskelbiamas privalomas viešas siūlymas.

230 Todėl nebūtina nagrinėti šalių argumentų, susijusių su tuo, ar 2012 m. įsigijimą ir viešą siūlymą sieja koks nors teisinis arba faktinis ryšys.

2. Dėl pirmojo pagrindo ketvirtos dalies, susijusios su tuo, kad ieškovė laikėsi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalies

231 Pirmojo pagrindo ketvirtoje dalyje ieškovė nurodo, kad laikėsi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose numatytų sąlygų, laiku pranešdama Komisijai apie koncentraciją ir neįgyvendindama savo balsavimo teisių *Morpol*, kol negautas Komisijos leidimas dėl koncentracijos.

232 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis šioje byloje netaikytina, kaip matyti išnagrinėjus pirmojo pagrindo pirmas tris dalis. Todėl klausimas, ar ieškovė laikėsi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose numatytų sąlygų, neturi reikšmės.

233 Remiantis visu tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti visą pirmąjį ieškinio pagrindą.

B. Dėl antrojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, nes ginčijamame sprendime konstatuota, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai

234 Ieškovė teigia, jog Komisija ginčijamame sprendime klaidingai konstatavo, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai. Jos teigimu, nė viena įprastai informuota ir pakankamai atidi bendrovė nebūtų galėjusi pagrįstai numatyti, kad apie 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą turėjo būti pranešta ir kad atitinkamos akcijos

negalėjo būti perduotos ieškovei dar negavus leidimo. Ieškovės pateikiamas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimas yra pagrįstas ir tai patvirtina ieškovės išorės patarėjo teisės klausimais pateikta teisinė nuomonė.

235 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

236 Primintina, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalį Komisija gali skirti baudas tik už tuos pažeidimus, kurie padaryti „tyčia arba dėl neatsargumo [aplaidumo]“.

237 Kalbant apie tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo, iš jurisprudencijos darytina išvada, kad ši sąlyga įvykdoma, jeigu nagrinėjama įmonė negali nežinoti apie antikonkurencinį savo elgesio pobūdį, nesvarbu, ar ji žinojo, kad pažeidžia konkurencijos taisykles [dėl pažeidimų, už kuriuos gali būti baudžiama bauda pagal 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, žr. 2013 m. birželio 18 d. Sprendimo *Schenker & Co. ir kt.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

238 Tai, kad atitinkama įmonė teisiškai klaidingai kvalifikavo savo elgesį, kuriuo grindžiamas pažeidimo konstatavimas, negali būti pagrindas atleisti nuo baudos skyrimo, jeigu ji negalėjo nežinoti to, kad tokie jos veiksmai yra antikonkurencinio pobūdžio (pagal analogiją žr. 2013 m. birželio 18 d. Sprendimo *Schenker & Co. ir kt.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 38 punktą). Įmonė negali išvengti baudos skyrimo, jei konkurencijos taisyklių pažeidimas padarytas įmonei suklydus dėl savo veiksmų teisėtumo ir tai susiję su advokato teisinės nuomonės turiniu (pagal analogiją žr. 2013 m. birželio 18 d. Sprendimo *Schenker & Co. ir kt.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 43 punktą).

239 Būtent atsižvelgiant į šiuos motyvus reikia išnagrinėti, ar Komisija ginčijamame sprendime pagrįstai padarė išvadą, kad ieškovė, įgyvendindama 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą, veikė aplaidžiai, pažeisdama Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį.

240 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Komisija atsižvelgė į teisinių konsultacijų buvimą, kad ginčijamo sprendimo 142 punkte konstatuotų, jog ieškovė padarė pažeidimus dėl aplaidumo, o ne tyčia.

241 Ginčijamo sprendimo 144–148 punktuose Komisija rėmėsi toliau nurodytomis aplinkybėmis konstatuodama, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai:

– ieškovė yra didelė Europos įmonė, turinti didelę patirtį koncentracijų kontrolės procedūrų ir pranešimo Komisijai bei nacionalinėms konkurencijos institucijoms srityje,

– įsigydama 48,5 % *Morpol* akcijų, ieškovė žinojo arba turėjo žinoti, kad įgyja faktinę jos kontrolę,

– ieškovė neįrodė, kad vertinimą, susijusį su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumu, iš savo patarėjų teisės klausimais gavo iki 2012 m. gruodžio 18 d. (2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo užbaigimo datos),

– dėl precedento, susijusio su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimu (2007 m. rugsėjo 21 d. Komisijos sprendimas (byla COMP/M.4730 – *Yara / Kemira GrowHow*) (toliau – Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow*)), ieškovė turėjo padaryti išvadą, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo įgyvendinimas tikriausiai reikš Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą ar bent jau tai, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumas šioje byloje nėra paprastas klausimas ir kad ieškovė galėjo ir privalėjo kreiptis į Komisiją pagal konsultacijų dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumo procedūrą arba prašydama leisti nukrypti nuo *status quo* įpareigojimo pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį,

– ieškovei jau buvo paskirta bauda nacionaliniu lygmeniu už ankstyvą koncentracijos įgyvendinimą įsigyjant bendrovę *Fjord Seafood*, todėl iš jos buvo galima tikėtis didelio rūpestingumo.

242 Ieškovė ginčija visų šių aplinkybių reikšmingumą.

243 Pažymėtina, kad šioje byloje ieškovė galėjo nesunkiai numatyti, kad, įsigydama 48,5 % *Morpol* akcijų, ji įsigis faktinę išimtinę šios bendrovės kontrolę. Ieškovė neteigia, kad nežinojo apie tam tikras faktines aplinkybes ir kad todėl ji negalėjo suprasti, kad, įgyvendindama 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą, ji įgyvendins Bendrijos masto koncentraciją.

244 Be to, iš šio sprendimo 6 punkte minėto 2012 m. gruodžio 17 d. biržos pranešimo aišku, jog ieškovė žinojo apie tai, kad *Morpol* pirkimas yra Bendrijos masto koncentracija. Iš tiesų jame ieškovė nurodė:

„Tikriausiai dėl įsigijimo atsiras pareiga pranešti Sąjungos konkurencijos institucijoms, ir tokiu atveju *Marine Harvest* nebus leidžiama įgyvendinti savo balsavimo teisių, susijusių su jai priklausančiomis *Morpol* akcijomis, kol šiam sandoriui bus duotas leidimas.“

245 Vien tai, kad ieškovė laikėsi klaidingos nuomonės, kad jos įsipareigojimai apsiriboja jos balsavimo teisių neįgyvendinimu dar negavus leidimo, neleidžia suabejoti tuo, jog ji žinojo apie tai, kad tai yra Bendrijos masto koncentracija.

246 Reikia priminti, kad iš Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies formuluotės aišku, kad apie Bendrijos masto koncentraciją reikia pranešti prieš ją įgyvendinant ir kad ji neturi būti įgyvendinama pirma apie ją nepranešus ir negavus leidimo.

247 Ieškovė negalėjo nežinoti apie šias nuostatas, be to, ji neteigia, kad apie jas nežinojo.

248 Taip pat būtina priminti, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotę ši nuostata netaikytina tokioms situacijoms, kokia nagrinėjama šioje byloje (žr. šio sprendimo 68–83 punktus).

249 Ieškovė teigia, kad jos pateikiamas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimas yra bent jau pagrįstas, todėl ji nesielgė aplaidžiai.

250 Šiuo klausimu reikia priminti, kad argumentais, susijusiais su pirmuoju pagrindu, ieškovė iš esmės siekia išplėsti sąvokos „viena koncentracija“ taikymo sritį, kad išplėstų Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo sritį (žr. šio sprendimo 203 punktą). Be to, reikėtų priminti, kad ieškovė nenurodo jokio pavyzdžio iš Komisijos sprendimų praktikos ar Sąjungos teismų jurisprudencijos, kai keli pirkimo sandoriai, susiję su vienos tikslinės įmonės akcijomis, buvo laikomi viena koncentracija, jeigu išimtinė tikslinės įmonės kontrolė buvo įgyta sudarant pirmąjį pirkimo sandorį (žr. šio sprendimo 147 punktą).

251 Tačiau Komisija yra priėmusi sprendimą, būtent Sprendimą *Yara / Kemira GrowHow*, kurio 6 ir 7 punktuose ji konstatavo:

„6. 2007 m. gegužės 24 d. *Yara* iš Suomijos valstybės įsigijo 30,05 % *GrowHow* akcijų. *Yara* nuomone, šis įsigijimas yra pirmasis 2007 m. liepos 18 d. paskelbto viešo siūlymo įsigyti *GrowHow* etapas ir todėl jam netaikoma [Reglamento Nr. 139/2004] 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis, susijusi su draudimu įgyvendinti koncentraciją. *Yara* nurodo, kad, kol Komisija nagrinės sandorį, ji neįgyvendins balsavimo teisių, kurias jai suteikė jos turimos 30,05 % akcijos. Šalių pateikta informacija rodo, kad *Yara* įgijo *GrowHow* kontrolę įsigydama 30,05 % akcijų.

7. [Reglamento Nr. 139/2004] 7 straipsnio 2 dalis taikoma akcijų paketų įsigijimui iš „kelių pardavėjų“, t. y. „ilgai trunkantiems siūlymams“. Komisijos nuomone, todėl [Reglamento Nr. 139/2004] 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis netaikytina byloje, kai įgijėjas kontrolinį akcijų paketą įsigyja kaip vieną akcijų paketą iš vieno pardavėjo. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad [Reglamento Nr. 139/2004] 7 straipsnio 1 dalyje numatyto *status quo* įpareigojimo ir [šio reglamento] 4 straipsnio 1 dalyje numatytos pranešimo pareigos pažeidimo šioje byloje negalima atmesti ir kad ji gali per atskirą procedūrą nagrinėti, ar tikslinga skirti sankciją pagal [Reglamento Nr. 139/2004] 14 straipsnio 2 dalį.“

252 Žinoma, kaip pabrėžia ieškovė, išvada, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo negalima atmesti, buvo Sprendimo *Yara / Kemira GrowHow*, t. y. sprendimo, kuriuo koncentracija buvo leista su sąlyga, kad bus laikomasi tam tikrų įpareigojimų, *obiter dictum*. Galiausiai Komisija nepradėjo baudos skyrimo procedūros pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalį. Ieškovė teisingai pabrėžia, kad tokia *obiter dictum* neturi privalomos teisinės galios ir kad Sąjungos teismai negalėtų jos patikrinti.

253 Vis dėlto tokia *obiter dictum* galėtų suteikti ūkio subjektams informacijos apie tai, kaip Komisija aiškina Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį. Tai, kad yra priimtas Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow*, kuris buvo susijęs su panašia situacija kaip nagrinėjamoji šioje byloje ir kuriame Komisija pažymėjo mananti, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis netaikytina, yra aplinkybė, dėl kurios įmonėms sunku pateisinti tai, kad klaida, padaryta aiškinant Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį, nereiškia aplaidaus elgesio.

254 Žinoma, kaip ieškovė pabrėžė pateikdama ketvirtąjį pagrindą, Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow* nebuvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir visa versija yra prieinama tik anglų kalba.

255 Tačiau *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 245, 2007, p. 7) buvo paskelbtas pranešimas visomis oficialiosiomis kalbomis, pateikiant interneto nuorodą į visą sprendimą anglų kalba. Be to, Komisija teisingai pabrėžia, kad Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow* ir ypač jame pateiktas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimas buvo cituojamas praktikuojančių specialistų darbuose. Todėl rūpestingas ūkio subjektas galėjo žinoti apie šį sprendimą ir Komisijos pateiktą Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimą.

256 Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad ieškovė galėjo konsultuotis su Komisija dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimo. Jei įmonė abejoja dėl jai pagal Reglamentą Nr. 139/2004 tenkančių įpareigojimų, jai reikėtų kreiptis į Komisiją (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 255 punktą). Ieškovė neteigia, kad nežinojo apie šią galimybę.

257 Komisija taip pat turėjo teisę atsižvelgti, kaip ji tai padarė ginčijamo sprendimo 144 punkte, į tai, kad ieškovė buvo didelė Europos bendrovė, turėjusi didelę patirtį koncentracijų kontrolės ir pranešimo Komisijai bei nacionalinėms konkurencijos institucijoms procedūrų srityje. Taigi iš 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 252 punkto matyti, kad įmonės patirtis koncentracijų ir pranešimo procedūrų srityje yra svarbus veiksnys vertinant aplaidumą.

258 Be to, Komisija turi teisę, kaip ji padarė ginčijamo sprendimo 148 punkte, atsižvelgti į tai, kad ieškovei (tuo metu – *Pan Fish*) jau buvo skirta bauda nacionaliniu lygmeniu už per anksti vykdytą koncentracijos įgyvendinimą įsigyjant bendrovę *Fjord Seafood*. Žinoma, 2007 m. gruodžio 8 d. Prancūzijos *ministre de l'Économie* (ekonomikos ministras) sprendimas (byla *Pan Fish / Fjord Seafood*) (toliau – Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*) nebuvo susijęs su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimu. Vis dėlto iš didelės Europos įmonės, kuriai už koncentracijos įgyvendinimą per anksti jau buvo skirta bauda, nors ir nacionaliniu lygmeniu, reikia tikėtis didelio rūpestingumo.

259 Šioje byloje reikia konstatuoti, kad ieškovė veikė aplaidžiai pateikdama Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimą, kuris neatitiko nei šios nuostatos formuluotės, nei Komisijos sprendimų praktikos ar Sąjungos teismų jurisprudencijos ir kuris neatitiko to, ką konstatavo Komisija, nepaisant to, kad ji tai padarė savo *obiter dictum* (Sprendime *Yara / Kemira GrowHow*), nes prieš tai nesusisiekė su Komisija, kad patikrintų, ar toks aiškinimas yra teisingas. Taip elgdamasi ieškovė veikė prisiimdama riziką ir ji negali pagrįstai remtis tariamai „pagrįstu“ savo aiškinimo pobūdžiu.

260 Todėl reikia atmesti ieškovės argumentą, kad „nė viena įprastai informuota ir pakankamai atidi bendrovė nebūtų galėjusi pagrįstai numatyti, kad apie 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą turėjo būti pranešta ir kad atitinkamos akcijos negalėjo būti perduotos [ieškovei] dar negavus leidimo“.

261 Kalbant apie ieškovės argumentus, susijusius su jos išorės patarėjų teisės klausimais vertinimu, reikėtų pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

262 Pirma, ieškovė teigia, kad jos išorės patarėjai teisės klausimais, kurie turėjo didelę patirtį konkurencijos teisės klausimais, sutartinai teigė, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas ir viešas siūlymas yra viena koncentracija, kuriai taikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, o tai patvirtina jos aiškinimo pagrįstumą. Antra, ji teigia, kad jos patirtis, susijusi su sandoriu, dėl kurio priimtas Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*, yra vienas iš veiksnių, dėl kurių jai keletą kartų teko prašyti patikinimų, kad *Morpol* 48,5 % akcijų įsigijimui taikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, ir juos gauti. Galiausiai ieškovė tvirtina, jog Komisija ginčijamo sprendimo 146 punkte klaidingai konstatavo, kad ji nesiekė gauti ir negavo jokios nuomonės dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo srities iki 2012 m. gruodžio 18 d.

263 Todėl reikia išnagrinėti ieškovės išorės patarėjų teisės klausimais pateiktų nuomonių turinį.

264 Ieškovė remiasi elektroniniu laišku, kurį 2012 m. lapkričio 29 d. jai atsiuntė jos patarėjas teisės klausimais iš Norvegijos. Jame buvo nurodyta:

„6. Konkurencija

Apie *Friendmall* planuojamą [*Morpol*] akcijų įsigijimą reikės pranešti kompetentingoms konkurencijos institucijoms.

Neturime abiejų bendrovių apyvartos apžvalgos pagal jurisdikcijas ar kitos informacijos, būtinos siekiant išanalizuoti, kaip reikėtų pateikti tokį pranešimą.

Labai rekomenduojame padaryti viską, kad tam būtų teikiama pirmenybė, nes tada galėsime gana greitai po galimo įsigijimo datos parengti ir pateikti pranešimus.

Mūsų patirtis rodo, kad šiems įsigijimams būtinų leidimų gavimas užtrunka. Galite būti įpareigoti parduoti tam tikras veiklos dalis, kad gautumėte būtiną tam tikrų jurisdikcijų leidimą. Kai tik sužinosite, kad to gali prireikti, jums reikėtų parengti strategijas, kaip elgtis gavus tokius prieštaravimus.

Kaip minėta, [*Marine Harvest*] negalės įgyvendinti jokių akcininko teisių, susijusių su [*Morpol*], atsiradusių dėl įsigytų akcijų, kol nėra gauti visi leidimai pagal konkurencijos teisę.“.

265 Iš šio laiško aiškiai matyti, kad ieškovės patarėjas teisės klausimais iš Norvegijos neturėjo būtinos informacijos apie atitinkamų įmonių apyvartą ir kad todėl jis negalėjo išanalizuoti, kurioms konkurencijos institucijoms reikia pranešti apie sandorį. Ieškovė negalėjo tikėtis, kad jos patarėjas

teisės klausimais iš Norvegijos atliks išsamią koncentracijos analizę Sąjungos teisės požiūriu dar neturėdamas informacijos, kuri leistų jam išnagrinėti klausimą, ar tai yra Bendrijos masto koncentracija.

266 Be to, reikia pažymėti, kad kelių minėto laiško pastraipų, skirtų konkurencijos teisei ir cituotų šio sprendimo 264 punkte, negalima laikyti tikra ieškovės įsipareigojimų, susijusių su pranešimais ir galimais *status quo* įpareigojimais, analize. Iš vienintelio sakinio: „Kaip minėta, [*Marine Harvest*] negalės įgyvendinti jokių [*Morpol*] akcininko teisių, susijusių su įsigytomis akcijomis, kol nesate gavę visų leidimų pagal konkurencijos teisę“, ieškovė negalėjo padaryti priešingos išvados, kad ji turėjo teisę užbaigti 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą be išankstinio pranešimo ir leidimo.

267 Bet kuriuo atveju šio jos patarėjo teisės klausimais iš Norvegijos elektroninio laiško buvimas negali atleisti ieškovės nuo jai tenkančios atsakomybės.

268 2012 m. gruodžio 14 d. 10 val. 2 min. tas pats patarėjas išsiuntė elektroninį laišką advokatų kontorai F.; laiškas buvo suformuluotas taip:

„Derybos dėl [*Morpol*] projekto šiuo metu jau yra beveik baigtos ir esame beveik tikri, kad per dieną bus pasiektas susitarimas ir kad [SPA] bus pasirašytas vėlyvą popietę.

Pridedu naujausią projektą ir prašau jūsų analizės ir komentarų konkurencijos teisės požiūriu.

Iki šiol niekas neskyrė daug dėmesio šiam konkrečiam aspektui, ir tai nestebina. Be to, pasiekėme etapą, kai labai norėčiau niekaip nekeisti teksto, nes taip galima nesunkiai išblaškyti šalis.

Taigi, ar galėtumėte pažvelgti į šią medžiagą ir pateikti tik tokias pastabas ar siūlomus pakeitimus, kurie, jūsų nuomone, yra absoliučiai būtini ir susiję su leidimo procedūra pagal Sąjungos konkurencijos teisę?

Žinoma, tai yra gana skubu, todėl būčiau labai dėkingas, jeigu iš karto skirtumėte tam dėmesio.“

269 Šis elektroninis laiškas aiškiai rodo, kad ieškovė nesielgė taip, kaip būtų elgęsis rūpestingas ūkio subjektas. Iš tiesų iš jo matyti, kad „niekas neskyrė daug dėmesio“ konkurencijos teisės aspektui iki šio laiško išsiuntimo dienos, t. y. SPA pasirašymo dienos. Rūpestingas ūkio subjektas būtų daug anksčiau atkreipęs dėmesį į sandorio poveikį konkurencijos teisės požiūriu.

270 Paklausta apie tai per posėdį, ieškovė pažymėjo, kad 2012 m. gruodžio 14 d. elektroninio laiško autorius taip pat parašė ir 2012 m. lapkričio 29 d. elektroninį laišką ir kad pastarasis įrodo, kad tuo metu jis jau buvo apsvarstęs konkurencijos teisės klausimą. Ieškovė taip pat pažymėjo, kad jos patarėjas teisės klausimais iš Norvegijos buvo bendrovių, o ne konkurencijos teisės srityje besispecializuojantis advokatas ir kad 2012 m. gruodžio 14 d. ji paprašė advokatų kontoros F. specialisto nuomonės.

271 Šiuo klausimu primintina, kad 2012 m. lapkričio 29 d. elektroniniame laiške nepateikta tikra ieškovės įpareigojimų analizė, susijusi su pranešimais ir galimais *status quo* įpareigojimais (žr. šio sprendimo 266 punktą). Nors patarėjas teisės klausimais iš Norvegijos apsvarstė konkurencijos teisės aspektą, pažymėtina, kad jis 2012 m. gruodžio 14 d. elektroniniame laiške pats pripažino, kad iki tol šiam aspektui „niekas neskyrė dėmesio“.

272 Taip pat reikia konstatuoti, kad per posėdį pažymėdama, kad ieškovės patarėjas teisės klausimais iš Norvegijos yra advokatas, kuris specializuojasi bendrovių teisės srityje, o ne konkurencijos teisės srityje, ieškovė, kiek tai susiję su šiuo patarėju, bent jau niuansavo ieškinio 71 punkte esantį teiginį, kad jos išorės patarėjai teisės klausimais turi didelę patirtį konkurencijos teisės srityje.

273 2012 m. gruodžio 14 d. 22 val. 36 min. advokatų kontoros F. advokatas atsakė į šio sprendimo 268 punkte minėtą elektroninį laišką, visų pirma pažymėdamas:

„Tik vienas klausimas: negalėjome rasti jokios nuostatos, apimančios balsavimo teisių įgyvendinimą, kol dar nėra užbaigta procedūra dėl leidimo. Aišku, kad pirkėjas negali įgyvendinti balsavimo teisių, kol nėra gautas leidimas.“

274 Šie dviejų ieškovės išorės patarėjų teisės klausimais elektroniniai laiškai negali būti laikomi tinkama koncentracijos poveikio analize konkurencijos teisės požiūriu, be to, advokatų kontoros F. patarėjas teisės klausimais neturėjo pakankamai laiko tokiai analizei atlikti.

275 Taip pat reikia konstatuoti, kad nei 2012 m. lapkričio 29 d. elektroniniame laiške, nei 2012 m. gruodžio 14 d. laiškuose Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis nepaminėta.

276 Pirmasis dokumentas, kuriame aiškiai paminėta Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, yra 2012 m. gruodžio 18 d. ieškovės patarėjo teisės klausimais iš Norvegijos raštas.

277 Šiame rašte, pacitavęs Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 ir 2 dalių formuluotę, šis patarėjas pažymėjo:

„Iš pirmiau pateiktų argumentų matyti, kad *Marine Harvest* gali gauti *Morpol* akcijas, tačiau negali įgyvendinti balsavimo teisių, susijusių su šiomis akcijomis, kol Komisija nedavė leidimo sandoriui. Taigi *Marine Harvest* negali įgyvendinti savo teisių kaip *Morpol* akcininkė ir todėl ji praktiškai nekontroliuos šios bendrovės, kol negautas šis leidimas.“

278 Tačiau šiame rašte nepateikta tikra Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies analizė. Paprasčiausio Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 ir 2 dalių formuluotės citavimo ir teiginio, kad ieškovė galėjo gauti *Morpol* akcijas, nors ji neįgyvendino savo balsavimo teisių, negalima prilyginti šiai analizei, be kita ko, atsižvelgiant į tai, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotę ši nuostata netaikytina. Šiame rašte ieškovės patarėjas teisės klausimais iš Norvegijos, be kita ko, rėmėsi vienos koncentracijos buvimu, siekdamas pateisinti tariamą Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumą.

279 Be to, reikia priminti, kad 2012 m. gruodžio 14 d. SPA jau buvo pasirašytas. SPA 7.1 straipsnyje buvo numatyta, kad užbaigimas įvyks kuo anksčiau ir ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo pasirašymo. Be to, SPA 7.2 straipsnyje buvo numatyta, kad užbaigimo dieną ieškovė turės įrodyti, kad sumokėjo pirkimo kainą. Galiausiai SPA 7.3 straipsnyje buvo numatyta, kad tą dieną pardavėjai turės įrodyti, kad perdavė akcijas ieškovei.

280 Taigi 2012 m. gruodžio 18 d. raštas buvo parengtas tada, kai ieškovė jau buvo įsipareigojusi užbaigti įsigijimą ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo SPA pasirašymo.

281 Kalbant apie Komisijos išvadą ginčijamo sprendimo 146 punkte, kad ieškovė nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių, kad iki 2012 m. gruodžio 18 d. ji jau buvo gavusi savo patarėjų teisės klausimais vertinimą dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumo (ieškovė su tuo nesutinka), reikia pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

282 Žinoma, ieškovė 2014 m. balandžio 30 d. atsakymo į pranešimą apie kaltinimus 14 puslapyje tikrai netiesiogiai nurodė, kad iki 2012 m. gruodžio 18 d. buvo gavusi iš savo patarėjo teisės klausimais iš Norvegijos informaciją, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumo sąlygos yra įvykdytos. Iš tiesų ieškovė nurodė, kad ši informacija buvo „pakartota raštu“ šio patarėjo 2012 m. gruodžio 18 d. rašte.

283 Tačiau Komisijos išvada, kad ieškovė „nepateikė įrodymų, patvirtinančių“, kad ji gavo šį vertinimą iki 2012 m. gruodžio 18 d., yra teisinga. Iš tiesų, nors ieškovė atsakyme į pranešimą apie kaltinimus netiesiogiai teigė, kad iki 2012 m. gruodžio 18 d. iš savo patarėjo teisės klausimais iš Norvegijos gavo informaciją, pagal kurią Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sąlygos buvo įvykdytos, ji nepateikė įrodymų šiuo klausimu. Be kita ko, atsakymo į pranešimą apie kaltinimus priede ji nepateikė 2012 m. lapkričio 29 d. ir gruodžio 14 d. elektroninių laiškų, kurie buvo cituojami šio sprendimo 264, 268 ir 273 punktuose ir kuriuos ji pridėjo prie ieškinio.

284 Bet kuriuo atveju šie elektroniniai laiškai neleidžia suabejoti ieškovės aplaidumu. Kalbant apie 2012 m. lapkričio 29 d. elektroninį laišką, pateiktą Bendrajame Teisme, reikia priminti, kad jame Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis neminima ir kad joje nėra tikros ieškovės įpareigojimų analizės (žr. šio sprendimo 264–266 punktus). Tas pats pasakytina apie 2012 m. gruodžio 14 d. advokatų kontoros F. patarėjo teisės klausimais laišką (žr. šio sprendimo 273–275 punktus).

285 Bet kuriuo atveju net darant prielaidą, kad ieškovė iki 2012 m. gruodžio 18 d. buvo gavusi iš savo patarėjų teisės klausimais informaciją, pagal kurią Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis yra taikytina, negalima suabejoti išvada, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai.

286 Pirma, reikia priminti, kad įmonė negali išvengti baudos skyrimo, jeigu konkurencijos taisyklės buvo pažeistos dėl šios įmonės klaidos, susijusios su jos elgesio, kurį lėmė advokato teisinės nuomonės turinys, teisėtumu (žr. šio sprendimo 238 punktą).

287 Antra, ieškovės patarėjo teisės klausimais iš Norvegijos 2012 m. gruodžio 14 d. elektroninis laiškas, kuriuo remiasi ieškovė, ne tik nepatvirtina, kad ieškovė buvo rūpestinga, bet ir atskleidžia jos aplaidumą, nes iš jo matyti, kad „niekas neskyrė daug dėmesio“ konkurencijos teisės aspektui iki pačios SPA pasirašymo dienos.

288 Jei ieškovė būtų elgusis kaip stropus ūkio subjektas, ji būtų įsitikinusi, kad prieš pasirašant SPA būtų atlikta išsami SPA poveikio konkurencijos teisės požiūriu analizė, juo labiau kad SPA buvo numatyta, jog įsigijimas turi būti užbaigtas ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo jo pasirašymo.

289 Ieškovė taip pat remiasi 2013 m. sausio 27 d. jai išsiųstu advokatų kontoros F. advokato elektroniniu laišku. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad šis laiškas buvo išsiųstas užbaigus 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą ir kad tai bet kuriuo atveju negali atleisti ieškovės nuo atsakomybės. Be to, šiame laiške nepateikta tikra Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje esančių sąlygų analizė ir iš esmės apsiribojama šios nuostatos formuluotės pakartojimu. Šiame laiške, be kita ko, neminima sąvoka „viena koncentracija“.

290 Iš viso to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, jog Komisija teisingai konstatavo, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis buvo pažeistos dėl aplaidumo.

291 Todėl ieškinio antrąjį pagrindą reikia atmesti.

C. Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su bendrojo principo non bis in idem pažeidimu

292 Ieškovė teigia, kad Komisija ginčijamame sprendime skyrė jai dvi baudas už tą patį elgesį, pažeisdama bendrąjį principą *non bis in idem*. Ji pažymi, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje numatytos pranešimo pareigos pažeidimas neabejotinai reiškia to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalyje numatyto *status quo* įpareigojimo pažeidimą. Jos teigimu, Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra specialusis, o reglamento 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra bendresnio pobūdžio, todėl Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas apima to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą arba bent jau neleidžia Komisijai skirti atskiros baudos už jį.

293 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

1. Pirminės pastabos dėl Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies, 7 straipsnio 1 dalies ir 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktų tarpusavio santykio

294 Pažymėtina, kad, kaip nurodo ieškovė, ir Komisija su tuo sutinka, Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas savaime reiškia Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą. Iš tiesų, jei įmonė pažeidžia Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje numatytą pareigą pranešti apie koncentraciją prieš ją įgyvendinant, tada ji pažeidžia draudimą įgyvendinti koncentraciją prieš pranešant apie ją ir gaunant dėl jos leidimą.

295 Tačiau negalima teigti priešingai. Iš tiesų, jei įmonė praneša apie koncentraciją prieš jos įgyvendinimą, tačiau įgyvendina ją dar prieš paskelbiant šią koncentraciją suderinama su vidaus rinka, ji pažeidžia Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalį, bet ne šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį.

296 Taip pat reikia priminti, kad Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose numatyta galimybė skirti baudas, pirma, už šio reglamento 4 straipsnyje numatytos pranešimo pareigos pažeidimą ir, antra, už koncentracijos įgyvendinimą pažeidžiant to paties reglamento 7 straipsnį.

297 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad jeigu įmonė pažeidžia Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį, ji savaime pažeidžia to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalį, o pagal šio reglamento tekstą taip Komisija įgyja galimybę skirti baudas ir pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a punktą, ir pagal šio reglamento 14 straipsnio 2 dalies b punktą.

298 Pažymėtina, kad ši situacija susiklostė tik įsigaliojus Reglamentui Nr. 139/2004. Šiuo klausimu primintina, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje pranešimui apie koncentracijas nebenumatytas Reglamento Nr. 4064/89 4 straipsnio 1 dalyje anksčiau buvęs savaitės terminas nuo susitarimo sudarymo ar viešo siūlymo pirkti akcijas paskelbimo (žr. šio sprendimo 225 punktą).

299 Pagal Reglamentą Nr. 4064/89 šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį buvo galima pažeisti nepažeidžiant to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies. Iš tiesų įmonės, kurios pranešdavo apie koncentraciją praėjus daugiau nei savaitei nuo susitarimo sudarymo, tačiau laukdavo Komisijos leidimo jai įgyvendinti, pažeisdavo Reglamento Nr. 4064/89 4 straipsnio 1 dalį, tačiau ne to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalį.

300 Kalbant apie numatytas sankcijas, reikia pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsnio 1 dalies a punktą už nepranešimą pagal to paties reglamento 4 straipsnį buvo baudžiama tik bauda 1 000–50 000 EKIU bauda. Už koncentracijos įgyvendinimą pažeidžiant Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalį pagal šio reglamento 14 straipsnio 2 dalies b punktą buvo baudžiama baudomis, kurios neviršijo 10 % atitinkamų įmonių visos apyvartos.

301 Tačiau Reglamente Nr. 139/2004 jo 4 straipsnyje numatytos pranešimo pareigos pažeidimas nurodomas nebe jo 14 straipsnio 1 dalyje, bet šio straipsnio 2 dalyje, o tai reiškia, kad baudų už šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimus dydis nuo šiol yra toks pat ir atitinka galimybę skirti baudas, kurių dydis – iki 10 % atitinkamų įmonių visos apyvartos.

302 Nors Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga veikti (pranešti apie koncentraciją prieš jos įgyvendinimą) ir to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga susilaikyti nuo veiksmų (neįgyvendinti koncentracijos prieš pranešant apie ją ir gaunant dėl jos leidimą), pareigos veikti pažeidimas savaime reiškia Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalyje numatytos pareigos nesiimti veiksmų pažeidimą. Iš tiesų pagal esamus teisės aktus tik koncentracijos įgyvendinimo metu įmanoma galutinai sužinoti, ar įmonė nepranešė apie koncentraciją prieš jos įgyvendinimą.

303 Iš to darytina išvada, kad jeigu įmonė pažeidžia Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį, Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalis pažeidžiama savaime. Iš tiesų įgyvendindama koncentraciją atitinkama įmonė pažeidžia Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalyje numatytą pareigą pranešti apie koncentraciją prieš ją įgyvendinant ir atitinkamą Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pirmuoju atveju numatytą draudimą įgyvendinti koncentraciją prieš pranešant apie ją. Ji taip pat pažeidžia Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies antruoju atveju numatytą draudimą įgyvendinti koncentraciją dar negavus leidimo, nes koncentracija, apie kurią nebuvo pranešta, negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka.

304 Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, jog šioje byloje neginčijama, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra vienkartinis. Tačiau Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra tęstinis pažeidimas, kuris trunka, kol Komisija nepripažįsta sandorio suderinamu su vidaus rinka, kaip Komisija konstatavo ginčijamo sprendimo 128, 165 ir 166 punktuose (dėl Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalies žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 212 punktą).

305 Šioje byloje Komisija ginčijamo sprendimo 127 punkte pažymėjo, kad elgesys, dėl kurio pažeista Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis, yra vienas ir tas pats elgesys, t. y. Bendrijos masto koncentracijos įgyvendinimas prieš pranešant apie ją ir gaunant leidimą dėl jos. Atsakydama į raštu pateiktą klausimą, kurį šiuo tikslu uždavė Bendrasis Teismas, Komisija patvirtino neginčijanti, kad faktinės aplinkybės, dėl kurių pažeistos šios dvi nuostatos, šioje byloje yra identiškos.

306 Reikia konstatuoti, kad esamas teisinis pagrindas yra neįprastas, nes Reglamente Nr. 139/2004 yra du straipsniai, už kurių pažeidimą baudžiama tokio paties dydžio baudomis, tačiau pirmojo iš jų pažeidimas neabejotinai lemia ir antrojo pažeidimą. Vis dėlto reikia pažymėti, kad tai yra teisinis pagrindas, kurį Komisija turėjo taikyti, ir kad ieškovė nepateikia neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo, susijusio su tam tikromis Reglamento Nr. 139/2004 nuostatomis.

2. Dėl principo „non bis in idem“ taikytinumo šioje byloje

307 Pagal suformuotą jurisprudenciją procedūrose dėl baudos skyrimo pagal konkurencijos teisę turi būti laikomasi principo *non bis in idem*. Šis principas draudžia konkurencijos srityje pakartotinai skirti sankciją įmonei ar ją persekioti dėl antikonkurencinių veiksmų, dėl kurių ankstesniu nebeskundžiamu sprendimu jai skirta sankcija arba kurių atžvilgiu ji išteisinta (žr. 2012 m. vasario 14 d. Sprendimo *Toshiba Corporation ir kt.*, C-17/10, EU:C:2012:72, 94 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

308 Konkurencijos bylose Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad *non bis in idem* principą galima taikyti, jei tenkinamos trys sąlygos: tos pačios faktinės aplinkybės, tas pats pažeidėjas ir tas pats saugomas teisinis interesas (žr. 2012 m. vasario 14 d. Sprendimo *Toshiba Corporation ir kt.*, C-17/10, EU:C:2012:72, 97 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

309 Iš šio sprendimo 307 punkte nurodytos jurisprudencijos matyti, kad principą *non bis in idem* sudaro dvi dalys. Juo draudžiama dar kartą „persekioti“ įmonę ir iš naujo „skirti jai sankciją“. Tačiau, kaip nurodyta šio sprendimo 307 punkte, abi dalys suponuoja, kad atitinkama įmonė buvo nubausta arba pripažinta neatsakinga „ankstesniu nebeskundžiamu sprendimu“.

310 Taip pat reikia priminti, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 50 straipsnis suformuluotas taip:

„Niekas negali būti antrą kartą teisiamas ar baudžiamas už nusikalstamą veiką, dėl kurios Sąjungoje jis jau buvo galutinai išteisintas ar pripažintas kaltu pagal įstatymą.“

311 Šį straipsnį taip pat sudaro dvi dalys, t. y. dvigubo persekiojimo ir dvigubos sankcijos (persekiojimo arba baudimo) draudimas. Be to, reikia pažymėti, jog šiame straipsnyje aiškiai paminėtas „galutinis“ teismo sprendimas, nediferencijuojant abiejų dalių. Be to, jame paminėta, kad atitinkamas asmuo „jau buvo“ išteisintas ar pripažintas kaltu teismo sprendimu, o tai patvirtina aplinkybę, kad tai turi būti padaryta ankstesniu teismo sprendimu.

312 Žinoma, principas *non bis in idem* taikomas procedūrose dėl baudų skyrimo pagal konkurencijos teisę, neatsižvelgiant į tai, ar šios baudos kvalifikuojamos kaip baudžiamojo pobūdžio, ar ne. Be to, konkurencijos teisės srityje, kurioje baudas skiria Komisija, nebūtina, kad būtų „teismo sprendimas“, kuriuo paskirta bauda. Kaip matyti iš šio sprendimo 307 punkte pateiktos formuluotės, pakanka, kad būtų ankstesnis „sprendimas“, kurio nebegalima apskųsti. Taigi vien Komisijos sprendimo skirti baudą, kuris nebuvo užginčytas per nustatytą terminą ir kurio jau nebegalima apskųsti, pakanka, kad būtų galima taikyti principą *non bis in idem*. Vis dėlto Pagrindinių teisių chartijos 50 straipsnyje esantis žodis „galutinis“ taikomas ir konkurencijos teisėje, kaip matyti iš formuluotės „ankstesniu nebeskundžiamu sprendimu“.

313 Be to, EŽTK 7 protokolo 4 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Niekas negali būti antrą kartą persekiojamas ar baudžiamas tos pačios valstybės institucijų už nusikaltimą, dėl kurio jis jau buvo išteisintas arba nuteistas galutiniu nuosprendžiu pagal tos valstybės įstatymus ir baudžiamąjį procesą.“

314 Šią nuostatą taip pat sudaro dvi dalys, t. y. dvigubo persekiojimo draudimas ir dvigubos sankcijos (persekiojimo arba baudimo) draudimas, ir ji taip pat suponuoja, kad yra „galutinis“ teismo sprendimas. Be to, joje nurodyta, kad atitinkamas asmuo „jau“ buvo išteisintas arba nuteistas nuosprendžiu, o tai patvirtina, kad tai turi būti padaryta ankstesniu teismo sprendimu.

315 Taigi šių nuostatų formuluotė neapima situacijos, kai institucija vienu sprendimu skiria dvi sankcijas, kaip šioje byloje.

316 Tai atitinka principo *non bis in idem* loginį pagrindą. Iš tiesų pagal šį principą, jeigu pažeidimą padaręs asmuo yra persekiojamas ir nuteisiamas, jis turi žinoti, kad atlikdamas bausmę išperka savo kaltę, ir neturi baimintis naujos sankcijos (generalinio advokato D. Ruiz-Jarabo Colomer išvados bylose *Gözütok ir Brügge*, C-187/01 ir C-385/01, EU:C:2002:516, 49 punktas).

317 Dviejų sankcijų skyrimas tuo pačiu sprendimu neprieštarauja šiam tikslui. Iš tiesų, kaip pažymėjo Komisija, atsakydama į šiuo tikslu šalims raštu pateiktą klausimą, jeigu dvi sankcijos skiriamos vienu ir tuo pačiu sprendimu, suinteresuotasis asmuo gali veikti toliau, žinodamas, kad nebus baudžiamas iš naujo už tą patį pažeidimą.

318 Žinoma, ieškinyje ieškovė aiškiai rėmėsi ne principu *non bis in idem*, o principu *nemo debet bis puniri pro uno delicto*. Vis dėlto, atsakydama į Bendrojo Teismo šiuo tikslu raštu pateiktą klausimą, ieškovė patvirtino, kad principas, kuriuo ji remiasi, atitinka principo *non bis in idem* antrąją dalį, t. y. dvigubo baudimo draudimą, ir kad ji nesirėmė principu, kuris skiriasi nuo principo *non bis in idem*. Komisija, atsakydama į Bendrojo Teismo raštu pateiktus klausimus, taip pat patvirtino, kad principas *nemo debet bis puniri pro uno delicto* atitinka principo *non bis in idem* antrąją dalį.

319 Reikia konstatuoti, kad principas *non bis in idem* šioje byloje netaikomas, nes sankcijas vienu ir tuo pačiu sprendimu skyrė ta pati institucija.

320 Šiuo rezultatu neleidžia suabejoti nei ieškovės argumentai, nei Sąjungos teismų ar Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) jurisprudencija.

321 Ieškovė, atsakydama į Bendrojo Teismo raštu pateiktus klausimus, patvirtino, jog Sąjungos teismų suformuotoje jurisprudencijoje konkurencijos teisės srityje yra nemažai pavyzdžių, kai principas *non bis in idem* buvo taikomas vienu sprendimu paskirtoms kelioms baudoms.

322 Šiuo klausimu, pirma, ieškovė remiasi 2011 m. liepos 21 d. Sprendimu *Beneo-Orafti* (C-150/10, EU:C:2011:507). Jos teigimu, iš šio sprendimo 68 punkto matyti, kad Teisingumo Teismas taikė principą *non bis in idem*, nagrinėdamas klausimą, ar principas *non bis in idem* draudžia kumuliatyviai taikyti 2006 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento Nr. 968/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 320/2006, nustatančio laikiną Bendrijos cukraus pramonės restruktūrizavimo schemą, įgyvendinimo taisykles (OL L 176, 2006, p. 32), 26 straipsnio 1 dalyje ir 27 straipsnyje numatytas priemones.

323 Vis dėlto reikia pažymėti, kad toje byloje Teisingumo Teismas konstatavo, kad principas *non bis in idem* netaikomas, motyvuodamas tuo, kad sankcija buvo galima laikyti tik vieną iš trijų toje byloje nagrinėtų priemonių (2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Beneo-Orafti*, C-150/10, EU:C:2011:507, 74 punktas). Kadangi Teisingumo Teismas paneigė principo *non bis in idem* taikytinumą dėl kitos priežasties, jis tiesiog nepriėmė sprendimo dėl to, ar šis principas taikomas tokiu atveju, kai vienu ir tuo pačiu sprendimu paskiriamos kelios sankcijos arba kai antroji sankcija paskiriama, tačiau sprendimas, kuriuo paskirta pirmoji sankcija, dar netapo galutinis.

324 Tiek, kiek ieškovė remiasi generalinio advokato Y. Bot išvada byloje *Beneo-Orafti* (C-150/10, EU:C:2011:164), pakanka konstatuoti, kad Teisingumo Teismas šiai išvadai nepritarė, kiek ji susijusi su principo *non bis in idem* taikytinumu.

325 Antra, ieškovė remiasi 2006 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *FNCBV ir kt. / Komisija* (T-217/03 ir T-245/03, EU:T:2006:391). Šalys ieškovės byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, teigė, kad Komisija pažeidė principą *non bis in idem*, vienu sprendimu paskirdama baudas kelioms asociacijoms, kurių nariai iš dalies sutapo. Kaip teigė minėtos ieškovės, dėl to šiems nariams netiesiogiai buvo paskirtos kelios baudos.

326 Bendrasis Teismas 2006 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *FNCBV ir kt. / Komisija* (T-217/03 ir T-245/03, EU:T:2006:391) 344 punkte konstatavo tik tai, kad pažeidėjų tapatumo nebuvo, nes ginčijamame sprendime tie patys subjektai ar asmenys už tas pačias veikas nebuvo nubausti daugiau negu kartą, todėl principas *non bis in idem* nebuvo pažeistas. Todėl jis nepriėmė sprendimo dėl to, ar principas *non bis in idem* gali būti taikomas tuo atveju, kai vienu ir tuo pačiu sprendimu paskiriamos kelios sankcijos.

327 Sprendime, kuriame buvo nagrinėjamas apeliacinis skundas dėl pastarojo sprendimo, t. y. 2008 m. gruodžio 18 d. Sprendime *Coop de France bétail et viande ir kt. / Komisija* (C-101/07 P ir C-110/07 P, EU:C:2008:741, 130 punktas), kurį ieškovė taip pat cituoja, Teisingumo Teismas tiesiog patvirtino Bendrojo Teismo poziciją.

328 Trečia, ieškovė remiasi 2011 m. spalio 5 d. Sprendimu *Transcatab / Komisija* (T-39/06, EU:T:2011:562). Jame Bendrasis Teismas konstatavo, kad principas *non bis in idem* nebuvo pažeistas, motyvuodamas tuo, kad nebuvo nei faktinių aplinkybių, nei pažeidėjų tapatumo (žr. to sprendimo 255–259 punktus). Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo dėl to, ar principas *non bis in idem* taikomas tokioje situacijoje, kai vienu ir tuo pačiu sprendimu paskiriamos kelios baudos.

329 Galiausiai ieškovė remiasi 2012 m. vasario 14 d. Sprendimu *Toshiba Corporation ir kt.* (C-17/10, EU:C:2012:72). Ji teigia, kad jame principas *non bis in idem* buvo taikomas 2007 m. sausio 24 d. Komisijos sprendimui, kuris dar nebuvo galutinis, bent jau *Toshiba* ir kitų pagrindinių adresačių atžvilgiu, net ir 2012 m. vasario 14 d., kai Teisingumo Teismas paskelbė savo sprendimą.

330 Vis dėlto reikia pažymėti, kad 2012 m. vasario 14 d. Sprendime *Toshiba Corporation ir kt.* (C-17/10, EU:C:2012:72, 98–103 punktai) Teisingumo Teismas atmetė principo *non bis in idem* taikytinumą dėl kitos priežasties, t. y. faktinių aplinkybių tapatumo nebuvimo.

331 Ieškovė taip pat teigia, kad 2012 m. vasario 14 d. Sprendime *Toshiba Corporation ir kt.* (C-17/10, EU:C:2012:72) Teisingumo Teismas taikė principą *non bis in idem* nuo „[Komisijos] sprendimo priėmimo“. Reikia konstatuoti, jog minėto sprendimo 103 punkte Teisingumo Teismas mini „Komisijos sprendim[ą], priimt[ą] anksčiau už nacionalinės konkurencijos institucijos sprendimą“, o ne sprendimą, kuris „tapo galutinis“ iki šios datos. Vis dėlto to paties sprendimo 94 punkte Teisingumo Teismas aiškiai pažymi, kad principas *non bis in idem* draudžia „pakartotinai skirti sankciją įmonei ar ją persekioti dėl antikonkurencinių veiksmų, dėl kurių ankstesniu nebeskundžiamu sprendimu jai skirta sankcija arba kurių atžvilgiu ji išteisinta“. Taigi iš šio sprendimo aiškiai matyti, kad principas *non bis in idem* netaikomas, jeigu nėra ankstesnio galutinio sprendimo.

332 Reikia konstatuoti, kad ieškovė nenurodo jokio Sąjungos teismų sprendimo, kuriame principo *non bis in idem* pažeidimas būtų konstatuotas tokioje situacijoje, kai vienu ir tuo pačiu sprendimu paskiriamos kelios sankcijos arba kai antroji sankcija paskiriama prieš tai, kai sprendimas, kuriuo paskirta pirmoji sankcija, tampa galutinis.

333 Iš EŽTT jurisprudencijos aiškiai matyti, kad principas *non bis in idem* netaikomas tokioje situacijoje, kai vienu ir tuo pačiu sprendimu skiriamos kelios sankcijos.

334 Taigi iš 2006 m. gruodžio 7 d. EŽTT sprendimo *Hauser-Sporn prieš Austriją* (CE:ECHR:2006:1207JUD003730103) matyti, kad vien tai, kad veiką sudaro daugiau nei vienas nusižengimas, neprieštarauja EŽTT 7 protokolo 4 straipsniui. Remiantis minėtu sprendimu, tik tuo atveju, jeigu paeiliui persekiojama už keletą nusižengimų, grindžiamų tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis, kurių vienas padarytas po galutinio sprendimo dėl kito nusižengimo, kaip teigia EŽTT, būtina nagrinėti, ar šiuos nusižengimus sudaro tie patys esminiai elementai.

335 Be to, 2015 m. vasario 17 d. EŽTT sprendime *Boman prieš Suomiją* (CE:ECHR:2015:0217JUD004160411) minėtas teismas pažymėjo, kad:

„[EŽTK] 7 protokolo 4 straipsniu siekiama uždrausti baudžiamojo proceso, per kurį priimamas „galutinis“ sprendimas, pasikartojimą.

<…>

Sprendimai, dėl kurių galima paduoti paprastą apeliaciją, į [EŽTK] 7 protokolo 4 straipsnyje numatytos garantijos taikymo sritį nepatenka, jeigu nepasibaigė šio skundo padavimo terminas.“

336 Ieškovė, atsakydama į Bendrojo Teismo raštu pateiktus klausimus, sutiko, kad, jeigu sankcijos skiriamos paeiliui, EŽTT taiko principą *non bis in idem*, jei sprendimas, kuriuo paskirta pirmoji sankcija, tapo galutinis.

337 Vis dėlto ji tvirtina, kad Sąjungos teismų jurisprudencijoje suteikiama platesnė apsauga nuo dvigubo baudimo, taikant šį principą nuo sprendimo priėmimo, net jei jis dar netapo galutinis.

338 Šis argumentas yra nepriimtinas. Iš tiesų iš šio sprendimo 307 punkte nurodytos jurisprudencijos aiškiai matyti, kad principas *non bis in idem* „draudžia konkurencijos srityje pakartotinai skirti sankciją įmonei ar ją persekioti dėl antikonkurencinių veiksmų, dėl kurių ankstesniu nebeskundžiamu sprendimu jai skirta sankcija arba kurių atžvilgiu ji išteisinta“. Kaip matyti iš šio sprendimo 322–332 punktų, šio principo nepaneigia jurisprudencija, kuria remiasi ieškovė.

339 Galiausiai pažymėtina, kad ieškovė ieškinyje taip pat mini įskaitymo principą (*Anrechnungsprinzip*). Atsakydama į Bendrojo Teismo raštu pateiktus klausimus, ieškovė patikslino, kad trečiasis pagrindas yra grindžiamas principo *non bis in idem* pažeidimu ir kad įskaitymo principas yra atskiras principas, tačiau susijęs su principu *non bis in idem*, ir kad įskaitymo principas buvo taikomas tais atvejais, kai principas *non bis in idem* nebuvo taikomas visas. Ieškovė taip pat patikslino mananti, kad šioje byloje įskaitymo principo nebūtina taikyti, nes taikomas principas *non bis in idem*. Ji teigia, kad bet kuriuo atveju, net jei Bendrasis Teismas nuspręstų, kad šioje byloje yra priežasčių taikyti įskaitymo principą, rezultatas neabejotinai būtų toks pat, t. y. antrąją baudą reikėtų sumažinti pirmosios baudos suma.

340 Pažymėtina, kad konkurencijos teisėje įskaitymo principas buvo aptariamas situacijose, susijusiose su baudomis, paskirtomis valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje.

341 1969 m. vasario 13 d. Sprendime *Wilhelm ir kt.* (14/68, EU:C:1969:4), kuris buvo paskelbtas tada, kai Reglamentas Nr. 1/2003 dar negaliojo (dėl situacijos po Europos konkurencijos tinklo sukūrimo žr. 2011 m. liepos 13 d. Sprendimo *ThyssenKrupp Liften Ascenseurs / Komisija*, T-144/07, T-147/07–T-150/07 ir T-154/07, EU:T:2011:364, 187 punktą), Teisingumo Teismas konstatavo tai, kas nurodyta toliau. Valstybių narių konkurencijos institucijos iš esmės gali imtis veiksmų dėl kartelio pagal savo vidaus teisę, net jeigu Komisijoje vykdoma lygiagreti procedūra dėl to paties kartelio. To sprendimo 11 punkte jis taip pat pažymėjo, kad jei du atskirai vykstantys procesai gali sudaryti situaciją, kai (už tas pačias veikas) viena po kitos skiriamos sankcijos, bendras teisingumas reikalauja atsižvelgti į „anksčiau priimtą baudžiamąjį sprendimą“ svarstant klausimą dėl skirtinos sankcijos (šiuo klausimu taip pat žr. 1995 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Sotralentz / Komisija*, T-149/89, EU:T:1995:69, 29 punktą). Teisingumo Teismas 1972 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Boehringer Mannheim / Komisija* (7/72, EU:C:1972:125) 3 punkte taip pat pažymėjo, kad, nustatydama baudos dydį, Komisija privalo atsižvelgti į sankcijas, kurios „jau“ buvo paskirtos tai pačiai įmonei už tą pačią veiką, jeigu sankcijos buvo skirtos už valstybės narės kartelių teisės pažeidimą.

342 Taigi tai yra principas, kuris taikomas, jeigu yra „anksčiau priimtas baudžiamasis sprendimas“ arba, kitaip tariant, jeigu tai pačiai įmonei už tą pačią veiką „jau“ yra paskirtos sankcijos už valstybės narės kartelių teisės pažeidimus, bet ne tuo atveju, kai ta pati institucija vienu ir tuo pačiu sprendimu paskiria dvi baudas. Be to, visiškai tinkama šias situacijas vertinti skirtingai. Iš tiesų, jeigu Komisija ir valstybės narės konkurencijos institucija skiria sankcijas už tą patį kartelį, yra rizika, kad kiekviena bauda, vertinama atskirai, bus proporcinga, tačiau abi baudos kartu bus neproporcingos, jei skiriant antrąją baudą nebus atsižvelgta į pirmąją. Tačiau, skirdama kelias baudas vienu ir tuo pačiu sprendimu, Komisija gali užtikrinti, kad šios baudos, vertinamos kartu, būtų proporcingos, ir Bendrasis Teismas taip pat gali nagrinėti šį klausimą.

343 Galiausiai ieškovė, atsakydama į Bendrojo Teismo raštu pateiktus klausimus, teigia, kad, atsižvelgiant į vienodo požiūrio ir proporcingumo principus, dvigubos sankcijos skyrimas už tą patį elgesį yra neteisingas tiek lygiagrečiose, tiek paeiliui vykdomose procedūrose. Su šiuo argumentu negalima sutikti. Iš tiesų, kai ta pati institucija tuo pačiu sprendimu skiria dvi sankcijas, ji gali užtikrinti, kad sankcijos, vertinamos kartu, būtų proporcingos, o teismas taip pat gali tikrinti sankcijų, vertinamų kartu, proporcingumą (žr. šio sprendimo 342 punktą). Taigi dviejų sankcijų skyrimas už tą patį elgesį, jei ta pati institucija skiria jas tuo pačiu sprendimu, negali savaime būti laikomas prieštaraujančiu vienodo požiūrio ir proporcingumo principams.

344 Atsižvelgiant į visa tai, kas nurodyta pirmiau, principas *non bis in idem* ir įskaitymo principas netaikomi tokioje situacijoje, kai kelios sankcijos skiriamos vienu ir tuo pačiu sprendimu, net jei šios sankcijos skiriamos už tas pačias veikas. Iš tikrųjų, jeigu tas pats elgesys pažeidžia kelias nuostatas, už kurių pažeidimą gali būti skiriamos baudos, klausimui, ar kelios baudos gali būti skiriamos vienu ir tuo pačiu sprendimu, taikomas ne principas *non bis in idem*, o principai, kuriais reglamentuojama pažeidimų sutaptis (dėl problemų, susijusių su pažeidimų sutaptimi, žr. šio sprendimo 345–373 punktus).

3. Dėl ieškovės argumentų, susijusių su pažeidimų sutaptimi

345 Ieškovė tvirtina, kad pagal tarptautinę ir Vokietijos teisę „akivaizdžios“ arba „netikros sutapties“ principas (*unechte Konkurrenz*) reiškia, kad jeigu atrodo, kad veikai taikomos dvi teisės akto nuostatos, ta nuostata, kuri taikoma pirmiausia, reiškia, kad pagal subsidiarumo, suvartojimo arba specialumo principą visos kitos nuostatos netaikomos, ir kad daugelis valstybių narių vienokia ar kitokia forma taiko akivaizdžios sutapties principą. Jos teigimu, kai kurios kitos valstybės narės aiškiai netaiko akivaizdžios arba netikros sutapties sąvokos, tačiau taip pat draudžia skirti dvigubą sankciją už sunkesnį pažeidimą ir lengvesnį pažeidimą, įtrauktą į pirmąjį pažeidimą.

346 Kalbant apie šioje byloje nagrinėjamas nuostatas, ieškovė teigia, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra specialus pažeidimas, o šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra bendresnis, todėl Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas apima to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą arba bent jau neleidžia Komisijai skirti atskiros baudos už jį.

347 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

348 Reikia konstatuoti, kad Sąjungos konkurencijos teisėje nėra specialiųjų taisyklių, susijusių su pažeidimų sutaptimi. Todėl reikia išnagrinėti ieškovės argumentus, susijusius su tarptautinės teisės principais ir valstybių narių teisinėmis sistemomis.

349 Reikia priminti, kad pagal ieškovės argumentus (žr. šio sprendimo 345 punktą) „pirmiausia taikytina nuostata“ reiškia, kad netaikomos visos kitos nuostatos.

350 Šiuo klausimu Komisija teisingai pažymi, kad teisės aktų leidėjas neapibrėžė vieno pažeidimo kaip sunkesnio už kitą, nes pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktus jiems taikoma ta pati maksimali riba. Todėl vienos iš šių nuostatų nereikia laikyti „taikytina pirmiausia“.

351 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra specialus, apimantis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, reikėtų pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

352 Primintina, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra vienkartinis, o Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra tęstinis, prasidedantis tuo metu, kai padaromas Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas (žr. šio sprendimo 304 punktą).

353 Be to, reikia pažymėti, kad pagal 1974 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2988/74 dėl teisinių procedūrų ir sankcijų, taikomų pagal Europos ekonominės bendrijos taisykles dėl transporto ir konkurencijos, taikymo terminų (OL L 319, 1974, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 61) 1 straipsnio 1 dalies a punktą senaties terminas dėl nuostatų, susijusių su įmonių pranešimais, pažeidimo yra treji metai. Vadinasi, senaties terminas dėl Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimų yra treji metai. Tačiau dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimų pagal Reglamento Nr. 2988/74 1 straipsnio 1 dalies b punktą senaties terminas yra penkeri metai (pagal analogiją žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 209 punktą).

354 Vadovaujantis ieškovės argumentais išeitų, kad įmonės, kuri pažeidžia ir pareigą pranešti, ir draudimą įgyvendinti koncentraciją dar prieš gaudama dėl jos leidimą, padėtis būtų pranašesnė už įmonės, kuri pažeidžia tik draudimą įgyvendinti koncentraciją dar negavusi jai leidimo.

355 Iš tiesų įmonei, kuri praneša apie koncentraciją prieš ją įgyvendindama, tačiau kuri įgyvendina ją prieš gaudama leidimą, gali būti skiriamos baudos pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies b punktą, aiškinamą kartu su šio reglamento 7 straipsnio 1 dalimi. Todėl ji gali būti nubausta už tęstinį pažeidimą, kuris trunka, kol Komisija paskelbia sandorį suderinamu su vidaus rinka, ir kuriam taikomas penkerių metų senaties terminas.

356 Jei ta pati įmonė net nepraneša apie koncentraciją prieš jos įgyvendinimą, Komisija, vadovaujantis ieškovės argumentais, gali skirti baudą tik pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a punktą, aiškinamą kartu su šio reglamento 4 straipsnio 1 dalimi. Taigi įmonė gali būti nubausta už vienkartinį pažeidimą, už kurį taikomas tik trejų metų senaties terminas. Tai reikštų, kad įmonės padėtis būtų palankesnė, jei ji pažeistų ne tik draudimą įgyvendinti koncentraciją prieš gaunant jai leidimą, bet ir pareigą pranešti apie ją.

357 Vis dėlto Reglamentas Nr. 139/2004 negali būti aiškinamas taip, kad būtų pasiektas toks absurdiškas rezultatas.

358 Ieškovės argumentas, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra specialus, apimantis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, negali būti priimtas.

359 Šia išvada neleidžia suabejoti ieškovės argumentai, kuriuos ji pateikė per posėdį ir kuriais ji siekė užginčyti tai, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimams taikomas tik trejų metų senaties terminas. Iš tiesų pagal labai aiškią Reglamento Nr. 2988/74 1 straipsnio 1 dalies a punkto formuluotę trejų metų senaties terminas taikomas nuostatų, susijusių su įmonių pranešimais, pažeidimams.

360 Ieškovės nurodyta aplinkybė, kad teisės aktų leidėjas padidino maksimalų baudų dydį, nustatytą už pareigos pranešti pažeidimą, Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalyje numatydamas maksimalią 10 % visos atitinkamų įmonių apyvartos ribą vietoj 50 000 ekiu viršutinės ribos, kuri buvo numatyta Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsnio 1 dalies a punkte (žr. šio sprendimo 300 punktą), negali pakeisti senaties termino, kuris iki šiol reglamentuotas Reglamento Nr. 2988/74 1 straipsnio 1 dalies a punkte.

361 Bet kuriuo atveju net darant prielaidą, kad senaties terminas už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimą ir to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą yra tas pats, nepaneigiama aplinkybė, kurios ieškovė, beje, neginčijo, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra vienkartinis, o šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra tęstinis. Net ir tokiu atveju, jei Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas būtų laikomas specialiu pažeidimu, apimančiu šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, tai reikštų, kad įmonė atsidurtų palankesnėje padėtyje, jei pažeistų ne tik draudimą įgyvendinti koncentraciją dar negavusi dėl jos leidimo, bet ir pareigą pranešti apie šią koncentraciją. Iš tiesų, vadovaujantis ieškovės argumentais, įmonė, kuri pažeidžia tik draudimą įgyvendinti koncentraciją, dar negavusi dėl jos leidimo, galėtų būti baudžiama už tęstinį pažeidimą, kuris trunka, kol sandoris nėra pripažįstamas suderinamu su vidaus rinka, o įmonė, kuri taip pat pažeidžia pareigą pranešti apie koncentraciją prieš jos įgyvendinimą, galėtų būti baudžiama tik už vienkartinį pažeidimą. Todėl pastarosios įmonės padėtis būtų palankesnė nei pirmosios, kiek tai susiję, pirma, su pažeidimo trukme ir, antra, laiko momentu, nuo kada pradedamas skaičiuoti senaties terminas. Taigi ieškovės argumentui negalima pritarti.

362 Todėl reikia konstatuoti, kad Komisija pagrįstai nubaudė ieškovę už abiejų nuostatų pažeidimą.

363 Šios išvados nepaneigia kiti ieškovės pateikti argumentai.

364 Ieškovė teigia, kad „pagal tarptautinių teismų suformuotą jurisprudenciją asmenį draudžiama bausti du kartus už nuostatos, kuri negali būti pažeista nepažeidžiant kitos nuostatos, pažeidimą“. Šiuo klausimu ji cituoja Tarptautinio baudžiamojo teismo buvusiajai Jugoslavijai (toliau – TBTBJ) ir Tarptautinio baudžiamojo teismo Ruandai sprendimus.

365 Ieškovė remiasi, be kita ko, TBTBJ sprendimo *Prokuroras prieš Vidoje Blagojević & Dragan Jokić* (byla Nr. IT-02-60-T, 2005 m. sausio 17 d.) 799 punktu, kuriame nurodyta:

„Keli nuosprendžiai pagal skirtingas įstatymų nuostatas, bet už tą patį elgesį gali būti priimti tik jeigu kiekvienoje iš šių nuostatų yra iš esmės skirtingas elementas, kurio nėra kitoje nuostatoje. <…> Specialus pažeidimas apima bendresnį, nes pirmojo pažeidimo padarymas neabejotinai reiškia, kad buvo padarytas ir antrasis.“

366 Iš TBTBJ sprendimo *Prokuroras prieš Dragoljub Kunarac, Radomir Kovač ir Zoran Vuković* (byla Nr. IT-96-23 & IT-96-23/1-A, 2002 m. birželio 12 d.) 168 punkto darytina išvada, kad tokio požiūrio akstinas iš esmės yra *Supreme Court of the United States* (Jungtinių Amerikos Valstijų Aukščiausiasis Teismas) sprendimas byloje *Blockburger v. United States*, 284 U.S. 299 (1932).

367 Be to, reikėtų pažymėti, kad Sprendimo *Alfred Musema prieš Prokurorą* (byla Nr. ICTR-96-13-A, 2001 m. lapkričio 16 d.) 360 punkte Tarptautinis baudžiamasis teismas Ruandai konstatavo, kad nacionaliniai požiūriai į kelis nuosprendžius, grindžiamus tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis, skiriasi.

368 Pažymėtina, jog vien tai, kad TBTBJ savo sprendimuose, kuriais skiriamos baudžiamosios sankcijos, taiko tam tikrą nagrinėjimo kriterijų, kuris yra kilęs iš Jungtinių Amerikos Valstijų teisės, visai nereiškia, kad Komisija ar Sąjungos teismai privalo taikyti šį kriterijų. Reikėtų pabrėžti, kad TBTBJ nenagrinėja nacionaliniu lygmeniu priimtų sprendimų ar paskelbtų nuosprendžių atitikties pagrindinėms teisėms. Jo paties skiriamų baudžiamųjų sankcijų tikslais jis tik nurodo principus, kuriuos jis taiko tuo atveju, kai ta pačia veika pažeidžiamos kelios baudžiamosios nuostatos. Todėl TBTBJ, priimdamas savo sprendimus, tiesiog laikėsi požiūrio, kuris, kaip jis manė, yra tinkamiausias. Tai visai nereiškia, kad TBTBJ yra paskelbęs bendrąjį tarptautinės teisės principą, kuriuo turėtų vadovautis visos valstybės ar Sąjunga. Tas pats pasakytina apie Tarptautinio baudžiamojo teismo Ruandai jurisprudenciją.

369 Todėl ieškovės argumentus, susijusius su TBTBJ ir Tarptautinio baudžiamojo teismo Ruandai jurisprudencija, reikia atmesti.

370 Ieškovė taip pat teigia, kad pats principo *non bis in idem* tikslas yra „neleisti skirti kelių sankcijų už elgesį, kuriuo, kaip šioje byloje, vienu metu pažeidžiamos atskiros teisės aktų nuostatos“.

371 Šiuo klausimu primintina, kad tai nėra klausimas, kuriam taikomas principas *non bis in idem*. Be to, taisyklės, susijusios su pažeidimų sutaptimi, bendrai nedraudžia, kad įmonė būtų nubausta už kelių atskirų teisės aktų nuostatų pažeidimą, net jei šios nuostatos pažeistos dėl to paties elgesio.

372 Ieškovė tik nurodo „akivaizdžios sutapties“ arba „netikros sutapties“ principą, kuris reiškia, kad jeigu atrodo, kad veikai taikomos dvi teisės aktų nuostatos, taikoma pirmiausia taikytina nuostata, o visos kitos nuostatos netaikomos (žr. šio sprendimo 345 punktą). Vis dėlto šio principo taikymas suponuoja, kad yra „pirmiausia taikytina nuostata“. Jei tokios nuostatos nėra, kaip šioje byloje, vienalaikis skirtingų teisės aktų nuostatų pažeidimas reiškia idealiąją pažeidimų sutaptį.

373 Kadangi šioje byloje pirmiausia taikytinos nuostatos nėra, ieškovės argumentus reikia atmesti.

374 Remiantis visa tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad trečiasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

D. Dėl ketvirtojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, padaryta skiriant baudas ieškovei

375 Ketvirtąjį pagrindą sudaro dvi dalys, kurių pirma susijusi su teisinio saugumo principo ir principo *nullum crimen, nulla poena sine lege* pažeidimu, o antra – su bendrojo vienodo požiūrio principo pažeidimu.

1. Dėl pirmosios dalies, susijusios su teisinio saugumo principo ir principo „nullum crimen, nulla poena sine lege“ pažeidimu

376 Ieškovė teigia, kad paskyrus baudą šioje byloje pažeista Pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 1 dalis ir EŽTK 7 straipsnio 1 dalis, kuriose numatyta, kad įstatyme turi būti aiškiai apibrėžti nusikaltimai ir už juos skiriamos bausmės. Jos teigimu, Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis ginčijamame sprendime aiškinama vartojant tokias plačias sąvokas ir neapibrėžtus kriterijus, kad nagrinėjama baudžiamosios teisės nuostata neturi pagal EŽTK reikalaujamų savybių, susijusių su jos aiškumu ir pasekmių nuspėjamumu.

377 Pirmiausia reikėtų priminti, kad pagal jurisprudenciją laikantis principo „nėra nusikaltimų ir bausmių be įstatymo“ (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) reikalaujama, kad įstatymas aiškiai apibrėžtų nusikaltimus ir už juos taikomas bausmes. Ši sąlyga įvykdoma, kai teisės subjektas iš atitinkamos nuostatos teksto ir prireikus teismų taikyto šios nuostatos aiškinimo gali žinoti, dėl kokių veiksmų ar neveikimo kyla jo baudžiamoji atsakomybė (žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

378 Be to, iš jurisprudencijos aišku, kad lygybės principas taikomas tiek baudžiamosios teisės normoms, tiek specifiniams administraciniams aktams, kuriais nustatomos administracinės nuobaudos ar kuriais leidžiama tai daryti, ir kad jis taikomas ne tik normoms, kurios nustato pažeidimą sudarančius elementus, bet ir normoms, kuriomis nustatomos dėl tų normų pažeidimo kylančios pasekmės (žr. 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Jungbunzlauer / Komisija*, T-43/02, EU:T:2006:270, 72 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

379 Šioje byloje primintina, kad ieškovei buvo paskirta bauda pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktus už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą (žr. šio sprendimo 199 punktą). Šių nuostatų formuluotė yra aiški. Nė vienoje iš šių nuostatų nėra plačių sąvokų ar neapibrėžtų kriterijų.

380 Ieškovė iš esmės remiasi tuo, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, kurioje numatyta išimtis, yra neaiški.

381 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad net darant prielaidą, kad iš bausmių teisėtumo principo kylantis aiškumo reikalavimas taikomas nuostatoms, kuriose yra nustatyta draudimo, už kurio pažeidimą gali būti skiriamos baudos, išimtis, Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalis, vadovaujantis jos formuluote, netaikytina tokioms situacijoms, kokios nagrinėjamos šioje byloje (žr. šio sprendimo 68–83 punktus).

382 Taigi iš reikšmingų nuostatų formuluotės ieškovė galėjo žinoti, kad už 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo įgyvendinimą iš anksto nepranešus ir negavus leidimo gali būti skiriamos baudos.

383 Kadangi ieškovė galėjo tai žinoti iš reikšmingų nuostatų formuluotės, jas nebuvo būtina aiškinti teismuose. Iš tiesų, kaip nurodyta šio sprendimo 377 punkte, atitinkamas asmuo iš atitinkamos nuostatos formuluotės ir „prireikus“ iš teismų pateikto išaiškinimo turi galėti žinoti, kurie veiksmai ir neveikimas užtraukia jo baudžiamąją atsakomybę.

384 Žinoma, Sprendime *Yara / Kemira GrowHow* esantis *obiter dictum* nėra teismo pateiktas išaiškinimas, juo labiau „suformuota ir paskelbta jurisprudencija“. Šiuo klausimu pažymėtina, kad reikia atsižvelgti ne tik į įstatymo tekstą, bet ir į tai, ar vartojamos neapibrėžtos sąvokos yra patikslintos nusistovėjusioje ir paskelbtoje jurisprudencijoje (žr. 2010 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Amann & Söhne ir Cousin Filterie / Komisija*, T-446/05, EU:T:2010:165, 129 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

385 Tačiau ieškovės argumentai šiuo klausimu neturi reikšmės, nes patikslinimas jurisprudencijoje nėra būtinas, jeigu nagrinėjamų nuostatų formuluotė yra aiški ir joje nėra neapibrėžtų sąvokų, kurias reikia patikslinti.

386 Šiuo klausimu reikia priminti, kad ieškovė iš esmės siekia išplėsti sąvokos „viena koncentracija“ taikymo sritį ir taip išplėsti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo sritį (žr. šio sprendimo 203 punktą).

387 Principas *nullum crimen, nulla poena sine lege* nereiškia, kad sąvokos, nevartojamos nuostatoje, kurioje numatyta draudimo, už kurio pažeidimą gali būti skiriamos baudos, išimtis, taikymo sritį reikia aiškinti plačiai, siekiant išplėsti šios išimties taikymo sritį už jos formuluotės ribų.

388 Ieškovė galėjo numatyti pažeidimo buvimą ir baudų skyrimą. Reikia priminti, kad nagrinėjant antrąjį pagrindą jau buvo konstatuotas aplaidus ieškovės elgesys.

389 Be to, vien tai, kad tuo metu, kai padaromas pažeidimas, Sąjungos teismai dar neturėjo galimybės priimti konkretaus sprendimo dėl konkretaus elgesio, savaime nereiškia, kad įmonė negali tikėtis, kad jos elgesys bus pripažintas nesuderinamu su Sąjungos konkurencijos teisės taisyklėmis (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 43 punktą).

390 Be to, iš EŽTT jurisprudencijos aišku, kad iškelto teisinio klausimo naujumas, be kita ko, atsižvelgiant į jurisprudenciją, savaime nepakenkia teisės prieinamumo ir nuspėjamumo reikalavimams, jeigu požiūris, kurio laikytasi, buvo vienas iš galimų ir pagrįstai nuspėjamų aiškinimų (2016 m. rugsėjo 1 d. EŽTT sprendimas *X ir Y prieš Prancūziją*, CE:ECHR:2016:0901JUD004815811). Be to, iš to paties sprendimo 60 punkto matyti, kad net ir tuo atveju, jeigu konkrečioje byloje nagrinėjamų nuostatų struktūra gali kelti didelių aiškinimo sunkumų, tai nereiškia, kad kompetentinga institucija negali teisiškai kvalifikuoti konkrečioje byloje padarytų pažeidimų.

391 Ieškovės argumentas, kad Komisijos požiūris šioje byloje prieštaravo požiūriui, kurio ji laikėsi byloje, kurioje priimtas Sprendimas *LGI / Telenet*, jau buvo atmestas šio sprendimo 141–144 punktuose.

392 Kalbant apie ieškovės teiginį, kad, nesant reikšmingų precedentų, seniai nusistovėjusi Sąjungos teismų ir Komisijos praktika buvo neskirti jokių baudų arba skirti tik simbolinę baudą, reikia pažymėti, kad šioje srityje nėra nusistovėjusios praktikos. Žinoma, yra bylų, kuriose Komisija, nesant precedentų, neskyrė jokios baudos arba skyrė tik simbolinę baudą. Tačiau kitose bylose Komisija skyrė dideles baudas net ir tais atvejais, kai buvo precedentų, susijusių su tų pačių požymių turinčiu elgesiu.

393 Iš jurisprudencijos aišku, jog tai, kad tokių pačių požymių turintis elgesys nebuvo nagrinėtas ankstesniuose sprendimuose, neatleidžia įmonės nuo atsakomybės (1983 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin / Komisija*, 322/81, EU:C:1983:313, 107 punktas ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *AstraZeneca / Komisija*, T-321/05, EU:T:2010:266, 901 punktas). Bylose, kuriose buvo priimti šie sprendimai, Komisija skyrė baudas, kurių dydis nebuvo simbolinis.

394 Taigi reikia atmesti ketvirtojo pagrindo pirmą dalį.

2. Dėl antros dalies, susijusios su bendrojo vienodo požiūrio principo pažeidimu

395 Ketvirtojo pagrindo antroje dalyje ieškovė iš esmės nurodo tris ankstesnius atvejus ir reikalauja to paties požiūrio. Pirma, ji nurodo bylą, kurioje priimtas Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow*, antra, 2002 m. vasario 28 d. Sprendimą *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50) ir, trečia, 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimą *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245).

396 Taigi, kaip pažymi ieškovė, ši byla ir byla, kurioje priimtas Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow*, buvo susijusios su „pradinio“ akcinio kapitalo įsigijimu iš pagrindinio tikslinės bendrovės akcininko, todėl atsirado pareiga paskelbti viešą siūlymą. Viešas siūlymas buvo paskelbtas netrukus po pradinio įsigijimo, įgijėjai netrukus pranešė Komisijai apie koncentraciją ir neįgyvendino balsavimo teisių.

397 Byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow*, Komisija nepradėjo tyrimo ir neskyrė baudų. Kaip teigia ieškovė, joks objektyvus skirtumas nepateisina skirtingo bendrovės *Yara* ir ieškovės vertinimo. Ieškovė prašo Bendrojo Teismo vadovautis požiūriu, kurio jis laikėsi 2002 m. vasario 28 d. Sprendime *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50, 487 punktas), kuriame jis konstatavo, kad bauda nebuvo pateisinama, nes Komisija neskyrė baudos ankstesniame sprendime, susijusiame su panašiu elgesiu.

398 Šiuo klausimu pažymėtina, kad vien tik aplinkybės, kad Komisija neskyrė baudos konkurencijos taisykles pažeidusiam asmeniui, nepakanka, kad nebūtų skirta bauda tokį pat pažeidimą padariusiam asmeniui (2002 m. vasario 28 d. Sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija*, T-86/95, EU:T:2002:50, 487 punktas). Be to, įmonė, savo elgesiu pažeidusi konkurencijos taisykles, negali išvengti sankcijos dėl to, kad kitiems ūkio subjektams nebuvo paskirta bauda, kai, kaip šiuo atveju, dėl šių ūkio subjektų situacijos nebuvo kreiptasi į Sąjungos teismą (šiuo klausimu žr. 2014 m. liepos 11 d. Sprendimo *Sasol ir kt. / Komisija*, T-541/08, EU:T:2014:628, 194 punktą).

399 Taip pat reikia pažymėti, kad 2002 m. vasario 28 d. Sprendime *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50) Bendrasis Teismas neapsiribojo konstatavimu, kad Komisija neskyrė baudos ankstesniame sprendime, susijusiame su panašiu elgesiu, kad pateisintų baudos panaikinimą. Bendrasis Teismas, be kita ko, konstatavo, kad „teisinis vertinimas, kurį reikia taikyti šio pobūdžio susitarimui, visų pirma todėl, kad jis yra glaudžiai susijęs su jūrų transportu, kuriam konkurencijos teisėje taikomas specifinis ir išimtinis reglamentavimas, nėra akivaizdus ir, be kita ko, kelia sudėtingų ekonominio ir teisinio pobūdžio klausimų“ (2002 m. vasario 28 d. Sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija*, T-86/95, EU:T:2002:50, 484 punktas), kad „daug aplinkybių galėjo paskatinti ieškoves tikėti nagrinėjamo susitarimo teisėtumu“ (2002 m. vasario 28 d. Sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija*, T-86/95, EU:T:2002:50, 485 punktas) ir kad „Sprendime 94/980 Komisija neskyrė baudos bendrovėms, šio susitarimo šalims, nors nagrinėjamame susitarime buvo numatytas ne tik įvairiarūšio sausumos transporto kainų nustatymas, bet ir padaryta kitų didelių konkurencijos taisyklių pažeidimų“ (2002 m. vasario 28 d. Sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija*, T-86/95, EU:T:2002:50, 487 punktas). Kalbant apie 1994 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimą 94/980/EB dėl EB sutarties 85 straipsnio taikymo procedūros (IV/34.446 – *Trans Atlantic Agreement*) (OL L 376, 1994, p. 1) reikia pažymėti, jog Bendrasis Teismas konstatavo, kad tai buvo sprendimas, „priimtas visai prieš priimant ginčijamą sprendimą“ (2002 m. vasario 28 d. Sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija*, T-86/95, EU:T:2002:50, 487 punktas).

400 Pažymėtina, kad Sprendimas 94/980 priimtas 1994 m. spalio 19 d. ir kad byloje, kurioje buvo priimtas 2002 m. vasario 28 d. Sprendimas *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50), pranešimas apie kaltinimus buvo įteiktas 1992 m. gruodžio 21 d. laišku, o ginčijamas sprendimas buvo priimtas 1994 m. gruodžio 21 d., kaip matyti iš Sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* 20 ir 22 punktų.

401 Iš to darytina išvada, kad byloje, kurioje buvo priimtas 2002 m. vasario 28 d. Sprendimas *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50), nagrinėjami ūkio subjektai neturėjo galimybės atsižvelgti į Komisijos paaiškinimus, kuriuos ji pateikė Sprendime 94/980, kad išvengtų konkurencijos taisyklių pažeidimo. Iš tiesų, kai jie galėjo susipažinti su 1994 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu, jie negalėjo atgaline data pakeisti savo elgesio, dėl kurio 1992 m. gruodžio 21 d. laiške jiems buvo įteiktas pranešimas apie kaltinimus.

402 Tačiau, kaip teisingai pažymėjo Komisija, šioje byloje Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow* buvo priimtas praėjus daugiau kaip penkeriems metams nuo tada, kai ieškovė pažeidė Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį. Todėl ieškovė galėjo atsižvelgti į tame sprendime Komisijos pateiktą Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies išaiškinimą, nors jis ir buvo pateiktas *obiter dictum*, ir prireikus susisiekti su Komisija dėl to, kaip aiškinti šią nuostatą.

403 Ieškovė šiuo klausimu tvirtina, kad Komisija neatsižvelgia į esminį bylos, kurioje priimtas 2002 m. vasario 28 d. Sprendimas *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50), elementą, dėl kurio laiko skirtumas netenka reikšmės arba bent jau tampa nereikšmingas. Pastaroji byla buvo susijusi su sprendimu dėl SESV 101 straipsnio pažeidimo, palyginti su paprasta *obiter dictum* Sprendime *Yara / Kemira GrowHow*, t. y. sprendimu leisti koncentraciją.

404 Su šiuo ieškovės argumentu negalima sutikti. Iš tiesų vien tai, kad Sprendimas 94/980 yra sprendimas, kuriuo konstatuotas pažeidimas, niekaip negali padėti ūkio subjektams išvengti to sprendimo priėmimo dieną jų jau padarytų pažeidimų. Tačiau šioje byloje *obiter dictum* buvimas Sprendime *Yara / Kemira GrowHow* galėjo suteikti informacijos apie tai, kaip reikėtų aiškinti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį, taigi padėti ieškovei nedaryti nagrinėjamų pažeidimų.

405 Be to, reikia pažymėti, kad ieškovė remiasi, pirma, tariama Sąjungos teismų ir Komisijos praktika išvis neskirti baudos arba skirti tik simbolinę baudą, jei nėra reikšmingų precedentų (žr. šio sprendimo 392 punktą), ir, antra, vienodo požiūrio, palyginti su kita įmone, kuriai neskirta bauda, principu.

406 Jei būtų vadovaujamasi šio argumentavimo logika, Komisija niekada negalėtų skirti simbolinę baudą viršijančių baudų. Priimdama pirmą sprendimą dėl konkretaus elgesio, nesant reikšmingų precedentų, ji būtų priversta neskirti didesnių baudų už simbolinę. Vėlesnėse bylose ji privalėtų neskirti didesnių baudų už simbolinę vadovaudamasi vienodo požiūrio principu.

407 Reikia konstatuoti, kad vienodo požiūrio principu įmonės, kuriai ankstesniu sprendimu už to paties pobūdžio elgesį nebuvo skirta bauda, atžvilgiu iš esmės gali remtis tik tie ūkio subjektai, kurie negalėjo atsižvelgti į ankstesniame sprendime pateiktus paaiškinimus, kad išvengtų konkurencijos taisyklių pažeidimo, nes šis sprendimas buvo priimtas tada, kai pažeidimas jau buvo padarytas.

408 Be to, šioje byloje nebuvo daug veiksnių, kurie galėjo paskatinti ieškovę manyti, kad jos elgesys yra teisėtas, priešingai, nei Bendrasis Teismas konstatavo 2002 m. vasario 28 d. Sprendime *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50, 485 punktas).

409 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad šioje byloje negalima vadovautis tuo pačiu požiūriu, kurio buvo laikytasi 2002 m. vasario 28 d. Sprendime *Compagnie générale maritime ir kt. / Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50), ir kad ieškovė negali naudingai remtis šiuo sprendimu, siekdama pagrįsti savo argumentą, susijusį su tariamu vienodo požiūrio principo pažeidimu.

410 Kalbant apie 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimą *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), reikia pažymėti, kad tame sprendime Bendrasis Teismas konstatavo, jog pagrįsta neskirti baudos (sprendimo 1633 punktas). Ieškovė prašo Bendrojo Teismo šioje byloje padaryti tokią pat išvadą.

411 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendime *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) Bendrasis Teismas konstatavo, kad baudos neskyrimą pateisina šios aplinkybės:

– pirma, ieškovės byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, savo iniciatyva atskleidė veiksmus, kuriuos Komisija laikė piktnaudžiavimu (sprendimo 1603–1610 punktai),

– antra, sprendimas, nagrinėjamas byloje, kurioje buvo priimtas šis Bendrojo Teismo sprendimas, buvo pirmas, kuriame Komisija tiesiogiai įvertino laivybos konferencijų veiksmų, susijusių su paslaugų sutartimis, teisėtumą konkurencijos taisyklių atžvilgiu (sprendimo 1611–1614 punktai),

– trečia, teisinis vertinimas, kurį reikėjo taikyti nagrinėjamiems veiksmams, nebuvo akivaizdus ir kėlė sudėtingų teisinių klausimų (sprendimo 1615 ir 1616 punktai),

– ketvirta, piktnaudžiavimas, kurį lėmė veiksmai paslaugų sutarčių srityje, nebuvo klasikinė piktnaudžiavimo forma (sprendimo 1617–1621 punktai),

– penkta, ieškovės byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, per administracinę procedūrą turėjo visas priežastis manyti, kad Komisija neskirs joms baudos už jų veiksmus dėl paslaugų sutarčių (sprendimo 1622–1632 punktai).

412 Reikia išnagrinėti ieškovės argumentus, kuriuos ji pateikė siekdama pagrįsti savo teiginį, kad situacija, kuri buvo nagrinėjama 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendime *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), yra panaši į šioje byloje nagrinėjamą situaciją.

413 Pirmiausia ieškovė teigia, kad, kaip ir ieškovės byloje, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), ji atskleidė tariamą pažeidimą savo iniciatyva, iš karto pranešdama Komisijai apie koncentraciją.

414 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad šios bylos aplinkybės visai nepanašios į aplinkybes, kuriomis remiantis buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245).

415 Byloje, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), apie nagrinėjamą susitarimą buvo pranešta savanoriškai. Bendrasis Teismas šiuo klausimu konstatavo, kad nė viename iš nagrinėjamų reglamentų nebuvo numatyta privalomo pranešimo sistema, kad būtų taikoma individuali išimtis, todėl apie *Trans-Atlantic Conference Agreement* (TACA) susitarimą, t. y. toje byloje nagrinėjamą susitarimą, ieškovės pranešė savanoriškai (2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija*, T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245, 1606 punktas).

416 Šioje byloje ieškovė privalėjo pranešti apie nagrinėjamą koncentraciją, nes tai buvo Bendrijos masto koncentracija, be to, ji manė, kad privalo pranešti apie ją pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies a punktą, aiškinamą kartu su to paties reglamento 4 straipsniu.

417 Be to, šioje byloje pranešimas buvo pateiktas įgyvendinus koncentraciją, o byloje, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), atitinkamos įmonės pranešė apie nagrinėjamą susitarimą prieš jam įsigaliojant. Taigi, kaip matyti iš 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 34 ir 37 punktų, apie susitarimą, nagrinėtą byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, buvo pranešta 1994 m. liepos 5 d. ir jis įsigaliojo 1994 m. spalio 24 d.

418 Antra, ieškovė teigia, kad šioje byloje nagrinėjamas sprendimas yra pirmas, kuriame Komisija pirmą kartą įvertino Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sritį taip, kaip ji ją įvertino. Taigi, kaip ir byloje, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), ginčijamas sprendimas buvo pirmas, kuriame Komisija tiesiogiai vertino nagrinėjamų veiksmų teisėtumą.

419 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Sprendime *Yara / Kemira GrowHow* Komisija jau nusprendė, nors ir *obiter dictum*, kaip aiškinti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį. Todėl šioje byloje susiklosčiusi situacija nėra panaši į tą, kuri buvo nagrinėjama 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendime *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245).

420 Be to, ieškovė remiasi 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1614 punktu. Jame Bendrasis Teismas konstatavo:

„Nors tikrai <…> pranešime apie kaltinimus byloje *TAA* ji TAA šalims nurodė, kad ketina skirti baudas už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi paslaugų sutarčių srityje, reikia pažymėti, kad galutiniame sprendime Komisija nekonstatavo jokio Sutarties 86 straipsnio pažeidimo šiuo aspektu. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į preliminarų pranešimo apie kaltinimus pobūdį, ieškovės galėjo manyti, kad Komisija atsiėmė savo kaltinimus dėl Sutarties 86 straipsnio taikymo veiksmams, susijusiems su paslaugų sutartimis.“

421 Ieškovės nuomone, pagal analogiją, jei Komisija nesiėmė veiksmų dėl bendrovės *Yara*, ji galėjo manyti, kad Komisija atsiėmė savo kaltinimus dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo.

422 Tačiau šios situacijos nėra panašios. Pranešimas apie kaltinimus yra tik parengiamasis dokumentas, kuris dar nepaskelbtas. 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1614 punkte minėtoje byloje *TAA* Komisija priėmė sprendimą, tačiau jame nekonstatavo, kad buvo padarytas pažeidimas, pasireiškęs piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi paslaugų sutarčių srityje. Būtent šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas konstatavo, kad ieškovės toje byloje galėjo manyti, kad Komisija atsiėmė dalį savo kaltinimų.

423 Tačiau *obiter dictum* Sprendime *Yara / Kemira GrowHow* galėjo suteikti įmonėms informacijos apie tai, kaip Komisija aiškina Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį. Tai, kad ji nepradėjo procedūros prieš bendrovę *Yara*, neleidžia ūkio subjektams manyti, kad Komisija pakeitė savo aiškinimą. Iš tiesų Komisija turi diskreciją dėl to, ar reikia persekioti už konkurencijos taisyklių pažeidimą, ir gali apibrėžti savo pačios prioritetus. Jeigu Komisija nusprendžia dėl konkretaus elgesio nepradėti tyrimo, tai visai nereiškia, jog ji mano, kad šis elgesys yra teisėtas.

424 Be to, ieškovė remiasi 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1615 punktu. Šiame punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad „negalima rimtai neigti, kad teisinis vertinimas, kurį reikia taikyti jūrų konferencijų veiksmams, susijusiems su paslaugų sutartimis, visų pirma dėl glaudaus jų ryšio su susitarimais, kuriems pagal labai specifines ir išimtines konkurencijos teisės taisykles taikoma bendroji išimtis, nėra akivaizdus ir kelia, be kita ko, sudėtingų teisinių klausimų“. Ieškovės nuomone, ginčijamame sprendime pateiktas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties aiškinimas taip pat nebuvo akivaizdus.

425 Vis dėlto reikia pažymėti, kad 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1615 punkte Bendrasis Teismas, be kita ko, rėmėsi glaudžiais ryšiais tarp nagrinėjamų veiksmų ir „susitarimų, kuriems pagal labai specifines ir išimtines konkurencijos teisės taisykles taikoma bendroji išimtis“. Taigi tai buvo labai specifinės aplinkybės, o šioje byloje taip nėra.

426 Be to, ieškovė pažymi, kad Bendrasis Teismas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1617 punkte konstatavo, kad „piktnaudžiavimas, kurį lėmė veiksmai paslaugų sutarčių srityje, nėra klasikinė piktnaudžiavimo forma, kaip tai suprantama pagal Sutarties 86 straipsnį“. Jos teigimu, šioje byloje nagrinėjamas nebent klaidingo išimties aiškinimo, o ne aiškaus klasikinio *status quo* įpareigojimo pažeidimo atvejis.

427 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad pareiga pranešti apie nagrinėjamą koncentraciją ir jos neįgyvendinti, kol negautas leidimas, aiškiai kyla iš Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies formuluotės. Tai, kad ieškovė galėjo klaidingai aiškinti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį, negali jos atleisti nuo atsakomybės.

428 Galiausiai ieškovė pažymi, kad Bendrasis Teismas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1626 ir 1627 punktuose konstatavo, kad, „nors su TACA šalimis buvo nuolat susirašinėjama per šioje byloje vykusią administracinę procedūrą, Komisija iki pranešimo apie kaltinimus išsiuntimo nepranešė šioms šalims, kad ketina kvalifikuoti nagrinėjamus veiksmus ne tik kaip konkurencijos apribojimus, kaip tai suprantama pagal Sutarties 85 straipsnį, bet ir kaip piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal Sutarties 86 straipsnį“, ir kad „reikia priminti, jog visos ginčijamu sprendimu paskirtos baudos yra paskirtos už laikotarpį nuo pranešimo apie TACA susitarimą iki pranešimo apie kaltinimus išsiuntimo“.

429 Ieškovė teigia, kad pagal analogiją, nepaisant jos ir Komisijos nuolatinio susirašinėjimo dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo srities, Komisija iki sprendimo suteikti leidimą išsiuntimo nepranešė ieškovei, kad ketino kvalifikuoti sandorį kaip *status quo* įpareigojimo pažeidimą. Be to, kaip teigia ieškovė, „visos [sprendimu] paskirtos baudos buvo paskirtos už laikotarpį nuo pranešimo apie [sandorį] iki [leidimo dėl jo davimo].“

430 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad situacija byloje, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), visai nepanaši į šioje byloje nagrinėjamą situaciją.

431 Pirmiausia reikia pažymėti, jog ieškovės teiginys, kad pagal analogiją su byla, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), šioje byloje „visos [sprendimu] paskirtos baudos buvo paskirtos už laikotarpį nuo pranešimo apie [sandorį] iki [leidimo dėl jo suteikimo]“, yra visiškai nepagrįstas.

432 Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimą, kuris buvo padarytas 2012 m. gruodžio 18 d., ir Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, kuris buvo padarytas per laikotarpį nuo 2012 m. gruodžio 18 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d.

433 Ieškovė pirmą kartą susisiekė su Komisija, t. y. pateikė prašymą sudaryti darbuotojų grupę, kuri būtų atsakinga už jos bylos, susijusios su išimtiniu *Morpol* kontrolės įgijimu, nagrinėjimą, 2012 m. gruodžio 21 d.

434 Kai ieškovė pirmą kartą susisiekė su Komisija, Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas jau buvo nutrauktas, o Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas tik buvo pradėtas. Juo labiau taip buvo tą dieną, kai buvo pateiktas oficialus pranešimas, t. y. 2013 m. rugpjūčio 9 d.

435 Ieškovė susisiekė su Komisija tik po to, kai padarė pažeidimus, todėl ji tikrai negali reikalauti to paties vertinimo, koks 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendime *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) buvo taikomas ieškovėms, kurios pranešė apie TACA susitarimą savanoriškai, prieš jam įsigaliojant (žr. šio sprendimo 415 ir 417 punktus).

436 Be to, iš 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245) 1620 punkto matyti, kad byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, „tik pranešime apie kaltinimus, po trejus metus trukusio atitinkamų veiksmų nagrinėjimo, Komisija TACA šalims pirmą kartą nurodė, kad šiems veiksmams ketina taikyti Sutarties 86 straipsnį, nors iš susirašinėjimo per administracinę procedūrą buvo akivaizdu, kad ji jau buvo išsamiai išnagrinėjusi šiuos veiksmus 1994 m. pabaigoje ir 1995 m. pradžioje“ ir kad „tuo etapu Komisija vis dėlto nė karto neužsiminė apie galimą Sutarties 86 straipsnio taikymą“.

437 Šioje byloje primintina, kad pirmasis ieškovės kontaktas su Komisija, t. y. jos prašymo sudaryti darbuotojų grupę, atsakingą už jos bylos, susijusios su išimtinės *Morpol* kontrolės įgijimu, nagrinėjimą, pateikimas, įvyko 2012 m. gruodžio 21 d. Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 21 punkto, kadangi ieškovė visai nesikreipė į Komisiją po prašymo sudaryti darbuotojų grupę pateikimo, Komisija paprašė surengti telekonferenciją, kuri įvyko 2013 m. sausio 25 d. Per telekonferenciją Komisija paprašė informacijos apie sandorio struktūrą ir paaiškinti, ar 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas jau galėjo suteikti ieškovei *Morpol* kontrolę.

438 Tai, kad Komisija nuo pat pradžių rodė suinteresuotumą galimu *status quo* įpareigojimo pažeidimu, patvirtina elektroninis laiškas, kurį F. advokatų kontoros patarėjas teisės klausimais ieškovei parašė 2013 m. sausio 27 d. Šiame laiške tas patarėjas rašė, kad „už bylą atsakingos darbuotojų grupės prašymu trumpai paaiškinome sandorio struktūrą“ ir kad „šiomis aplinkybėmis Komisija išreiškė ypatingą susidomėjimą sandorio eiga, kiek tai susiję su jo įgyvendinimu“.

439 Be to, 2013 m. vasario 12 d. Komisija nusiuntė ieškovei prašymą pateikti informaciją apie galimą *Morpol* faktinės kontrolės įgijimą po 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo. Šiame prašyme pateikti informaciją Komisija, be kita ko, iškėlė tokį klausimą:

„Gal galite, atsižvelgiant į [Reglamento Nr. 139/2004] 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, paaiškinti, kokį siūlote pranešimo grafiką. Visų pirma prašome paaiškinti, kodėl manote, kad šio reglamento 7 straipsnio 1 dalyje numatytas *status quo* įpareigojimas netaikomas *Marine Harvest* įvykdytam 48,5 % *Morpol* akcijų įsigijimui per *Friendmall* ir *Bazmonta*.“

440 Todėl Komisija netrukus po pirmojo kontakto su ieškove išreiškė nuogąstavimus dėl galimo *status quo* įpareigojimo pažeidimo. Ši situacija visai nepanaši į tą, kuri buvo nagrinėjama byloje, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), kuriame tik „po trejus metus trukusio atitinkamų veiksmų nagrinėjimo Komisija TACA šalims pirmą kartą nurodė, kad šiems veiksmams ketina taikyti Sutarties 86 straipsnį“ (žr. šio sprendimo 436 punktą).

441 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad ieškovės siekiama įrodyti analogija tarp šios bylos ir bylos, kurioje buvo priimtas 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas *Atlantic Container Line ir kt. / Komisija* (T-191/98 ir T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245), negali įtikinti.

442 Todėl taip pat reikia atmesti ieškinio ketvirtojo pagrindo antrą dalį, taigi ir visą ketvirtąjį pagrindą.

E. Dėl penktojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida ir motyvų dėl baudų dydžio nustatymo nebuvimu

443 Penktąjį pagrindą sudaro penkios dalys, kurių pirma susijusi su motyvų dėl baudos dydžio nustatymo nebuvimu, antra – su klaidingu nurodytų pažeidimų sunkumo vertinimu, trečia – su klaidingu nurodyto pažeidimo trukmės vertinimu, ketvirta – su tuo, kad bauda yra neproporcinga, ir penkta dalis – su tuo, kad ginčijamame sprendime klaidingai nepripažintos lengvinančios aplinkybės.

1. Dėl pirmos dalies, susijusios su motyvų dėl baudos dydžio nustatymo nebuvimu

444 Ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo motyvai, susiję su baudos dydžiu, nurodyti tik dviejuose glaustuose punktuose (ginčijamo sprendimo 206 ir 207 punktai) ir juose pateikti tik bendri svarstymai. Jos nuomone, dėl to paskirta bauda yra netinkamai motyvuota ir turi būti panaikinta.

445 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

446 Pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje reikalaujamas motyvavimas turi atitikti ginčijamo akto pobūdį ir aiškiai bei nedviprasmiškai atskleisti institucijos, kuri priėmė teisės aktą, argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti jo priėmimo pagrindimą, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę (žr. 1997 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Irish Farmers Association ir kt.*, C-22/94, EU:C:1997:187, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Nereikalaujama, kad motyvavimas atspindėtų visas reikšmingas faktines ir teisines aplinkybes, nes tai, ar akto motyvavimas atitinka SESV 296 straipsnio antros pastraipos reikalavimus, turi būti vertinama atsižvelgiant ne vien į jo tekstą, bet ir į jo kontekstą ir į atitinkamą sritį reguliuojančių teisės normų visumą (žr. 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo *Interporc / Komisija*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

447 Kalbant apie baudas, skiriamas pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnį, reikia priminti, kad pagal to paties straipsnio 3 dalį „nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo pobūdį, dydį ir trukmę“.

448 Be to, pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalį Komisija gali skirti baudas, neviršijančias 10 % bendros konkrečios įmonės apyvartos, kaip apibrėžta šio reglamento 5 straipsnyje, už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnyje numatyto pranešimo įpareigojimo pažeidimą ir koncentracijos įgyvendinimą pažeidžiant to paties reglamento 7 straipsnį.

449 Be to, pažymėtina, kad Komisija nėra priėmusi gairių, kuriose būtų paskelbtas apskaičiavimo metodas, kuriuo ji privalo vadovautis nustatydama baudą pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnį, ir, beje, ieškovė tai pripažįsta.

450 Kadangi tokių gairių nėra, Komisijos analizės pagrindas turi būti Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 3 dalis (pagal analogiją žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 228 punktą). Vis dėlto ji privalo aiškiai ir vienareikšmiškai ginčijamame sprendime atskleisti elementus, į kuriuos ji atsižvelgė nustatydama baudos dydį (2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 228 punktas).

451 Šioje byloje ginčijamo sprendimo 5 antraštinėje dalyje „Baudų dydis“ yra tik du punktai, t. y. 206 ir 207 punktai. Šiuose punktuose Komisija iš esmės konstatuoja tik tai, kad jeigu įmonė yra ieškovės dydžio, bauda turi būti didelė, kad turėtų atgrasomąjį poveikį, ir kad taip juo labiau yra tuo atveju, jeigu sandoris, kuris buvo įgyvendintas dar negavus leidimo, kelia didelių abejonių dėl suderinamumo su vidaus rinka, ir kad, „siekiant paskirti baudą už pažeidimą ir užkirsti kelią jo pasikartojimui ir atsižvelgiant į specifines šios bylos aplinkybes“, pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 2 dalį reikia paskirti 10 000 000 EUR baudą už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimą ir 10 000 000 EUR už šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą.

452 Tačiau, kaip pabrėžė Komisija, iš ginčijamo sprendimo 207 punkte esančių žodžių „specifinės bylos aplinkybės“ matyti, kad taip pat reikia atsižvelgti į tai, kas išdėstyta to sprendimo 4 antraštinėje dalyje „Sprendimas skirti baudas“, t. y. 124–205 punktuose.

453 Minėtuose punktuose Komisija nagrinėjo Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnio 3 dalyje išvardytus veiksnius, t. y. pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 31–32 punktuose pateiktą santrauką). Šiomis aplinkybėmis ji aiškiai ir vienareikšmiškai nurodė aspektus, į kuriuos ji atsižvelgė nustatydama baudos dydį, ir taip leido ieškovei gintis, o Bendrajam

Teismui atlikti kontrolę. Antroje ir trečioje penktojo pagrindo dalyse ieškovė taip pat išsamiai ginčija Komisijos vertinimus, susijusius su pažeidimo sunkumu ir trukme, o tai patvirtina, kad šių veiksnių nagrinėjimas ginčijamame sprendime yra pakankamai tikslus, kad ieškovė galėtų gintis.

454 Ieškovė pabrėžia, kad Komisija nepaminėjo nei pradinio baudos dydžio, nei požiūrio, kuriuo vadovautasi jį nustatant, nei reikšmės, kurią ji suteikė veiksniams, turintiems poveikį baudai.

455 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad jeigu Komisija nėra priėmusi gairių, apibrėžiančių skaičiavimo metodą, kurį ji turėtų taikyti nustatydama baudas pagal konkrečią nuostatą, ir aiškiai ir nedviprasmiškai pateikė savo argumentus ginčijamame sprendime, ji neprivalo absoliučia ar procentine išraiška įvertinti baudos bazinio dydžio ir galimų sunkinančių ar lengvinančių aplinkybių (2010 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *E.ON Energie / Komisija*, T-141/08, EU:T:2010:516, 284 punktas ir 2014 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Energetický a průmyslový ir EP Investment Advisors / Komisija*, T-272/12, EU:T:2014:995, 101 punktas).

456 Todėl ieškovės argumentą, kad Komisija turėjo nurodyti bazinį baudos dydį ir įvairiems veiksniams suteiktą reikšmę, reikia atmesti.

457 Šia išvada neleidžia suabejoti ieškovės nurodyta jurisprudencija.

458 Kalbant apie 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimą *Chalkor / Komisija* (C-386/10 P, EU:C:2011:815) ir 2014 m. liepos 10 d. Sprendimą *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija* (C-295/12 P, EU:C:2014:2062), pažymėtina, kad tai buvo sprendimai, susiję su SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimu, ir kad bylose, kuriose jie buvo priimti, buvo taikytinos baudų apskaičiavimo gairės.

459 Žinoma, Bendrasis Teismas 1995 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Trefilunion / Komisija* (T-148/89, EU:T:1995:68) 142 punkte pažymėjo, kad „pageidautina, jog įmonės (kad turėtų galimybę suformuluoti savo poziciją žinodamos visas aplinkybes) galėtų išsamiai, pagal bet kurią sistemą, kuri, Komisijos nuomone, yra tinkama, sužinoti joms paskirtos baudos apskaičiavimo būdą, neprivalėdamos šiuo tikslu pareikšti teisme ieškinio dėl Komisijos sprendimo“.

460 Vis dėlto reikia pažymėti, kad byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, ieškovė teigė, kad Komisija nepatikslino, ar ji apskaičiuodama baudą rėmėsi bendra įmonės apyvarta, ar tik apyvarta Prancūzijoje ir Beniliukso šalyse. Toje byloje tik nagrinėjant bylą Bendrajame Teisme Komisija patikslino, kad kaip baudos apskaičiavimo pagrindą naudojo įmonių suvirinto plieno tinklo apyvartą nagrinėjamoje geografinėje rinkoje (šiuo klausimu žr. 1995 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Trefilunion / Komisija*, T-148/89, EU:T:1995:68, 135, 136 ir 142 punktus).

461 Taigi toje byloje Komisija apskaičiavo baudą remdamasi konkrečioje rinkoje gauta apyvarta, tačiau ji to nenurodė ginčijamame sprendime. Šio sprendimo 459 punkte pateikta citata turi būti suprantama būtent šiame kontekste. Be to, 1995 m. balandžio 6 d. Sprendime *Trefilunion / Komisija* (T-148/89, EU:T:1995:68, 140–144 punktai) Bendrasis Teismas atmetė pagrindą, susijusį su motyvavimo pareigos pažeidimu.

462 Ieškovė ieškinio 104 punkte taip pat teigia, kad „[ginčijamame] sprendime nepaaiškinta, kaip [ieškovės] apyvarta ir atitinkamais atvejais pelnas, kurį [ieškovė] galėjo gauti iš inkriminuojamo [Reglamento Nr. 139/2004] 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo, turėjo poveikį baudos dydžiui“. Be to, ieškinio 104 punkte ji toliau nurodo, kad „bauda turi atitikti pažeidėją ir pažeidimą ir turi būti nustatyta atsižvelgiant, be kita ko, į įmonės apyvartą arba akcinį kapitalą ir iš inkriminuojamo pažeidimo gautą pelną“. Kaip nurodo ieškovė, ji negavo jokio pelno iš pažeidimo.

463 Atsakydama į per posėdį užduotą klausimą dėl to, ar ieškinio 104 punktas yra susijęs su ginčijamo sprendimo motyvavimu, ar su esmine klaida ginčijamame sprendime, ieškovė patvirtino, kad šis punktas buvo susijęs su ginčijamo sprendimo motyvavimu, ir tai buvo užfiksuota posėdžio protokole.

464 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad ginčijamame sprendime nepaaiškinta, kaip ieškovės apyvarta paveikė baudos dydį, reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 5 išnašoje nurodė pasaulinę ieškovės apyvartą.

465 Be to, reikia pažymėti, kad, nagrinėdama baudai nustatyti svarbias aplinkybes, Komisija keletą kartų nurodė ieškovės dydį. Taigi ginčijamo sprendimo 144 punkte, vertindama pažeidimo sunkumą, ji pažymėjo, kad ieškovė yra „didelė Europos bendrovė“. Be to, ginčijamo sprendimo 150 punkte, taip pat vertindama pažeidimo sunkumą, ji nurodė, kad „potencialioje [škotiškų lašišų] rinkoje sandorį būtų sudarę du iš didžiausių augintojų ir pirminių perdirbėjų EEE“. Pastaroji išvada buvo pakartota ginčijamo sprendimo 172 punkte, vertinant pažeidimo trukmę. Galiausiai Komisija ginčijamo sprendimo 206 punkte pažymėjo, kad atsižvelgė į ieškovės dydį nustatydama baudą.

466 Taigi iš ginčijamo sprendimo motyvų aiškiai matyti, kad Komisija atsižvelgė į ieškovės dydį nustatydama baudos dydį.

467 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad ginčijamame sprendime nepaaiškinta, kaip pelnas, kurį, jei taikytina, ieškovė galėjo gauti iš inkriminuojamo Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo, paveikė baudos dydį, reikia konstatuoti, kad Komisija ginčijamame sprendime neišnagrinėjo galimo pelno, kurį ieškovė galėjo gauti iš pažeidimo, buvimo. Iš to aišku, kad Komisija, nustatydama baudą, neatsižvelgė į galimą pelną, kurį ieškovė galėjo gauti iš pažeidimo, ar šio pelno nebuvimą. Todėl šiuo aspektu motyvai nėra nenurodyti.

468 Be to, net darant prielaidą, kad ieškinio 104 punkte pateiktas argumentas, priešingai, nei ieškovė teigė per posėdį, turi būti aiškinamas, taip, kad ieškovė taip pat remiasi esmine klaida, nes Komisija neatsižvelgė į tai, kad iš pažeidimo nebuvo gautas pelnas, tokį argumentą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

469 Iš jurisprudencijos matyti, kad nėra privalomo ar baigtinio kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant pažeidimo sunkumą, sąrašo (dėl SESV 101 straipsnio pažeidimų žr. 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *Ferriere Nord / Komisija*, C-219/95 P, EU:C:1997:375, 33 punktą, o dėl SESV 102 straipsnio pažeidimų – 2012 m. balandžio 19 d. Sprendimo *Tomra Systems ir kt. / Komisija*, C-549/10 P, EU:C:2012:221, 107 punktą).

470 Be kita ko, Komisija neprivalo nagrinėti, ar ieškovė gavo pelno iš Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo. Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad tai nėra Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ar 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo sudedamoji dalis, ir ne visada įmanoma nustatyti, ar ieškovė gavo kokio nors pelno iš koncentracijos įgyvendinimo prieš pranešdama apie ją ir gaudama dėl jos leidimą, juo labiau apskaičiuoti šį pelną.

471 Ieškovė cituoja kelis sprendimus siekdama pagrįsti teiginį, kad bauda turi būti nustatyta atsižvelgiant, be kita ko, į iš inkriminuojamo pažeidimo gautą pelną. Reikia pažymėti, kad ieškovės šiuo tikslu nurodoma jurisprudencija susijusi su bylomis dėl SESV 101 straipsnio pažeidimų (1983 m. birželio 7 d. Sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. / Komisija*, 100/80–103/80, EU:C:1983:158, 129 punktas; 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 242 punktas; 2009 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Prym ir Prym Consumer / Komisija*, C-534/07 P, EU:C:2009:505, 96 punktas ir 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 56 punktas) arba SESV 102 straipsnio pažeidimų (generalinio advokato N. Wathelet išvados byloje *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2013:619, 117 punktas).

472 Tik generalinio advokato Y. Bot išvada byloje *E.ON Energie / Komisija* (C-89/11 P, EU:C:2012:375), kurią šiomis aplinkybėmis citavo ieškovė, buvo susijusi su kitos rūšies pažeidimu, t. y. plombos pažeidimu. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Teisingumo Teismas nesivadovavo generalinio advokato Y. Bot išvada toje byloje ir atmetė apeliacinį skundą 2012 m. lapkričio 22 d. Sprendimu

E.ON Energie / Komisija (C-89/11 P, EU:C:2012:738), priešingai nei siūlė generalinis advokatas. Be to, iš generalinio advokato Y. Bot išvados toje byloje nėra aišku, jog jis laikėsi nuomonės, kad Komisija turi visais atvejais nagrinėti iš padaryto pažeidimo gautą pelną. Savo išvados 114 punkte jis nurodė tik tai, kad reikia atsižvelgti į visas bylą apibūdinančias aplinkybes, „pavyzdžiui“, be kita ko, pelną, kurį atitinkama įmonė galėjo gauti iš padaryto pažeidimo. Todėl jis tik išvardijo pavyzdinius kriterijus, į kuriuos galima atsižvelgti, ir kartu savo išvados 113 punkte priminė jurisprudenciją, pagal kurią nėra jokio privalomo ar išsamaus kriterijų, į kuriuos reikėtų privalomai atsižvelgti, sąrašo.

473 Be to, reikia pažymėti, jog iš jurisprudencijos matyti, kad net jei padarytas SESV 101 straipsnio pažeidimas, aplinkybė, jog įmonė iš pažeidimo negavo jokios naudos, negali būti kliūtis skirti jai baudą, kitaip bauda prarastų savo atgrasomąjį pobūdį (žr. 2008 m. liepos 8 d. Sprendimo *BPB / Komisija*, T-53/03, EU:T:2008:254, 441 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Komisija, norėdama nustatyti baudų dydį, neprivalo atsižvelgti į tai, kad įmonė negavo jokio pelno iš nagrinėjamo pažeidimo (žr. 2005 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *SNCZ / Komisija*, T-52/02, EU:T:2005:429, 90 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Komisija nustatydama baudos dydį neprivalo visomis aplinkybėmis nustatyti finansinės naudos, susijusios su konstatuotu pažeidimu. Šios naudos nebuvimas negali būti laikomas lengvinančia aplinkybe (žr. 2008 m. liepos 8 d. Sprendimo *BPB / Komisija*, T-53/03, EU:T:2008:254, 442 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

474 Be to, Komisija, nustatydama baudų dydį, neprivalo atsižvelgti į galimą pelno negavimą iš koncentracijos įgyvendinimo prieš pranešant apie ją ir gaunant dėl jos leidimą.

475 Žinoma, iš pažeidimo gauto pelno vertinimas gali būti reikšmingas, jei Komisija remiasi būtent šiuo pelnu vertindama šio pažeidimo sunkumą ir (arba) apskaičiuodama baudas (2000 m. kovo 15 d. Sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. / Komisija*, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, EU:T:2000:77, 4882 punktas). Tačiau šioje byloje taip nėra.

476 Taip pat reikia pažymėti, jog, siekdama pagrįsti, kad negavo jokio pelno iš inkriminuojamo pažeidimo, ieškovė dubliko 71 punkte remiasi, be kita ko, tuo, kad neįgyvendino balsavimo teisių *Morpol*, kol nebuvo gautas koncentracijos leidimas. Komisija atsižvelgė į šią aplinkybę kaip į lengvinančią (ginčijamo sprendimo 196 ir 198 punktai).

477 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad Komisija nepažeidė motyvavimo pareigos ir nepadarė esminės klaidos, nenustačiusi galimo pelno ar jo negavimo iš pažeidimo ir neatsižvelgusi į šį galimą pelną ar jo nebuvimą.

2. Dėl antros dalies, susijusios su klaidingu inkriminuojamų pažeidimų sunkumo įvertinimu

478 Ieškovė teigia, kad nė vienas iš veiksnių, į kurį atsižvelgta ginčijamame sprendime vertinant pažeidimo sunkumą, t. y. aplaidumas, didelės abejonės dėl sandorio suderinamumo su vidaus rinka ir precedentų, susijusių su ieškove ir kitomis bendrovėmis, buvimas neturi reikšmės.

479 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

480 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ieškovė neginčija ginčijamo sprendimo 131–136 punktuose pateiktų motyvų, susijusių su pažeidimo pobūdžiu. Šiuose punktuose Komisija laikėsi nuomonės, kad bet koks Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas dėl savo pobūdžio yra sunkus. Šis vertinimas, kuriam reikia pritarti, buvo grindžiamas, be kita ko, 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 235 punktu. Šiuo aspektu Bendrasis Teismas konstatavo, jog Komisija pagrįstai pažymėjo, kad „nustatęs, kad apie Bendrijos masto koncentracijas turi būti pranešama ir joms gaunamas išankstinis leidimas, Bendrijos teisės aktų leidėjas siekė užtikrinti veiksmingą Komisijos vykdomą Bendrijos masto koncentracijų kontrolę jai suteikdamas

teisę prireikus neleisti vykdyti šių koncentracijų, kol bus priimtas galutinis sprendimas, ir taip išvengti nepataisomos ir nuolatinės žalos konkurencijai“. Bendrasis Teismas taip pat pažymėjo: „Taigi Komisija nepadarė klaidos nusprendusi, kad pažeidimas yra sunkus atsižvelgiant į jo pobūdį.“

481 Ieškovė vis dėlto ginčija veiksnių, į kuriuos Komisija atsižvelgė atlikdama konkretų šioje byloje nagrinėjamų pažeidimų sunkumo vertinimą, reikšmingumą.

482 Pirmiausia reikia priminti, kad pažeidimo sunkumas turi būti nustatomas atsižvelgiant į daugelį veiksnių, pavyzdžiui, konkrečias bylos aplinkybes, jos kontekstą ir baudų atgrasomąjį poveikį, tačiau privalomo ar baigtinio kriterijų, į kuriuos būtina atsižvelgti, sąrašo nėra (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 241 punktas).

a) Dėl atsižvelgimo į ieškovės aplaidumą

483 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad jos elgesys nebuvo aplaidus, pakanka priminti, kad šis argumentas buvo atmestas nagrinėjant antrąjį pagrindą.

484 Priešingai, nei teigia ieškovė, jos klaida nebuvo atleistina. Atleistinos klaidos sąvoka, kurią tiesiogiai lemia teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų laikymasis, pagal suformuotą jurisprudenciją gali būti susijusi tik su ypatingomis aplinkybėmis, kuriomis, be kita ko, atitinkama institucija elgėsi taip, kad vien arba daugiausia jos veiksmai galėjo sukelti teisės subjekto, kuris elgėsi sąžiningai ir parodė tokį rūpestingumą, kokio reikalaujama iš įprastai informuoto asmens, pagrįstą susipainiojimą (žr. 2011 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *CMB ir Christof / Komisija*, T-407/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:477, 99 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Šioje byloje ieškovė neparodė tokio rūpestingumo, kokio reikalaujama iš įprastai informuoto asmens, todėl jos klaida nėra atleistina.

b) Dėl atsižvelgimo į dideles abejones dėl sandorio suderinamumo su vidaus rinka

485 Kalbant apie tai, ar Komisija atsižvelgė į dideles abejones dėl sandorio suderinamumo su vidaus rinka, reikia pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

486 Ginčijamo sprendimo 150 punkte Komisija priminė, kad ieškovei buvo leista įsigyti *Morpol* po to, kai ji pateikė įvairias taisomąsias priemones siekdama išsklaidyti Komisijos iškeltas dideles abejones dėl potencialios škotiškų lašišų rinkos. Be to, ji pažymėjo, kad dėl koncentracijos šioje potencialioje rinkoje susijungtų du iš didžiausių augintojų ir pirminių perdirbėjų Europos ekonominėje erdvėje (EEE).

487 Komisija nusprendė, kad įgyvendinta koncentracija galėjo turėti neigiamą poveikį konkurencijai potencialioje škotiškų lašišų rinkoje per visą pažeidimo laikotarpį. Komisijos teigimu, nors ieškovė neįgyvendino balsavimo teisių *Morpol*, buvo bent jau įmanoma, kad dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo buvo paveiktas ieškovės ir *Morpol* konkurencinis santykis.

488 Reikia pažymėti, kad ieškovė nepateikia jokio argumento, dėl kurio būtų galima suabejoti Komisijos vertinimu, pagal kurį nagrinėjama koncentracija kelia didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka. Vis dėlto ji nesutinka, kad į šį veiksnį gali būti atsižvelgta kaip į pažeidimus sunkinantį elementą. Jos teigimu, ginčijamo sprendimo 157 punkte esantis teiginys, jog „vien tai, kad sandoris kelia didelių abejonių dėl savo suderinamumo su vidaus rinka, savaime yra veiksnys, dėl kurio pažeidimas pasunkėja“, iškreipia Bendrojo Teismo motyvus, kuriuos jis pateikė 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672, 247 punktas), pagal kurį, „jei būtų padaryta žala konkurencijai, pažeidimas būtų dar sunkesnis“.

489 Kalbant apie tai, kaip reikėtų aiškinti 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672), reikia pažymėti tai, kas nurodyta toliau.

490 Byla, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, buvo susijusi su koncentracija, dėl kurios Komisija konstatavo, kad ji nekelia konkurencijos problemų. Komisija 2009 m. birželio 10 d. Sprendimo C(2009) 4416 *final* (byla COMP/M.4994 – *Electrabel / Compagnie nationale du Rhône*, toliau – Sprendimas *Electrabel*) 194 punkte pažymėjo, kad „dėl žalos konkurencijai buvimo pažeidimas tikrai pasunkėja“ ir kad „tokios žalos konkurencijai nebuvimas šioje byloje yra svarbus veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti nustatant baudos dydį“, tačiau „vis dėlto tai, kad sandoris nekėlė konkurencijos problemų, negali paveikti pažeidimo sunkumo“. Šį teiginį reikia vertinti atsižvelgiant į tai, kad Komisija to paties sprendimo 191 punkte konstatavo, kad bet koks Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas dėl savo pobūdžio yra sunkus pažeidimas.

491 Todėl Komisija konstatavo, kad Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas dėl savo pobūdžio išlieka sunkus, nors koncentracija ir nekėlė konkurencijos problemų. Iš to negalima daryti priešingos išvados, kaip tai siekia padaryti ieškovė, kad konkurencijos problemų buvimas negali pasunkinti inkriminuojamo pažeidimo. Iš tiesų Komisija nekonstatavo, kad konkurencijos problemų buvimas arba nebuvimas neturi reikšmės vertinant pažeidimo sunkumą, o konstatavo tik tai, kad pažeidimas dėl savo pobūdžio buvo sunkus, net jei koncentracija ir nekėlė konkurencijos problemų.

492 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) Bendrasis Teismas pritarė Komisijos požiūriui. Be kita ko, to sprendimo 246 punkte jis pažymėjo, jog „Komisija teisingai teigia, kad koncentracijos poveikio rinkai nebuvimo nagrinėjimas *ex post* pagrįstai negali būti lemiamas veiksnys, siekiant nustatyti *ex ante* kontrolės sistemos pažeidimo sunkumą“. Be to, sprendimo 247 punkte jis konstatavo:

„Vis dėlto tai netrukdo poveikio rinkai nebuvimą laikyti svarbiu veiksniu, į kurį atsižvelgiama nustatant baudą, kaip Komisija pripažįsta ginčijamo sprendimo 194 konstatuojamojoje dalyje. Beje, toje pačioje konstatuojamojoje dalyje ji teisingai tvirtina, kad jei būtų padaryta žala konkurencijai, pažeidimas būtų dar sunkesnis.“

493 Pažymėtina, kad 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 246 punkte esantis teiginys, kad „koncentracijos poveikio rinkai nebuvimo nagrinėjimas *ex post* pagrįstai negali būti lemiamas veiksnys, siekiant nustatyti *ex ante* kontrolės sistemos pažeidimo sunkumą“, negali būti aiškinamas taip, kad žalos konkurencijai buvimas arba nebuvimas neatlieka jokio vaidmens vertinant pažeidimo sunkumą. Tai matyti iš šio sprendimo 247 punkto, kuriame Bendrasis Teismas konstatavo, kad „jei būtų padaryta žala konkurencijai, pažeidimas būtų dar sunkesnis“. Šio sprendimo 246 punkte esantis teiginys turi būti aiškinamas atsižvelgiant į tai, kad Bendrasis Teismas atsakė į *Electrabel* argumentą, kad pažeidimas negalėjo būti sunkus, nes nesukėlė jokios žalos konkurencijai.

494 Byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*, Komisija ir Bendrasis Teismas išreiškė savo poziciją dėl dviejų situacijų. Pirma, jie konstatavo, kad žalingo poveikio konkurencijai nebuvimas tuo atveju, kai per anksti įgyvendinta koncentracija nekelia jokių konkurencijos problemų, niekaip nepakeičia pažeidimo sunkumo (dėl jo pobūdžio). Antra, jie kaip pavyzdį nurodė, kad dėl žalingų pasekmių buvimo pažeidimas taptų dar sunkesnis.

495 Vis dėlto yra trečiasis atvejis, dėl kurio Komisija ir Bendrasis Teismas nepareiškė savo pozicijos byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*. Tai yra „tarpinė situacija“, kai per anksti įgyvendinta koncentracija kėlė didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka, tačiau nebuvo galima nustatyti, ar koncentracijos įgyvendinimas pirmiau numatyta forma, kuriai nepritarė Komisija, turėjo žalingų pasekmių konkurencijai, ar ne.

496 Todėl kyla klausimas, ar trečiuoju atveju aplinkybę, kad koncentracija kėlė didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka, Komisija gali laikyti pažeidimą sunkinančiu veiksniu.

497 Į šį klausimą reikia atsakyti teigiamai. Iš tiesų būtų netinkama vienodai vertinti ankstyvą koncentracijų, keliančių didelių abejonių dėl jų suderinamumo su vidaus rinka, įgyvendinimą ir ankstyvą jokių konkurencijos problemų nekeliančių koncentracijų įgyvendinimą.

498 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies tikslas yra užtikrinti Bendrijos masto koncentracijų pasekmių *ex ante* kontrolės sistemos veiksmingumą (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 246 punktą). Be to, reikia pažymėti, kad Sąjungos teisės aktų koncentracijų kontrolės srityje tikslas yra užkirsti kelią nepataisomai ir nuolatinei žalai konkurencijai (2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 245 punktas). Koncentracijų kontrolės sistema siekiama leisti Komisijai „veiksmingai kontroliuoti visų koncentracijų daromą poveikį konkurencijos struktūrai“ (Reglamento Nr. 139/2004 6 konstatuojamoji dalis).

499 Kalbant apie koncentracijas, kurios kelia didelių abejonių dėl jų suderinamumo su vidaus rinka, galimos grėsmės konkurencijai, susijusios su ankstyvu įgyvendinimu, nėra tos pačios, kaip kalbant apie koncentracijas, kurios nekelia konkurencijos problemų.

500 Dėl to, kad koncentracijos suderinamumas su vidaus rinka kelia didelių abejonių, ankstyvas šios koncentracijos įgyvendinimas sukelia sunkesnių pasekmių nei koncentracijos, kuri nekelia konkurencijos problemų, ankstyvas įgyvendinimas, nebent, nepaisant to, kad koncentracija kelia tokių didelių abejonių, byloje nagrinėjamu atveju galima atmesti, kad jos įgyvendinimas iš pradžių numatyta forma, kuriai Komisija nedavė leidimo, galėjo sukelti žalingų pasekmių konkurencijai.

501 Todėl Komisija ginčijamo sprendimo 157 punkte teisingai konstatavo, kad „vien tai, kad sandoris kėlė didelių abejonių dėl jo suderinamumo su vidaus rinka, savaime yra pažeidimą pasunkinęs veiksnys“, prieš tai ginčijamo sprendimo 151 punkte aiškiai konstatavusi, kad įgyvendinta koncentracija galėjo turėti neigiamą poveikį konkurencijai potencialioje škotiškų lašišų rinkoje per visą pažeidimo laikotarpį ir kad buvo bent jau įmanoma, kad konkurencinis santykis tarp ieškovės ir *Morpol* buvo paveiktas dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo.

502 Iš to, kas konstatuota 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672, 247 punktas), t. y. „jei būtų padaryta žala konkurencijai, pažeidimas būtų dar sunkesnis“, negalima daryti priešingos išvados, kad pažeidimas gali pasunkėti tik jeigu galima įrodyti faktines žalingas pasekmes. Iš tiesų tai, kad Bendrasis Teismas kaip pavyzdį nurodė, kad dėl žalingų pasekmių buvimo pažeidimas pasunkėja, neleidžia teigti, kad tai yra vienintelis atvejis, dėl kurio pažeidimas pasunkėja. Byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*, Komisija ir Bendrasis Teismas tiesiog nepadarė jokios išvados dėl „tarpinės situacijos“, kuri apibrėžta šio sprendimo 495 punkte.

503 Ieškovė teigia, jog ginčijamo sprendimo 156 ir 157 punktuose Komisija paradoksaliai paaiškina, kad „dėl žalos konkurencijai buvimo pažeidimas dar pasunkėja“, nors „koncentracijos poveikio rinkai analizė *ex post* pagrįstai negali būti lemiamas veiksnys siekiant nustatyti *ex ante* kontrolės sistemos pažeidimo sunkumą“.

504 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Komisija pakartojo Bendrojo Teismo teiginius, esančius 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672, 246 ir 247 punktai), kurie buvo cituojami šio sprendimo 492 punkte. Pakanka priminti pastabas dėl to, kaip reikia aiškinti minėtus sprendimo punktus (šio sprendimo 493 punktas).

505 Reikia išnagrinėti, ar Komisija ginčijamo sprendimo 151 punkte pagrįstai nusprendė, kad įgyvendinta koncentracija galėjo turėti neigiamą poveikį konkurencijai potencialioje škotiškų lašišų rinkoje per visą pažeidimo laikotarpį ir kad „buvo bent jau įmanoma, kad dėl 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo buvo paveiktas *Marine Harvest* ir *Morpol* konkurencinis santykis“.

506 Šiuo klausimu, pirma, Komisija ginčijamo sprendimo 151 punkte pažymėjo, kad buvęs *Morpol* generalinis direktorius M. atsistatydino nuo 2013 m. kovo 1 d. dėl su ieškove pasirašyto SPA esančios nuostatos. Kaip nurodo Komisija, todėl atrodė, jog tai, kad ieškovė įsigijo 48,5 % *Morpol* akcijų, galėjo paveikti strateginius *Morpol* sprendimus, pavyzdžiui, pakeisti generalinį direktorių, neatsižvelgiant į faktinį balsavimo teisių įgyvendinimą visuotiniuose akcininkų susirinkimuose.

507 Ieškovė šiuo klausimu teigia, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas nebuvo lemiamas veiksnys M. priimant sprendimą atsistatydinti iš generalinio direktoriaus pareigų. Priešingai, jos teigimu, dėl įmonės *Morpol* valdymo struktūros, įskaitant M. atsistatydinimą, buvo ilgiau nei metus aktyviai diskutuojama *Morpol* valdyboje.

508 Šioje byloje neįmanoma tiksliai nustatyti, ar M. sprendimui atsistatydinti iš pareigų turėjo įtakos 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimas.

509 Žinoma, ieškovė įrodinėja, kad dėl galimo M. atsistatydinimo buvo diskutuojama dar prieš 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimą, pateikdama, be kita ko, 2011 m. rugsėjo 12 ir 15 d. *Morpol* valdybos posėdžių protokolus. Ieškovė taip pat pažymėjo, kad *Morpol* turėjo didelių įmonės valdymo problemų, kad didžiausias *Morpol* kredituojantis bankas norėjo sumažinti *Morpol* skolinių įsipareigojimų įtaką jai, ir kad dėl šių įvykių nukrito *Morpol* akcijų kaina nuo maždaug 21 Norvegijos kronos (NOK) tada, kai ši bendrovė buvo kotiruojama Oslo biržoje 2010 m., iki mažiau kaip 8 NOK 2012 m. lapkričio mėn. Komisija šių aplinkybių neginčija.

510 Tačiau tai nereiškia, kad 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo užbaigimas ir, be kita ko, į SPA šiuo tikslu įtraukta sąlyga galėjo turėti įtakos M. sprendimui atsistatydinti iš pareigų. Pagal SPA 12.1.1 straipsnį M. buvo įsipareigojęs atsistatydinti iš *Morpol* generalinio direktoriaus pareigų ne vėliau kaip 2013 m. kovo 1 d. Be to, atrodo visai tikėtina, kad sprendimui atsistatydinti būtent nuo 2013 m. kovo 1 d. turėjo įtakos SPA vykdymas. Taigi, kaip teisingai pažymėjo Komisija, jei ieškovė būtų sustabdžiusi SPA įgyvendinimą, kol dar nebuvo gautas leidimas, M. nebūtų privalėjęs laikytis SPA 12.1.1 straipsnio iki sandorio pabaigos.

511 Antra, ginčijamo sprendimo 151 punkte Komisija pažymėjo, kad ieškovė „integravo didelę *Morpol* pelno dalį 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimu“. Todėl, jos nuomone, „galimos finansinės 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo pasekmės, dėl kurių [ieškovė] neteko paskatų išlaikyti konkurencinį spaudimą, kuris *Morpol* buvo daromas iki įsigijimo, yra laikomos pakankamomis, kad kiltų potenciali žala konkurencijai“.

512 Ieškovė teigia, kad Komisijos teiginys, jog dėl to, kad ieškovė integravo didelę dalį *Morpol* pelno, išnyko veiksniai, kurie skatino ją išlaikyti konkurencinį spaudimą, yra nepagrįstas ir kad bet kuriuo atveju jis nėra konkrečiai susijęs su pažeidimu. Jos teigimu, tas pats pasakytina apie kiekvieną koncentraciją, kuri nebuvo įgyvendinta, nes gavusios leidimą įsigyjančios bendrovės neretai atgaline data iš veiklos susigrąžina pelną, gautą per laikotarpį nuo susitarimo pasirašymo iki jo užbaigimo.

513 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad situacijos nėra tapačios. Iš tiesų šioje byloje ieškovė integravo didelę dalį *Morpol* gauto pelno prieš gaudama leidimą dėl koncentracijos. Todėl paskatos išlaikyti konkurencinį spaudimą *Morpol* galėjo būti mažesnės nei tuo atveju, kai bendrovė, gavusi leidimą dėl koncentracijos, turi tik galimybę atgaline data susigrąžinti pelną iš veikos, kurią ji vykdė po susitarimo pasirašymo.

514 Vien šio sprendimo 506–513 punktuose nagrinėtų dviejų elementų pakako pateisinti ginčijamo sprendimo 151 punkte padarytai išvadai, kad potencialioje škotiškų lašišų rinkoje per visą pažeidimo laikotarpį galėjo būti daromas neigiamas poveikis konkurencijai.

515 Todėl nebūtina nagrinėti trečiojo elemento, kuriuo Komisija rėmėsi ginčijamo sprendimo 151 punkte, t. y. kad, kaip teigia Komisija, negalima atmesti, kad ieškovė kaip didžiausia *Morpol* akcininkė įgijo privilegijuotą galimybę susipažinti su komerciniais *Morpol* duomenimis per laikotarpį nuo 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo užbaigimo iki sprendimo dėl leidimo priėmimo.

516 Todėl reikia konstatuoti, kad priemonės, kurių ėmėsi ieškovė, t. y. balsavimo teisių neįgyvendinimas ir ūkio subjektų atskyrimas, kol negautas leidimas koncentracijai, negalėjo panaikinti žalos konkurencijai rizikos, kilusios dėl nagrinėjamos koncentracijos įgyvendinimo iš pradžių numatyta forma, kuriai Komisija nebuvo davusi leidimo, net jei šios priemonės galėjo sumažinti galimą antikonkurencinį poveikį.

517 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad šioje byloje nagrinėjama situacija yra „tarpinė situacija“, apibrėžta šio sprendimo 495 punkte, t. y. situacija, kai per anksti įgyvendinta koncentracija kėlė didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka, tačiau jos atžvilgiu negalima nustatyti, ar jos įgyvendinimas iš pradžių numatyta forma, kuriai Komisija nebuvo davusi leidimo, turėjo neigiamų pasekmių konkurencijai, ar ne.

518 Ieškovės per posėdį pateiktas argumentas, kad šio sprendimo 506, 511 ir 515 punktuose nurodytais aspektais Komisija rėmėsi tik atsiliepimo į ieškinį stadijoje, neturi faktinio pagrindo. Iš tiesų šie aspektai nurodyti pranešimo apie kaltinimus 138 punkte ir ginčijamo sprendimo 151 punkte.

519 Be to, ieškovė teigia, kad kai Komisija remiasi tariamu inkriminuojamo pažeidimo poveikiu rinkai siekdama įrodyti jo sunkumą, ji turi pakankamai teisiškai įrodyti savo teiginius, t. y. pateikdama konkrečius ir įtikinamus įrodymus, patvirtinančius pagrįstai tikėtiną poveikį. Šiam teiginiui pagrįsti ieškovė nurodo 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimą *Roquette Frères / Komisija* (T-322/01, EU:T:2006:267, 75 punktas), 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimą *Jungbunzlauer / Komisija* (T-43/02, EU:T:2006:270), 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimą *Archer Daniels Midland / Komisija* (T-59/02, EU:T:2006:272, 161 punktas) ir 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimą *KME Germany ir kt. / Komisija* (T-127/04, EU:T:2009:142, 68 punktas).

520 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovės nurodyta jurisprudencija yra susijusi su karteliais. Pavyzdžiui, 2009 m. gegužės 6 d. Sprendimo *KME Germany ir kt. / Komisija* (T-127/04, EU:T:2009:142) 68 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, jog „Bendrasis Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad konkreti kartelio įtaka atitinkamai rinkai turi būti laikoma pakankamai įrodyta, jei Komisija gali pateikti konkrečių ir įtikinamų įrodymų su pagrįsta tikimybe patvirtinančių, kad kartelis turėjo įtakos rinkai“.

521 Be to, reikia pažymėti, kad, kaip nurodyta Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairių (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171), kurios buvo taikomos šio sprendimo 519 punkte nurodytuose Bendrojo Teismo sprendimuose, kuriais remiasi ieškovė, 1A dalies pirmoje pastraipoje, siekdama apskaičiuoti baudą pagal pažeidimo sunkumą, Komisija, be kita ko, atsižvelgia į „[pažeidimo] įtaką rinkai, kur tai gali būti įvertinta“.

522 Todėl ieškovės nurodyta jurisprudencija negali leisti suabejoti šio sprendimo 495–501 punktuose nurodytais motyvais. Be kita ko, reikia priminti, kad Sąjungos teisės aktų koncentracijų kontrolės srityje tikslas yra apsaugoti nuo nepataisomos ir nuolatinės žalos konkurencijai (žr. šio sprendimo 498 punktą).

523 Reikia pažymėti, kad, kalbant apie Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimus, vertinant pažeidimo sunkumą gali būti atsižvelgta vien į tai, kad gali kilti konkurencijai žalingų pasekmių, nes iš pradžių numatyta forma įgyvendinta koncentracija, kuriai Komisija nedavė leidimo, kėlė didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka, net jei Komisija neįrodo „pagrįstos tikimybės“, kad toks poveikis yra.

524 Žinoma, jeigu žalingų pasekmių konkurencijai buvimas dėl konkurencijos įgyvendinimo iš pradžių numatyta forma, kuriai Komisija nedavė leidimo, gali būti įrodytas, pažeidimas gali būti sunkesnis už pažeidimą, priskiriamą „tarpinei situacijai“. Ši išvada nepaneigia, kad tai, jog negalima atmesti žalingų pasekmių konkurencijai, gali nulemti didesnį pažeidimo sunkumą nei ankstyvas jokių konkurencijos problemų nekeliančios koncentracijos įgyvendinimas.

525 Galiausiai ieškovė pabrėžia, kad niekada negavo ir net nesitikėjo gauti jokios naudos iš to, ką Komisija laiko koncentracijų kontrolės taisyklių pažeidimu, nes ji laikėsi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies reikalavimų, neįgyvendindama savo balsavimo teisių *Morpol*.

526 Šiuo klausimu reikia priminti, kad tai, jog įmonė negavo jokios naudos iš pažeidimo, negali užkirsti kelio paskirti jai baudą, nes kitaip bauda nebeturėtų atgrasomojo poveikio (žr. šio sprendimo 473 punktą).

527 Be to, reikia priminti, jog į tai, kad ieškovė neįgyvendino savo balsavimo teisių *Morpol*, kol dar nebuvo gautas leidimas koncentracijai, Komisija atsižvelgė kaip į lengvinančią aplinkybę (žr. šio sprendimo 476 punktą).

528 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad šioje byloje Komisija pagrįstai kaip į pažeidimą sunkinantį veiksnį atsižvelgė į aplinkybę, kad koncentracija kelia didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka.

c) Dėl atsižvelgimo į precedentus, susijusius su ieškove ir kitomis bendrovėmis

529 Komisija ginčijamo sprendimo 159 punkte pažymėjo, kad Prancūzijos konkurencijos institucijos 2007 m. jau buvo skyrusios baudą ieškovei (tuo metu ji vadinosi *Pan Fish*) už *status quo* įpareigojimo pažeidimą įsigyjant *Fjord Seafood*. Ji taip pat pažymėjo, jog „tai reiškia, kad tai nėra pirmas kartas, kai [ieškovė] pažeidžia *status quo* įpareigojimą koncentracijos kontrolės procedūros kontekste“.

530 Komisija ginčijamo sprendimo 163 punkte nusprendė, kad „ankstesnė sankcija turėjo paskatinti [ieškovę] labai atidžiai įvertinti savo įsipareigojimus, susijusius su koncentracijų kontrole 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo laikotarpiu“, ir kad „*status quo* įpareigojimo pažeidimo nacionaliniu lygmeniu buvimas sunkina pažeidimą“.

531 Be to, Komisija ginčijamo sprendimo 160 punkte pabrėžė, kad Reglamentas Nr. 139/2004 jau galioja daugiau kaip dešimt metų ir kad panašios nuostatos, susijusios su *status quo* įpareigojimu, buvo jau Reglamente Nr. 4064/89, kuris galiojo ilgiau kaip trylika metų. Be to, ji pažymėjo, kad jau pradėjo procedūras dėl kitų bendrovių ir skyrė joms baudas už Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą ir kad ji yra priėmusi keletą kitų sprendimų remdamasi Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsniu. Kaip nurodo Komisija, todėl ieškovė „turėjo būti visiškai informuota apie teisinį pagrindą ir tai, kad Komisija taiko šias taisykles“.

1) Dėl atsižvelgimo į bylą, kurioje priimtas Sprendimas „Pan Fish / Fjord Seafood“

532 Ieškovės teigimu, tai, kad ji baudžiama griežčiau už tariamą recidyvą, nes Prancūzijoje ji jau buvo nubausta Sprendimu *Pan Fish / Fjord Seafood*, neatitinka jurisprudencijos, pagal kurią recidyvas reiškia, kad asmuo padarė naujų pažeidimų po to, kai jau buvo nubaustas už panašius pažeidimus.

533 Vis dėlto, kaip pabrėžė Komisija, ji nelaikė ankstesnių ieškovės procedūrinių pažeidimų buvimo sunkinančia aplinkybe. Ginčijamo sprendimo 201 punkte ji aiškiai konstatavo, kad šioje byloje nebuvo sunkinančių aplinkybių.

534 Taip pat reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime Komisija nevartojo sąvokų „recidyvas“ ar „recidyvistė“. Žinoma, nagrinėjant, ar Komisija konstatavo, kad ieškovė yra recidyvistė, reikia remtis ginčijamo sprendimo esme, o ne jame vartojamais terminais.

535 Šiuo klausimu pažymėtina, kad atsižvelgimu į recidyvą „siekiama paskatinti įmones, kurios yra parodžiusios polinkį pažeisti konkurencijos taisykles, pakeisti savo elgesį“ (2007 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *BASF ir UCB / Komisija*, T-101/05 ir T-111/05, EU:T:2007:380, 67 punktas). Šioje byloje Komisija ginčijamame sprendime net ir netiesiogiai nekonstatavo, kad reikia skirti didesnę sankciją motyvuojant tuo, kad Sprendimu *Pan Fish / Fjord Seafood* paskirtos sankcijos nepakako, kad ieškovė būtų atgrasyta nuo kitų pažeidimų darymo. Ginčijamo sprendimo punktuose, skirtuose būtinam atgrasomajam baudos poveikiui, t. y. 157, 172 ir 206 punktuose, Komisija nurodė tik ieškovės dydį, tai, kad nagrinėjamas sandoris kėlė didelių abejonių dėl jo suderinamumo su vidaus rinka, ir tai, kad negalima atmesti žalos konkurencijai. Taigi, priešingai, nei mano ieškovė, Komisija neatsižvelgė į tariamą ieškovės recidyvą. Todėl ieškovės argumentai paremti klaidinga prielaida.

536 Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 163 punkto, Komisija nusprendė, kad „ankstesnė sankcija turėjo paskatinti [ieškovę] labai atidžiai įvertinti savo įsipareigojimus, susijusius su koncentracijų kontrole 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo laikotarpiu“. Būtent „remdamasi tuo“ Komisija konstatavo, kad pažeidimas pasunkėjo dėl *status quo* įpareigojimo pažeidimo buvimo nacionaliniu lygmeniu.

537 Šiuo klausimu reikia priminti, kad šio sprendimo 258 punkte konstatuota, jog Komisija turėjo teisę atsižvelgti į tai, kad ieškovei jau buvo skirta bauda nacionaliniu lygmeniu už ankstyvą koncentracijos įgyvendinimą ir kad iš didelės Europos įmonės, kuriai už ankstyvą koncentracijos įgyvendinimą jau buvo skirta bauda, nors ir nacionaliniu lygmeniu, turi būti tikimasi didelio rūpestingumo.

538 Tai yra aplinkybė, į kurią galima atsižvelgti vertinant, pirma, ieškovės aplaidumo buvimą ir, antra, šio aplaidumo mastą.

539 Ginčijamo sprendimo 159 ir 163 punktuose Komisija atsižvelgė į precedentą byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*, kaip elementą, dėl kurio padidėjo ieškovės aplaidumo mastas ir todėl „pažeidimas pasunkėjo“. Iš tiesų ginčijamo sprendimo 163 punkto išvada, kad ankstesnė sankcija turėjo paskatinti ieškovę būti ypač atidžiai vertinant savo įsipareigojimus, susijusius su koncentracijų kontrole, iš esmės yra susijusi su aplaidumo mastu. Per posėdį Komisija pavirtino, kad ginčijamame sprendime rėmėsi byla, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*, tik kaip veiksniu, kuris buvo susijęs su ieškovės aplaidumo mastu.

540 Per posėdį ieškovė sutiko, kad Komisija, vertindama aplaidumą, atsižvelgė į bylą, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*. Tačiau ieškovė teigė, kad toji byla neturi reikšmės vertinant aplaidumo buvimą ar jo mastą, nes tos bylos faktinės aplinkybės visiškai skyrėsi nuo šios bylos faktinių aplinkybių, todėl ieškovė iš jos negalėjo padaryti jokios naudingos išvados šiai bylai.

541 Šiuo klausimu primintina, kad Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood* tikrai nebuvo susijęs su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimu (žr. šio sprendimo 258 punktą). Tačiau tai, kad ieškovei, nors ir nacionaliniu lygmeniu, jau buvo paskirta bauda už ankstyvą koncentracijos įgyvendinimą, reiškia, kad iš ieškovės turėjo būti tikimasi didelio rūpestingumo (žr. šio sprendimo 258 punktą). Šiuo pagrindu šio precedento buvimas padidino ieškovės aplaidumo mastą ir šis veiksnys pasunkino pažeidimą.

542 Todėl Komisija nepadarė jokios klaidos, kai vertindama pažeidimo sunkumą atsižvelgė į bylą, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*.

2) Dėl atsižvelgimo į bylas, susijusias su kitomis bendrovėmis

543 Ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 160 punkte esančiame teiginyje, kad „Komisija jau pradėjo procedūrą prieš kitas bendroves ir skyrė joms baudas už Reglamento [Nr. 4064/89] 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą“, neatsižvelgiama į esminę problemą, kad nė viena iš šių bylų nebuvo susijusi su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalimi ar Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 3 dalimi.

544 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo 160 punkte Komisija pažymėjo, kad Reglamentas Nr. 139/2004 galioja jau daugiau kaip dešimt metų ir kad panašios nuostatos dėl *status quo* įpareigojimo buvo ir Reglamente Nr. 4064/89, kuris galiojo ilgiau kaip trylika metų. Ji taip pat pažymėjo, kad jau pradėjo procedūras prieš kitas bendroves ir skyrė joms baudas už Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą ir kad ji priėmė keletą kitų sprendimų pagal Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsnį.

545 Taip Komisija iš esmės pateisino aplinkybę, kad jai nebebuvo priežasties elgtis „nuolaidžiai“ nustatant baudas pagal Reglamento Nr. 139/2004 14 straipsnį.

546 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Komisija, žinoma, gali rinktis, ar skirti nedideles baudas, jeigu pirmą kartą taiko nuostatą, pagal kurią jai leidžiama skirti baudą. Tačiau Komisija gali pagrįstai nuspręsti, kad nebeturi pagrindo taip elgtis, jei pagal šią nuostatą jau yra ne kartą paskyrusi baudas.

547 Ieškovės argumentas, kad precedentai nebuvo susiję su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalimi ar Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 3 dalimi, šiuo atžvilgiu neturi reikšmės. Iš tiesų tai, kad yra precedentų, kai baudos būdavo skiriamos remiantis Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsniu, buvo įspėjimas ieškovei, kad jai gali būti paskirtos didelės sankcijos, jei ji pažeistų Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį arba 7 straipsnio 1 dalį. Be kita ko, tai, kad Komisija Sprendime *Electrabel* jau skyrė griežtą 20 mln. EUR baudą, galėjo rodyti ieškovei, kad jai gali būti paskirtos griežtos sankcijos, jeigu ji per anksti įgyvendintų nagrinėjamą koncentraciją.

548 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad Komisija nepradėjo tyrimo ar neskyrė baudos byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Yara / Kemira GrowHow*, pakanka konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo 160 punkte ir 64 bei 65 išnašose Komisija nesirėmė šia byla.

549 Galiausiai ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 163 punkto išvada, kad ankstesnių bylų dėl procedūrinių pažeidimų, susijusių su ieškove ir kitomis bendrovėmis, buvimas reiškia, kad ieškovės pažeidimas yra sunkesnis, yra akivaizdžiai teisiškai ir faktiškai klaidinga.

550 Vis dėlto ginčijamo sprendimo 163 punkte Komisija pažymėjo, kad „ankstesnė sankcija“, t. y. Sprendime *Pan Fish / Fjord Seafood* paskirta sankcija, turėjo paskatinti ieškovę labai atidžiai įvertinti jai tenkančius įpareigojimus ir kad „šiuo pagrindu dėl *status quo* įpareigojimo pažeidimo buvimo nacionaliniu lygmeniu pažeidimas yra sunkesnis“. Taigi Komisija ginčijamo sprendimo 163 punkte tiesiog konstatavo, kad dėl ankstesnio pažeidimo, kurį ieškovė padarė byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Pan Fish / Fjord Seafood*, pažeidimas yra sunkesnis. Tačiau ji nekonstatavo, kad dėl ankstesnių bylų dėl procedūrinių pažeidimų, susijusių su kitomis bendrovėmis, ieškovės pažeidimas yra sunkesnis.

551 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškinio penktojo pagrindo antrą dalį reikia atmesti.

3. Dėl trečios dalies, susijusios su klaidingu inkriminuojamo pažeidimo trukmės įvertinimu

552 Ieškovė tvirtina, kad, siekdama pateisinti atsisakymą neįtraukti laikotarpio iki pranešimo į pažeidimo trukmę, Komisija ginčijamo sprendimo 173 punkte klaidingai teigė, kad ieškovė nebuvo pakankamai linkusi pateikti informacijos per etapą iki pranešimo. Kaip teigia ieškovė, ginčijamame sprendime

Komisija nesilaikė vienodo požiūrio principo vertindama pažeidimo trukmę, nes nesilaikė to paties požiūrio, kurio ji laikėsi Sprendime *Electrabel*, kuriame ji neįtraukė laikotarpio iki pranešimo ir koncentracijos nagrinėjimo laikotarpio į pažeidimo trukmę.

553 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

554 Pirmiausia reikia priminti, kad ginčijamo sprendimo 128 ir 165 punktuose Komisija konstatavo, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra vienkartinis ir kad šis pažeidimas šioje byloje padarytas 2012 m. gruodžio 18 d., t. y. 2012 m. gruodžio mėn. įsigijimo užbaigimo dieną.

555 Be to, ginčijamo sprendimo 128 ir 166 punktuose Komisija pažymėjo, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas yra tęstinis pažeidimas, trukęs tiek laiko, kiek Komisija nepripažino sandorio suderinamu su vidaus rinka pagal Reglamentą Nr. 139/2004. Kaip teigia Komisija, šioje byloje Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas buvo pradėtas 2012 m. gruodžio 18 d. ir nutrauktas sprendimo dėl leidimo priėmimo dieną, t. y. 2013 m. rugsėjo 30 d.

556 Todėl Komisija nustatė, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas truko devynis mėnesius ir dvylika dienų. Ji konstatavo, kad šį laikotarpį galima laikyti labai ilgu, visų pirma kalbant apie galimų antikonkurencinių pasekmių sukeliančią koncentraciją.

557 Galiausiai Komisija nusprendė, kad „įgyvendindama savo diskreciją ji turi pagrindą atsižvelgti į laikotarpį iki pranešimo ir į išsamų I etapo tyrimą apskaičiuodama [Reglamento Nr. 139/2004] 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę“. Pirma, Komisija šiuo klausimu priminė, kad numatomas sandoris kėlė didelių abejonių potencialioje škotiškų lašišų rinkoje ir kad negalima atmesti, kad buvo padaryta žala konkurencijai. Šiomis aplinkybėmis, kaip teigia Komisija, bauda turėjo būti pasiektas kuo didesnis atgrasomasis poveikis. Antra, Komisija nurodė, kad ieškovė nebuvo pakankamai linkusi pateikti informaciją per laikotarpį iki pranešimo, kad pateisintų šio laikotarpio neįtraukimą į visą pažeidimo trukmę, dėl ginčijamo sprendimo 174–194 punktuose išsamiau paaiškintų priežasčių.

558 Ieškovė neginčija, kad Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies pažeidimas buvo vienkartinis. Penktojo pagrindo trečia dalis susijusi tik su Komisijos atliktu Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmės vertinimu.

559 Kalbant apie Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę, reikia priminti, kad Bendrasis Teismas 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 212 punkte konstatavo, kad „gebėjimas daryti lemiamą įtaką kontroliuojamos įmonės veiklai neišvengiamai patenka į laikotarpį nuo kontrolės įgijimo datos iki kontrolės pabaigos datos“ ir kad „įmonės kontrolę įgijęs ūkio subjektas toliau vykdydamas šią kontrolę pažeidžia Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą sustabdyti koncentracijos įgyvendinimą iki to momento, kol jis pažeidimą nutraukia, t. y. gauna Komisijos leidimą arba atsisako kontrolės“. Be to, šio sprendimo 212 punkte Bendrasis Teismas patikslino, kad „pažeidimas trunka tol, kol išlaikoma pažeidžiant minėto 7 straipsnio 1 dalį įgyta kontrolė ir kol Komisija nesuteikia leidimo koncentracijai“, ir kad todėl „Komisija teisingai kvalifikavo pažeidimą kaip tęstinį, trukusį iki leidimo koncentracijai suteikimo datos arba prireikus iki ankstesnės datos, nustatytos atsižvelgiant į bylos aplinkybes“.

560 Šie motyvai, susiję su Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalimi, pagal analogiją taikomi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 daliai.

561 Pagal šiuos principus Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo pradžia buvo 2012 m. gruodžio 18 d., kai buvo įgyvendinta nagrinėjama koncentracija, kaip teisingai konstatavo Komisija. Be to, ieškovė neginčija pradžios datos, kurią Komisija nustatė, kiek tai susiję su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimu.

562 Kalbant apie pažeidimo pabaigos datą, iš šio sprendimo 559 punkte pateiktų motyvų matyti, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas nutrūksta, kai Komisija leidžia koncentraciją arba kai atitinkama įmonė atsisako kontrolės. Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas taip pat nutrūksta, kai Komisija leidžia nukrypti nuo pareigos sustabdyti įgyvendinimą pagal Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalį.

563 Todėl šioje byloje Komisija teisingai konstatavo, kad pažeidimas baigėsi tą dieną, kai Komisija leido koncentraciją, t. y. 2013 m. rugsėjo 30 d. Iš tiesų Komisija neleido nukrypti nuo pareigos sustabdyti įgyvendinimą ir ieškovė to neprašė, be to, pastaroji niekada neatsisakė *Morpol* kontrolės. Taigi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimas truko nuo 2012 m. gruodžio 18 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d., t. y. iš viso devynis mėnesius ir dvylika dienų, kaip konstatavo Komisija.

564 Ginčijamo sprendimo 172–195 punktuose Komisija išsamiai motyvavo savo sprendimą nustatant Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę atsisakyti neįtraukti laikotarpio iki pranešimo ar išsamaus I etapo tyrimo laikotarpio.

565 Ieškovė mano, kad Komisija į pažeidimo trukmę turėjo neįtraukti laikotarpio iki pranešimo, ir ginčija kelis ginčijamo sprendimo 172–195 punktuose pateiktus argumentus.

566 Šiuo klausimu pažymėtina, kad jeigu Komisija konstatuoja devynis mėnesius ir dvylika dienų trukusį pažeidimą, visai normalu, kad ji atsižvelgia į šį laikotarpį nustatydama baudą. Žinoma, Komisija, įgyvendindama savo diskreciją, gali nuspręsti neatsižvelgti į dalį pažeidimo trukmės, lygiai taip pat kaip ji turi teisę nuspręsti nepersekioti už pažeidimą. Tačiau Komisija iš esmės neturi pareigos neatsižvelgti į pažeidimo trukmės dalį.

567 Užklausta per posėdį apie tai, kodėl, jos manymu, egzistuoja pareiga į pažeidimo trukmę neįtraukti laikotarpio iki pranešimo, ieškovė patikslino, kad šis argumentas grindžiamas vien vienodo požiūrio principu ir kad ji reikalauja to paties vertinimo, koks Sprendime *Electrabel* buvo taikomas bendrovei *Electrabel*.

568 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Sprendimo *Electrabel* 215 punkte Komisija nusprendė, „įgyvendindama diskreciją ir nepažeisdama savo principinės pozicijos“, neatsižvelgti į laikotarpį, apimantį etapą iki pranešimo ir koncentracijos nagrinėjimą, ir konstatuoti pažeidimo buvimą tik iki tada, kai *Electrabel* pranešė Komisijai apie koncentraciją.

569 Vis dėlto Sprendimo *Electrabel* 211 punkte Komisija taip pat konstatavo, kad Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio pažeidimas gali nutrūkti tik jeigu Komisija leidžia koncentraciją arba, jei taikytina, leidžia nukrypti.

570 Reikia konstatuoti, jog vien tai, kad Komisija konkrečioje byloje nusprendė neatsižvelgti į pažeidimo trukmės dalį ir tai darė aiškiai „įgyvendindama savo diskreciją ir nepažeisdama savo principinės pozicijos“, nekeičia taikytino teisinio pagrindo.

571 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 212 punkto nuorodą į „ankstesnę datą [už koncentracijos leidimo datą], nustatytą atsižvelgiant į bylos aplinkybes“, reikia suprasti kaip nuorodą į Komisijos teisę, įgyvendinant savo diskreciją, neatsižvelgti į tam tikrą pažeidimo laikotarpį siekiant nustatyti jo trukmę. Iš to Komisijai nekyla pareiga pažeidimo pabaigos data laikyti ankstesnę datą nei Komisijos leidimo dėl koncentracijos suteikimo data.

572 Siekdama pateisinti sprendimą atsisakyti neįtraukti etapo iki pranešimo ar koncentracijos nagrinėjimo etapo į Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę, Komisija ginčijamo sprendimo 172 punkte nurodė, kad numatytas sandoris kėlė didelių abejonių dėl jo suderinamumo su vidaus rinka ir negalima buvo atmesti, kad įgyvendinant siūlomą sandorį iki leidimo buvo padaryta bent tam tikra žala konkurencijai.

573 Vien šio motyvo pakanka siekiant pateisinti aplinkybę, kad Komisija nesilaikė to paties požiūrio, kurio ji laikėsi Sprendime *Electrabel*, kuriame ji neįtraukė laikotarpio iki pranešimo ir koncentracijos nagrinėjimo laikotarpio į pažeidimo trukmę.

574 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*, Komisija konstatavo, kad koncentracija nekėlė jokių konkurencijos problemų. Tai reiškia, kad ankstyvas šios koncentracijos įgyvendinimas neturėjo žalingo poveikio konkurencijai.

575 Tačiau šioje byloje žalingo poveikio konkurencijai buvimas dėl ankstyvo koncentracijos įgyvendinimo negali būti atmestas (žr. šio sprendimo 505–517 punktus). Šiomis aplinkybėmis Komisijai nebūtų adekvatu neįtraukti laikotarpio iki pranešimo ir koncentracijos nagrinėjimo laikotarpio į pažeidimo trukmę. Iš tiesų tokiais atvejais žalingo poveikio konkurencijai rizika didėja proporcingai pažeidimo trukmei. Taigi ieškovės situacija nėra panaši į bendrovės *Electrabel* situaciją byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*, todėl ieškovė negali naudingai remtis vienodo požiūrio principu.

576 Vadinasi, nebūtina nagrinėti ieškovės argumentų, kuriais ji siekia ginčyti ginčijamame sprendime pateiktą Komisijos vertinimą, kad ieškovė nebuvo linkusi pateikti Komisijai visų reikšmingų duomenų apie rinką. Net darant prielaidą, kad ieškovė, kaip ji teigia, rodė norą bendradarbiauti per pranešimo apie koncentraciją procedūrą, tai nesuteiktų pagrindo laikytis to paties požiūrio, kurio laikytasi Sprendime *Electrabel*, ir neįtraukti laikotarpio iki pranešimo ir koncentracijos nagrinėjimo laikotarpio į Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę.

577 Iš to, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad Komisija teisingai įvertino Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę ir kad ji pagrįstai atsisakė į pažeidimo trukmę neįtraukti laikotarpio iki pranešimo ar koncentracijos nagrinėjimo laikotarpio.

578 Taigi reikia atmesti penktojo pagrindo trečią dalį.

4. Dėl ketvirtos dalies, susijusios su tuo, kad bauda yra neproporcinga

579 Penktojo pagrindo ketvirtą dalį sudaro trys kaltinimai, iš kurių pirmasis susijęs su tuo, kad bauda viršija tai, kas būtina numatytam tikslui pasiekti, antrasis – su tuo, kad bauda yra neproporcinga, palyginti su inkriminuojamų pažeidimų trukme, o trečioji – su tuo, kad bauda yra per didelė ir turi būti sumažinta.

580 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad Sąjungos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina aptariamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti, todėl, kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams. Tai reiškia, kad baudų dydžiai negali būti neproporcingi, palyginti su siekiamais tikslais, t. y. palyginti su konkurencijos taisyklių laikymusi, ir kad už konkurencijos pažeidimą įmonei skirtos baudos dydis turi būti proporcingas pažeidimui, kuris vertinamas kaip visuma, visų pirma atsižvelgiant į jo sunkumą (žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 279 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

581 Be to, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 139/2004 16 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją nagrinėti ieškinius dėl sprendimų, kuriais Komisija nustato vienkartinę arba periodinę baudą; Teisingumo Teismas gali panaikinti, sumažinti arba padidinti skirtą vienkartinę arba periodinę baudą. Ši jurisdikcija, be paprastos sankcijos teisėtumo kontrolės, teismui suteikia teisę pakeisti Komisijos vertinimą savuoju, taigi panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę arba periodinę baudą (žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *KME Germany ir kt. / Komisija*, C-272/09 P, EU:C:2011:810, 103 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; taip pat šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 5 d. Sprendimo *Romana Tabacchi / Komisija*, T-11/06, EU:T:2011:560, 265 punktą).

a) Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su tuo, kad bauda viršija tai, kas būtina numatytam tikslui pasiekti

582 Ieškovė primena, kad ginčijamo sprendimo 206 punkte Komisija nusprendė, jog reikia skirti didelę baudą siekiant užtikrinti pakankamą atgrasomąjį poveikį. Ieškovė sutinka, kad pagal 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Electrabel / Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672, 282 punktas) Komisija „pagrįstai *atsižvelgia* į tai, kad būtina užtikrinti pakankamą atgrasomąjį [baudų] poveikį“. Tačiau, kaip teigia ieškovė, dėl to bauda savaime netampa „būtina“ šioje byloje numatytam tikslui pasiekti. Jos teigimu, sprendimo, kuriuo konstatuojamas pažeidimas ir paaiškinama Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sritis, šioje byloje būtų pakakę siekiant užtikrinti teisinį saugumą, ir tai būtų mažiau ribojanti priemonė.

583 Šiuo klausimu primintina, jog keli ieškovės argumentai, kuriais ji siekia įrodyti, kad Komisija suklydo, paskirdama didesnę nei simbolinę baudą, jau buvo atmesti nagrinėjant ketvirtąjį pagrindą.

584 Kalbant konkrečiau apie atgrasomąjį baudos poveikį, reikia pažymėti, kad paprastas sprendimas, kuriuo konstatuojamas pažeidimas ir paaiškinama Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo sritis, neturėtų tokio paties atgrasomojo poveikio kaip ginčijamas sprendimas, kuriuo paskirta 20 mln. EUR bauda (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 295 punktą). Todėl buvo būtina paskirti didelę baudą, siekiant pasiekti tikslą ateityje užtikrinti, kad būtų laikomasi konkurencijos taisyklių.

585 Vien tai, kad pažeidimai buvo padaryti dėl aplaidumo, nereiškia, kad nebuvo būtina paskirti baudų, kurių dydis būtų pakankamai atgrasantis. Šiuo klausimu pažymėtina, kad byla, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*, taip pat buvo susijusi su dėl aplaidumo padarytu pažeidimu (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 276 punktą).

586 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad ši byla susijusi su galimu pažeidimu, padarytu dėl klaidingo ir atleistino Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimo, pakanka priminti, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai ir kad jos klaida nebuvo atleistina (žr. antrojo pagrindo nagrinėjimą ir šio sprendimo 484 punktą).

587 Todėl ieškovė, pateikdama pirmąjį penktojo pagrindo ketvirtos dalies kaltinimą, nepateikė jokio argumento, kuris leistų suabejoti paskirtos baudos proporcingumu.

b) Dėl antrojo kaltinimo, susijusio su tuo, kad bauda yra neproporcinga, palyginti su inkriminuojamų pažeidimų sunkumu

588 Ieškovė teigia, kad dėl teisės ir fakto klaidų, padarytų vertinant inkriminuojamo pažeidimo sunkumą ir trukmę, bauda yra akivaizdžiai neproporcinga, palyginti su tikruoju inkriminuojamo pažeidimo sunkumu ir trukme.

589 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad ieškovės argumentai, susiję su tariamomis Komisijos klaidomis, padarytomis vertinant pažeidimų sunkumą ir trukmę, buvo atmesti nagrinėjant penktojo pagrindo antrą ir trečią dalis.

590 Todėl reikia atmesti antrąjį penktojo pagrindo ketvirtos dalies kaltinimą.

c) Dėl trečiojo kaltinimo, susijusio su tuo, kad bauda yra per didelė ir turi būti sumažinta

591 Ieškovė pažymi, kad ginčijamame sprendime Komisija skyrė tokią pačią baudą, kaip Sprendime *Electrabel*, nors abi bylos labai skyrėsi, be kita ko, kalbant apie inkriminuojamų pažeidimų trukmę ir bendrą įmonių apyvartą. Ji pabrėžia, kad pažeidimo trukmė byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas

Electrabel, daugiau kaip 4,5 karto viršijo Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo trukmę šioje byloje. Ieškovė taip pat pažymi, kad Sprendimu *Electrabel* paskirta bauda prilygo 0,04 % pažeidimą padariusio asmens bendrų pajamų, palyginti su 1 % šioje byloje. Ji taip pat pabrėžia, kad Sprendime *Electrabel* paskirta bauda prilygo vos 0,42 % leidžiamos maksimalios baudos, o šioje byloje ji sudarė 10 % maksimalios baudos. Be to, *Electrabel* paskirta bauda sudarė apie 1/13 sandorio vertės, o šioje byloje ji sudarė apie 1/6 sandorio vertės.

592 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip pripažįsta ieškovė, ankstesnė Komisijos sprendimų praktika nėra baudų konkurencijos srityje teisinis pagrindas (žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 259 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

593 Ieškovė šiuo klausimu pažymi, kad neprašo Bendrojo Teismo taikyti tos pačios matematinės formulės kaip Sprendime *Electrabel*, todėl ieškovei paskirta bauda turi būti sumažinta taikant koeficientą 25. Tačiau ji teigia, kad Bendrasis Teismas, įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją, turėtų atsižvelgti į stulbinamai skirtingą ieškovės ir *Electrabel* vertinimą ir tinkamai atsižvelgti į bylos aplinkybes.

594 Pažymėtina, kad, žinoma, šioje byloje paskirta bauda yra gerokai didesnė, vertinant pagal ieškovės apyvartą, nei paskirta Sprendime *Electrabel*, nors abi baudos, vertinamos absoliučiais dydžiais, yra identiškos (abiem atvejais 20 mln. EUR). Vis dėlto reikia priminti, kad ankstesni Komisijos sprendimai dėl baudos tinkami nagrinėjant vienodo požiūrio principo laikymąsi tik tuomet, kai yra įrodyta, kad faktiniai bylų, kuriose buvo priimti minėti sprendimai, duomenys yra panašūs į nagrinėjamus šioje byloje (žr. 2012 m. birželio 29 d. Sprendimo *E.ON Ruhrgas ir E.ON / Komisija*, T-360/09, EU:T:2012:332, 262 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

595 Šiuo atveju, pirma, reikia atsižvelgti į tai, kad Sprendime *Electrabel* Komisija skyrė baudą tik už Reglamento Nr. 4064/89 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą. Šioje byloje Komisija galėjo pagrįstai skirti baudas už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimus.

596 Antra, reikia atsižvelgti į tai, kad šioje byloje numatomas sandoris kėlė didelių abejonių dėl jo suderinamumo su vidaus rinka ir kad ankstyvas koncentracijos įgyvendinimas galėjo sukelti neigiamų pasekmių konkurencijai, priešingai nei byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Electrabel*. Vien ši aplinkybė pateisina daug didesnės baudos skyrimą nei Sprendime *Electrabel*.

597 Ieškovė šiuo klausimu teigia, jog Sprendime *Electrabel* Komisija pažymėjo, kad tai, kad sandoris nekelia konkurencijos problemų, negali paveikti pažeidimo sunkumo ir kad žalos konkurencijai buvimas pasunkino pažeidimą. Kaip teigia ieškovė, nei byla, kurioje priimtas Sprendimas *Electrabel*, nei ši byla nebuvo susijusios su kokia nors realia žala konkurencijai.

598 Šiuo klausimu pakanka priminti, pirma, kad tai, jog koncentracija kelia didelių abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka, lemia, kad ankstyvas šios koncentracijos įgyvendinimas laikytinas sunkesniu pažeidimu nei ankstyvas konkurencijos problemų nekeliančios koncentracijos įgyvendinimas, nebent konkrečiu atveju galima atmesti, kad jos įgyvendinimas iš pradžių numatyta forma, kuriai Komisijos nedavė leidimo, galėjo turėti žalingą poveikį konkurencijai (žr. šio sprendimo 500 punktą), ir, antra, kad šioje byloje negalima atmesti ankstyvo koncentracijos įgyvendinimo neigiamo poveikio konkurencijai (žr. šio sprendimo 514 punktą).

599 Ieškovė taip pat teigia, kad šios bylos kontekstas, t. y. pirma, rėmimasis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtimi, antra, vienalaikis Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytų sąlygų įvykdymas ir, trečia, visokeriopas bendradarbiavimas su Komisija rengiant visas tinkamas korekcines priemones, reiškia, kad bet koks faktinis skirtumas su byla, kurioje priimtas Sprendimas *Electrabel*, tampa nereikšmingas.

600 Kalbant apie pirmąjį aspektą, reikia priminti, kad ši byla susijusi su pažeidimu, padarytu dėl aplaidumo, kaip ir byla, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*. Tai, kad ieškovės klaida galėjo būti susijusi su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymo sritimi, nereiškia, kad pažeidimas yra lengvesnis.

601 Kalbant apie antrąjį aspektą, reikia pažymėti, kad Komisija atsižvelgė į aplinkybes, kad ieškovė neįgyvendino savo balsavimo teisių *Morpol* ir kad per koncentracijos kontrolės procedūrą ji išlaikė *Morpol* kaip atskirą nuo ieškovės subjektą, kaip į lengvinančias aplinkybes (ginčijamo sprendimo 196 ir 198 punktai). Vis dėlto reikia priminti, kad šios priemonės neleidžia atmesti to, kad ankstyvas koncentracijos įgyvendinimas galėjo turėti neigiamą poveikį konkurencijai (žr. šio sprendimo 516 punktą).

602 Kalbant apie trečiąjį aspektą, Komisija teisingai pabrėžė, kad pati ieškovė buvo komerciniu požiūriu suinteresuota siūlyti korekcines priemones. Jeigu ieškovė nebūtų pasiūliusi šių priemonių, Komisija būtų pradėjusi antrojo etapo procedūras, dėl kurių pažeidimas būtų prasitęsęs ir galiausiai koncentracija galėjo būti uždrausta. Todėl tai, kad ieškovė pasiūlė tinkamas korekcines priemones, nepalengvina pažeidimo.

603 Be to, kalbant apie šios bylos ir bylos, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Electrabel*, palyginimą, reikia pažymėti, kad tai, jog Komisija anksčiau už tam tikros kategorijos pažeidimus skirdavo atitinkamo dydžio baudas, nekliudo jai padidinti šių baudų neviršijant atitinkamuose teisės aktuose nustatytų ribų, jei to reikia Sąjungos konkurencijos politikos įgyvendinimui užtikrinti. Iš tiesų norint veiksmingai taikyti Sąjungos konkurencijos teisės normas, būtina, kad Komisija bet kada galėtų koreguoti baudų dydį pagal šios politikos poreikius (žr. 2012 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Electrabel / Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 286 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

604 Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad ši byla nėra susijusi su aiškiu *status quo* įpareigojimo pažeidimu ir kad ji susijusi nebent su klaidingu Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies aiškinimu dėl atleistinos klaidos. Todėl, ieškovės teigimu, joks konkurencijos politikos argumentas negali pateisinti šioje byloje paskirtos baudos dydžio.

605 Kalbant apie šį ieškovės argumentą, pakanka priminti, kad ieškovės elgesys buvo aplaidus ir kad jos klaida nebuvo atleistina (žr. antrojo pagrindo nagrinėjimą ir šio sprendimo 484 punktą).

606 Be to, reikia pažymėti, kad šioje byloje paskirta bendra dviejų baudų suma atitinka maždaug 1 % ieškovės apyvartos. Komisija šiuo klausimu nurodo, kad ši suma atitinka 10 % leidžiamos maksimalios sumos.

607 Komisija atsiliepime į ieškinį teisingai pažymi, kad sprendimas skirti tokio dydžio baudą, kuri yra leidžiamos skalės apačioje, atspindi pusiausvyrą, kurios Komisija siekė tarp, pirma, padarytų pažeidimų sunkumo, potencialaus neigiamo poveikio konkurencijai, kurį galėjo sukelti koncentracija, ieškovės dydžio ir struktūros sudėtingumo ir būtinybės taikyti pakankamai atgrasančią sankciją ir, antra, tam tikrų lengvinančių aplinkybių, kaip antai to, kad ieškovė veikė aplaidžiai, o ne tyčia, to, kad ji kreipėsi teisinių konsultacijų, kad ji neįgyvendino savo balsavimo teisių, kurias jai suteikė turimos akcijos, ir dviejų veiklų atskyrimo, kol bus gautas leidimas sudaryti sandorį.

608 Atsižvelgiant į šio sprendimo 607 punkte nurodytas aplinkybes, baudų dydžio negalima laikyti neproporcingu. Iš tikrųjų tokio dydžio, net vertinamo viso, baudos yra leidžiamos skalės apačioje, ir tai atspindi teisingą pusiausvyrą tarp veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti, ir to, kas proporcinga, atsižvelgiant į bylos aplinkybes. Dėl šių priežasčių reikia konstatuoti, kad paskirtų baudų dydis yra tinkamas, atsižvelgiant į bylos aplinkybes.

609 Nė vienas iš ieškovės pateiktų argumentų ir įrodymų neleidžia Bendrajam Teismui, įgyvendinant neribotą jurisdikciją, konstatuoti, kad paskirtos baudos yra netinkamos.

610 Kalbant apie ieškovės argumentus, kad Sąjungos teismai yra gerokai sumažinę Komisijos paskirtas baudas panašiomis į šios bylos aplinkybėmis, reikia konstatuoti, kad, kaip pabrėžia Komisija, tų bylų faktinės aplinkybės nebuvo panašios į šios bylos faktines aplinkybes.

611 Pirma, kalbant apie 1984 m. kovo 28 d. Sprendimą *Officine Bertoli / Komisija* (8/83, EU:C:1984:129), pažymėtina, kad Teisingumo Teismas už EAPB 60 straipsnio padarytą pažeidimą ieškovei paskirtą baudą sumažino 75 %. To sprendimo 29 punkte jis pažymėjo:

„Tam tikros šiai bylai būdingos aplinkybės pateisina baudos sumažinimą dėl teisingumo priežasčių. Per pastaruosius trisdešimt metų, nepaisant Komisijos atliktų daugelio patikrų, už kainų, rinkliavų ar kvotų srityje galiojančių taisyklių pažeidimą ieškovei iki šiol dar nebuvo skiriamos sankcijos. Prie šios aplinkybės dar prisideda neaiškus Komisijos išleistų pranešimų pobūdis, nes nors juose atitinkamos įmonės buvo įspėtos apie tai, kad bus stiprinama ir plečiama patikrų dėl EAPB 60 straipsnyje nustatytų kainų ir pardavimo sąlygų laikymosi sistema, nebuvo atkreiptas šių įmonių dėmesys į Komisijos ketinimą griežčiau bausti už konstatuotus pažeidimus, kaip ji yra įgaliota tai daryti.“

612 Ieškovė šiuo klausimu teigia, kad „panašiai *status quo* įpareigojimo išimtis buvo nustatyta maždaug 25 metai iki sprendimo“ ir kad „už klaidingą išimties taikymą niekada nebuvo skirta jokia bauda“.

613 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Komisija skyrė baudą ne už klaidingą Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties taikymą, o už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą. Tai nėra pirma byla, kurioje Komisija skyrė baudas už koncentracijos įgyvendinimą prieš pranešant apie ją ir prieš gaunant leidimą dėl jos.

614 Be to, 1984 m. kovo 28 d. Sprendimo *Officine Bertoli / Komisija* (8/83, EU:C:1984:129) 29 punkte nurodyti motyvai buvo susiję su vienos ir tos pačios įmonės, kuriai, nepaisant daugelio patikrų, nebuvo skirta jokia bauda, situacija. Šių motyvų neįmanoma pritaikyti visų įmonių situacijai, jeigu nė vienai įmonei nebuvo paskirta bauda.

615 Dar pasakytina, kalbant apie konkurencijos taisyklių laikymąsi, kad reguliarių patikrų sistemos nėra, priešingai, nei kalbant apie situaciją, kuri buvo susiklosčiusi priimant 1984 m. kovo 28 d. Sprendimą *Officine Bertoli / Komisija* (8/83, EU:C:1984:129).

616 Antra, dėl 1983 m. spalio 19 d. Sprendimo *Lucchini Siderurgica / Komisija* (179/82, EU:C:1983:280) ieškovė pabrėžia, kad Teisingumo Teismas baudą, paskirtą už plieno gamybos kvotos viršijimą, sumažino 50 %.

617 Teisingumo Teismas konstatavo, kad „išimtinės aplinkybės“ pateisina nukrypimą nuo Komisijos taikomos įprastos normos. Šiuo klausimu jis pažymėjo, kad nagrinėjamą ketvirtį ieškovė byloje, kurioje buvo priimtas tas sprendimas, patyrė išimtinių sunkumų laikydamosi paskirtos kvotos ir sumažino paskesnę gamybą. Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad ieškovė toje byloje iš anksto, teleksu pasiūlė kompensaciją už kvotos viršijimą, sumažindama paskesnę gamybą, ir kad Komisija neatsakė į šį teleksą, pažeisdama gero administravimo taisykles ir neišsklaidydama ieškovės abejonių dėl to, ar sutinka su jos pasiūlymu (1983 m. spalio 19 d. Sprendimo *Lucchini Siderurgica / Komisija*, 179/82, EU:C:1983:280, 25–27 punktai).

618 Ieškovė teigia, kad taip pat kuo labiau sumažino visas neigiamas savo galimo pažeidimo pasekmes, per Komisijos leidimo procedūrą neįgyvendindama balsavimo teisių ir išlaikydama *Morpol* kaip atskirą subjektą. Be to, kaip teigia ieškovė, Komisija neišsklaidė ieškovės abejonių, susijusių su tuo, ar iki tol, kol ji užbaigs koncentracijos kontrolės procesą, yra taikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis.

619 Tačiau šioje byloje, skirtingai nuo 1983 m. spalio 19 d. Sprendime *Lucchini Siderurgica / Komisija* (179/82, EU:C:1983:280) nagrinėtos situacijos, nėra jokios įprastos normos, kuria remiantis būtų skiriama bauda už Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą. Kaip matyti iš 1983 m. spalio 19 d. Sprendimo *Lucchini Siderurgica / Komisija* (179/82, EU:C:1983:280) 25 punkto, pagal bendrą sprendimą bauda turėjo būti 75 ekiu už viršytą toną, išskyrus išimtinius atvejus, pateisinančius nukrypimą nuo šios įprastos normos.

620 Šioje byloje ginčijamo sprendimo 196 ir 198 punktuose Komisija tinkamai atsižvelgė į tai, kad ieškovė sumažino neigiamų pasekmių konkurencijai riziką, per koncentracijos nagrinėjimą neįgyvendindama balsavimo teisių ir išlaikydama *Morpol* kaip atskirą subjektą, kaip į lengvinančias aplinkybes. Todėl į šią aplinkybę nereikia atsižvelgti dar kartą, sumažinant Komisijos paskirtas baudas.

621 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad Komisija neišsklaidė ieškovės abejonių dėl to, ar yra taikoma Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis, pakanka konstatuoti, kad, kadangi ieškovė nesusisiekė su Komisija, kad paprašytų jos paaiškinti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumą šioje byloje, ji negali kaltinti Komisijos neišsklaidžius jos abejonių šiuo klausimu. Skirtingai nei byloje, kurioje buvo priimtas 1983 m. spalio 19 d. Sprendimas *Lucchini Siderurgica / Komisija* (179/82, EU:C:1983:280), šioje byloje nebuvo taip, kad Komisija neatsakė į ieškovės kreipimąsi.

622 Trečia, ieškovė remiasi 1984 m. gegužės 16 d. Sprendimu *Eisen und Metall / Komisija* (9/83, EU:C:1984:177), kuriame Teisingumo Teismas 50 % sumažino plieną platinusiai ieškovei Komisijos paskirtą baudą už paskelbtų kainoraščio kainų sumažinimą ir todėl nevienodų sąlygų taikymą panašiems sandoriams (žr. to sprendimo 27 ir 41–46 punktus).

623 Tame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad jeigu pažeidimą padaro platintojas, mažesnė įtaka, kurią jis gali daryti padėčiai rinkoje, yra pažeidimo sunkumą lengvinantis veiksnys, todėl šiomis aplinkybėmis labai didelės baudos skyrimas gali būti pateisinamas tik jeigu yra aplinkybių, įrodančių, kad plieno platintojo padarytas pažeidimas yra labai sunkus (1984 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Eisen und Metall / Komisija*, 9/83, EU:C:1984:177, 43 ir 44 punktai). Būtent šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas to sprendimo 45 punkte konstatavo, kad bauda, lygi 110 % sumažintų kainų, nėra pagrįsta, nes Komisija baudos dydį motyvavo tik tuo, kad bauda turėjo būti pakankamai didelė, kad atgrasytų įmonę nuo pakartotinio kainų mažinimo.

624 Todėl iš 1984 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Eisen und Metall / Komisija* (9/83, EU:C:1984:177) matyti tik tai, jog nuorodos į poreikį sukelti pakankamai atgrasantį poveikį nepakanka, kad būtų įrodyta, jog platintojas padarė labai sunkų pažeidimą.

625 Šioje byloje Komisija neprivalėjo įrodyti, kad pažeidimas yra labai sunkus, kad pateisintų didelės baudos skyrimą. Negalima teigti, kad ieškovė galėjo daryti tik ribotą įtaką rinkoje.

626 Tiek, kiek ieškovė remiasi tuo, kad padarė atleistiną klaidą aiškindama Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį, pakanka priminti, kad šis argumentas jau buvo atmestas šio sprendimo 484 punkte.

627 Ketvirta, ieškovė remiasi 1994 m. liepos 14 d. Sprendimu *Parker Pen / Komisija* (T-77/92, EU:T:1994:85). To sprendimo 94 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad „Komisija neatsižvelgė į tai, kad produktų, su kuriais buvo susijęs pažeidimas, apyvarta buvo gana nedidelė, palyginti su visų *Parker* pardavimų apyvarta“, ir kad „tinkama bauda negalėjo būti paskirta tiesiog remiantis paprastu apskaičiavimu, pagrįstu visa apyvarta“. Bendrasis Teismas sumažino baudą maždaug 43 %, nuo 700 000 ekiu iki 400 000 ekiu (to sprendimo 95 punktas).

628 Ieškovė teigia, kad ir *Morpol* augintų škotiškų lašišų 2012 m. pardavimai sektoriuje, kuriame Komisija nustatė konkurencijos problemų, buvo gana nedideli, palyginti su visais jos pardavimais, t. y. 5 %.

629 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad 1994 m. liepos 14 d. Sprendimas *Parker Pen / Komisija* (T-77/92, EU:T:1994:85) buvo susijęs su [SESV 101] straipsnio pažeidimu. Kalbant apie Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, nėra tinkama apskaičiuoti baudos dydį pagal pardavimų vertę sektoriuje, susijusiame su galimomis konkurencijos problemomis. Iš tiesų koncentracijos įgyvendinimas prieš pranešant apie ją ir gaunant leidimą yra susijęs ne tik su rinkos sektoriumi, kuriame Komisija galėjo nustatyti konkurencijos problemas. Kitaip bauda iš esmės turėtų būti 0 EUR, jei koncentracija nekeltų konkurencijos problemų.

630 Be to, šioje byloje Komisija neatliko „paprasto apskaičiavimo pagal visą apyvartą“ ir vertindama pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę atsižvelgė į daugelį aspektų.

631 Todėl ieškinio penktojo pagrindo ketvirtą dalį reikia atmesti.

5. Dėl penktos dalies, susijusios su tuo, kad ginčijamame sprendime klaidingai nepripažintos lengvinančios aplinkybės

632 Ieškovė teigia, kad Komisija turėjo lengvinančiomis aplinkybėmis pripažinti šiuos elementus:

– ieškovės bendradarbiavimą per koncentracijų kontrolės procedūrą,

– reikšmingų precedentų nebuvimą,

– atleistinos klaidos, dėl kurios padaryti inkriminuojami pažeidimai, buvimą.

633 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

634 Pirma, kalbant apie tariamą ieškovės bendradarbiavimą per koncentracijų kontrolės procedūrą, net darant prielaidą, kad jis įrodytas, reikėtų pažymėti, kad tai nėra lengvinanti aplinkybė procedūroje, susijusioje su Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimais.

635 Žinoma, procedūrose, susijusiose su SESV 101 ar 102 straipsnių pažeidimais, į ieškovės bendradarbiavimą per administracinę procedūrą atitinkamais atvejais gali būti atsižvelgiama kaip į lengvinančią aplinkybę. Tokiose bylose, kuriose Komisija siekia įrodyti pažeidimus, visiškai nėra akivaizdu, kad tiriamos įmonės bendradarbiaus ir aktyviai padės Komisijai nustatyti pažeidimą.

636 Tačiau šioje byloje ieškovė nesiremia jokiu tariamu bendradarbiavimu per administracinę procedūrą, per kurią siekiama įrodyti Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimus.

637 Ji tiesiog teigia, kad bendradarbiavo per koncentracijų kontrolės procedūrą. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad visai logiška, jog įmonė, kuri siekia gauti koncentracijos leidimą, bendradarbiauja su Komisija, kad paspartintų procedūrą, nes yra pati tuo suinteresuota (dėl ieškovės siūlymo taikyti korekcines priemones žr. šio sprendimo 602 punktą).

638 Todėl Komisijos negalima kaltinti neatsižvelgimu į tokį bendradarbiavimą kaip į lengvinančią aplinkybę.

639 Antra, ieškovė teigia, kad Komisija turėjo pripažinti jai lengvinančią aplinkybę, susijusią su reikšmingų precedentų, kuriais Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies atžvilgiu nustatomas *status quo* įpareigojimo pažeidimas, nebuvimu. Ieškovė šiuo klausimu pabrėžia, kad 1998 m. vasario 18 d. sprendime (byla Nr. IV/M.920 – *Samsung / AST*) (toliau – Sprendimas *Samsung / AST*) ir 1999 m. vasario 10 d. sprendime (byla Nr. IV/M.969 – *A. P. Møller*) (toliau – Sprendimas *A. P. Møller*) Komisija lengvinančia aplinkybe pripažino tai, kad atitinkamų veiksmų buvo imtasi tuo metu, kai Komisija dar nebuvo priėmusi sprendimo dėl pažeidimo, susijusio su tokiais veiksmais.

640 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Komisija neturi jokios pareigos kaip į lengvinančią aplinkybę atsižvelgti į tai, kad dėl elgesio, kurio savybės yra tokios pačios kaip ir nagrinėjamo šioje byloje, dar nebuvo paskirta bauda. Be to, pirma, reikia priminti, kad Sprendime *Yara / Kemira GrowHow* Komisija jau buvo nusprendusi, kaip reikia aiškinti Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalį, nors ir *obiter dictum* (žr. šio sprendimo 419 punktą). Antra, Komisija keliose bylose skyrė baudas pagal Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsnį, nors šios bylos nebuvo susijusios su Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalyje numatytos išimties aiškinimu.

641 Kalbant apie Sprendimą *Samsung / AST*, reikia pažymėti, kad Komisija jo 28 konstatuojamosios dalies 5 punkte konstatavo, kad šis sprendimas yra „pirmas, kurį ji priėmė <…> pagal [Reglamento Nr. 4064/89] 14 straipsnį. Sprendimo *A. P. Møller* 21 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad „pažeidimai padaryti tuo pat metu, kaip ir pažeidimas, kuris buvo Sprendimo *Samsung* dalykas, nors Komisija dar nebuvo priėmusi sprendimo pagal <…> Reglamento [Nr. 4064/89] 14 straipsnį“, kad „Sprendime *Samsung* ši aplinkybė buvo laikoma lengvinančiu veiksniu“ ir kad „šioje byloje taikomi tie patys motyvai“.

642 Taigi minėtuose sprendimuose Komisija ne tik konstatavo, kad dar nėra skyrusi baudos už elgesį, kurio požymiai buvo tokie patys, bet ir nurodė, kad nėra priimta jokio sprendimo pagal Reglamento Nr. 4064/89 14 straipsnį. Taigi šioje byloje nagrinėjama situacija nėra panaši į situacijas, kuriomis remiantis buvo priimti sprendimai *Samsung / AST* ir *A. P. Møller*.

643 Trečia, ieškovė teigia, kad, net darant prielaidą, kad ieškovės tariamai padaryti Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies pažeidimai ginčijamame sprendime pagrįstai gali būti kvalifikuoti kaip pažeidimai dėl aplaidumo, tame sprendime ieškovei nepripažinta lengvinanti aplinkybė, kurią lėmė tai, kad inkriminuojamas pažeidimas buvo padarytas dėl atleistinos klaidos ir juo nebuvo siekiama išvengti Komisijos kontrolės.

644 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, jog atleistinos klaidos buvimas suponuoja, kad atitinkamas asmuo buvo visais atžvilgiais rūpestingas, kaip to reikalaujama iš įprastai informuoto asmens (žr. šio sprendimo 484 punktą). Taigi išvada, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai, neabejotinai neleidžia teigti, kad ji padarė atleistiną klaidą.

645 Todėl reikia atmesti ir penktojo pagrindo penktą dalį, o kartu visą penktąjį pagrindą.

646 Dėl to, kas išdėstyta pirmiau, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

647 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, reikia jai nurodyti padengti bylinėjimosi išlaidas, kaip to reikalavo Komisija.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Marine Harvest ASA* bylinėjimosi išlaidas.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Paskelbta 2017 m. spalio 26 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

I. Ginčo aplinkybės 1

A. Ieškovės įvykdytas *Morpol* įsigijimas 2

B. Etapas iki pranešimo pateikimo 3

C. Pranešimas ir sprendimas leisti koncentraciją su sąlyga, kad bus laikomasi tam tikrų įsipareigojimų 3

D. Ginčijamas sprendimas ir jo priėmimo procedūra 4

II. Procesas ir šalių reikalavimai 6

III. Dėl teisės 6

A. Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, kiek ginčijamu sprendimu atmestas Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikytinumas 6

1. Dėl pirmojo pagrindo pirmų trijų dalių 7

a) Pirminės pastabos 7

b) Dėl Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies taikymo 9

1) Dėl to, kad Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies formuluotė neapima nagrinėjamos koncentracijos 9

2) Dėl ieškovės argumentų, susijusių su tariamu vienos koncentracijos buvimu 11

i) Pirminės pastabos 11

ii) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisijos pozicija prieštarauja Suvestiniam pranešimui dėl jurisdikcijos 12

iii) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisijos pozicija prieštarauja Bendrojo Teismo jurisprudencijai ir Komisijos sprendimų praktikai 14

iv) Dėl ieškovės argumentų, pagal kuriuos Komisijos pozicija prieštarauja Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamajai daliai 17

v) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisijos pozicija prieštarauja valstybių narių praktikai 18

vi) Dėl ieškovės argumentų, kad Komisija klaidingai aiškino Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 2 dalies loginį pagrindą 19

2. Dėl pirmojo pagrindo ketvirtos dalies, susijusios su tuo, kad ieškovė laikėsi Reglamento Nr. 139/2004 7 straipsnio 3 dalies 27

B. Dėl antrojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, nes ginčijamame sprendime konstatuota, kad ieškovė elgėsi aplaidžiai 27

C. Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su bendrojo principo *non bis in idem* pažeidimu 34

1. Pirminės pastabos dėl Reglamento Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalies, 7 straipsnio 1 dalies ir 14 straipsnio 2 dalies a ir b punktų tarpusavio santykio 35

2. Dėl principo „non bis in idem“ taikytinumo šioje byloje 36

3. Dėl ieškovės argumentų, susijusių su pažeidimų sutaptimi 41

D. Dėl ketvirtojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida, padaryta skiriant baudas ieškovei 44

1. Dėl pirmosios dalies, susijusios su teisinio saugumo principo ir principo „nullum crimen, nulla poena sine lege“ pažeidimu 44

2. Dėl antros dalies, susijusios su bendrojo vienodo požiūrio principo pažeidimu 46

E. Dėl penktojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia teisės ir fakto klaida ir motyvų dėl baudų dydžio nustatymo nebuvimu 51

1. Dėl pirmos dalies, susijusios su motyvų dėl baudos dydžio nustatymo nebuvimu 52

2. Dėl antros dalies, susijusios su klaidingu inkriminuojamų pažeidimų sunkumo įvertinimu ... 55

a) Dėl atsižvelgimo į ieškovės aplaidumą 56

b) Dėl atsižvelgimo į dideles abejones dėl sandorio suderinamumo su vidaus rinka 56

c) Dėl atsižvelgimo į precedentus, susijusius su ieškove ir kitomis bendrovėmis 61

1) Dėl atsižvelgimo į bylą, kurioje priimtas Sprendimas „Pan Fish / Fjord Seafood“ 61

2) Dėl atsižvelgimo į bylas, susijusias su kitomis bendrovėmis 63

3. Dėl trečios dalies, susijusios su klaidingu inkriminuojamo pažeidimo trukmės įvertinimu 63

4. Dėl ketvirtos dalies, susijusios su tuo, kad bauda yra neproporcinga 66

a) Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su tuo, kad bauda viršija tai, kas būtina numatytam tikslui pasiekti 67

b) Dėl antrojo kaltinimo, susijusio su tuo, kad bauda yra neproporcinga, palyginti su inkriminuojamų pažeidimų sunkumu 67

c) Dėl trečiojo kaltinimo, susijusio su tuo, kad bauda yra per didelė ir turi būti sumažinta .. 67

5. Dėl penktos dalies, susijusios su tuo, kad ginčijamame sprendime klaidingai nepripažintos lengvinančios aplinkybės 72

Dėl bylinėjimosi išlaidų 73